

Lærerspesialister i Oslo

Spørreskjema til lærerspesialister, deres kolleger og ledere november 2015. En figurrapport

Eifred Markussen

Rapport 2016:20

NIFU

Lærerspesialister i Oslo

Spørreskjema til lærerspesialister, deres kolleger
og ledere november 2015. En figurrappport

Eifred Markussen

Rapport 2016:20

Rapport 2016:20

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)
Adresse Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Økernveien 9, 0653 Oslo.

Prosjektnr. 128 20583-1

Oppdragsgiver Utdanningsetaten i Oslo
Adresse Postboks 6127 Etterstad, 0602 OSLO

Bilddesign Cathrine Årving
Foto Shutterstock

ISBN 978-82-327-0203-9
ISSN 1892-2597 (online)

www.nifu.no

Forord

Denne rapporten er utarbeidet av NIFU på oppdrag fra Utdanningsetaten i Oslo. Data som er analysert og som presenteres i form av enkle figurer, er i utgangspunktet samlet inn for et annet oppdrag: NIFU og NTNU samfunnsforsknings evaluering av piloteringen av ordningen med lærerspesialister i skoleårene 2015-2016 og 2016-2017 på oppdrag for Utdanningsdirektoratet. I den evalueringen inngår bl.a. spørreundersøkelser til lærerspesialistene, deres kolleger og deres skoleledere. I denne rapporten sammenlignes svarene til lærerspesialistene og skolelederne i Oslo med svarene fra lærerspesialister og skoleledere ellers i landet samt med svarene fra kollegene til lærerspesialistene i Oslo. Prosjektleder for prosjektet er Idunn Seland, og denne rapporten er utarbeidet av Eifred Markussen.

Oslo, 15.oktober 2016

Sveinung Skule
Direktør

Roger André Federici
Forskningsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Innledning	13
2 Lærerspesialistene og kollegenes svar	15
2.1 Kvalifikasjoner, bakgrunn og rekruttering	15
2.1.1 Studiepoeng innenfor fagfelt	16
2.1.2 Skoletype.....	16
2.1.3 Lærerutdanning og høyeste utdanningsnivå	17
2.1.4 År som lærer.....	18
2.1.5 Tidligere ledererfaring.....	18
2.1.6 Hvordan spesialistene ble rekruttert.....	19
2.1.7 Begrunnelse for å ville være lærerspesialist.....	19
2.1.8 Oppsummering om lærerspesialistenes bakgrunn	21
2.2 Lærerspesialistenes erfaringer.....	21
2.2.1 Utviklingsarbeid og samarbeid.....	21
2.2.2 Målgruppe for lærerspesialistenes arbeid	22
2.2.3 Tid til undervisning.....	23
2.2.4 Tidsbruk i lærerspesialistrollen.....	23
2.2.5 Administrative oppgaver	23
2.2.6 Lærerspesialistoppgaver.....	24
2.2.7 Faglig og profesjonell utvikling.....	27
2.2.8 Forventninger til lærerspesialistrollen.....	28
2.2.9 Hva må til for at ordningen skal lykkes?.....	30
2.2.10 Oppsummering om lærerspesialistenes erfaringer	31
2.3 Lærerspesialistmodellene	32
2.3.1 Bruk av de ulike modellene	32
2.3.2 Foretrukket modell.....	32
2.3.3 Modellene og fleksibilitet i forhold til undervisningsrollen.....	33
2.3.4 Oppsummert om modellene for lærerspesialistordningen	34
2.4 Hva kan lærerspesialistordningen føre til?	34
2.4.1 Oppsummering om ordningens mulige virkninger	37
2.5 Vurdering av ordningen.....	37
2.5.1 Fortsette i rollen som lærerspesialister?.....	37
2.5.2 Vurdering av ordningen som helhet	38
2.5.3 Oppsummert om vurdering av ordningen	38
3 Skoleledernes svar	39
3.1 Kvalifikasjoner og bakgrunn.....	39
3.1.1 År som skoleleder	39
3.1.2 Lærerutdanning og høyeste utdanningsnivå	40
3.1.3 Kjønn.....	40
3.1.4 Tidligere ledererfaring fra annen virksomhet enn skole	40
3.1.5 Oppsummering skoleledernes bakgrunn	40
3.2 Skoleleder om skoleeier.....	41
3.2.1 Har skoleeier en strategi for skolen?.....	41
3.2.2 Relasjonen skoleleder skoleeier	41
3.2.3 Oppsummering om skoleleders forhold til skoleeier	42
3.3 Lærerspesialistmodellene	42
3.3.1 Bruk av de ulike modellene.....	42
3.3.2 Valg av modell	42
3.3.3 Modellene og fleksibilitet i forhold til undervisningsrollen.....	43
3.3.4 Spesialistområder	43
3.3.5 Tidligere lignende ordninger	44
3.3.6 Tolærersystem.....	44
3.3.7 Tilskudd til økt lærertetthet.....	44
3.3.8 Oppsummering om lærerspesialistmodellene	44
3.4 Lærerspesialistenes oppgaver	45
3.4.1 Leders tilrettelegging for lærerspesialistene	45
3.4.2 Tidsbruk i lærerspesialistrollen.....	47
3.4.3 Oppsummering om lærerspesialistenes oppgaver	47
3.5 Ordningens mulige virkninger	47

3.5.1	Hva må til for at ordningen skal lykkes?	47
3.5.2	Hva kan lærerspesialistordningen føre til?	48
3.5.3	Oppsummering om ordningens mulige virkninger	51
3.6	Vurdering av ordningen som helhet.	51

Vedlegg: Spørreskjemaer

Sammendrag

Utdanningsdirektoratet gjennomfører en pilotering av en ordning med lærerspesialister i realfag og norsk. Piloteringen strekker seg over de to skoleårene 2015-2016 og 2016-2017. NIFU og NTNU samfunnsforskning evaluerer piloteringen av ordningen på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

Som en del av den første runden med datainnsamling i evalueringen ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant lærerspesialistene og deres kolleger samt blant lederne på skolene som deltok i piloteringen. Denne datainnsamlingen ble gjennomført i november 2015. I denne rapporten skal vi på oppdrag for Utdanningsetaten i Oslo se nærmere på svarene fra lærerspesialistene i Oslo. Vi vil sammenligne svarene deres med svarene fra lærerspesialistene ellers i landet og med svarene fra lærerspesialistenes kolleger i Oslo. Vi vil også skille mellom realfags- og norskspesialister, slik at vi i det følgende vil omtale fire spesialistgrupper: 1) realfagsspesialister i Oslo, 2) norskspesialister i Oslo, 3) realfagsspesialister utenfor Oslo og 4) norskspesialister utenfor Oslo. Vi skal også se på svarene fra skolelederne i Oslo og sammenligne deres svar med svarene fra skoleledere utenfor Oslo.

I hele landet var det 218 lærerspesialister fordelt på 169 skoler. 211 lærerspesialister (97 prosent) besvarte deler/hele undersøkelsen. I Oslo var det 30 lærerspesialister fordelt på 26 skoler, hvorav 28 besvarte spørreskjema (93 prosent) fordelt på 15 norskspesialister og 13 realfagsspesialister. I landet for øvrig var det 188 lærerspesialister, hvorav 183 (97 prosent) besvarte undersøkelsen, fordelt på 77 realfagsspesialister og 106 norskspesialister. I Oslo svarte 429 av 1192 inviterte kolleger (36 prosent). I hele landet svarte 2216 av 6136 kolleger (36 prosent). Til sammen 274 av kollegene i Oslo underviser i norsk eller realfag, og behandles i analysene som kolleger til lærerspesialistene i Oslo. Av de 165 skolelederne som ble invitert til å delta, svarte 151 (92 prosent) på undersøkelsen, fordelt med 25 av 26 ledere i Oslo (96 prosent) og 126 av 139 utenfor Oslo (91 prosent).

Lærerspesialistenes bakgrunn

Alle spesialistene, med unntak av 13 norskspesialister utenfor Oslo, tilfredsstillt kravet om minst 60 studiepoeng i spesialistfaget. Realfagsspesialistene utenfor Oslo har i snitt flere studiepoeng i realfag enn realfagsspesialistene i Oslo. Norskspesialistene i Oslo har flere studiepoeng i norsk enn norskspesialistene utenfor Oslo.

Høyest andel med lærerutdanning fra universitets- og høyskolesektoren kombinert med PPU finner vi blant norskspesialistene i Oslo. Blant norskspesialistene utenfor Oslo har majoriteten allmennlærerutdanning. Blant realfagsspesialistene er det færre med allmennlærerutdanning i enn utenfor Oslo. De fleste spesialistene har bachelor/cand.mag. eller master/hovedfag som sin høyeste utdanning. Det er liten variasjon, men norskspesialistene fra Oslo har master/hovedfag i større grad enn de øvrige.

Det er liten forskjell mellom spesialistgruppene når det gjelder hvor mange år de har arbeidet som lærer både totalt og ved nåværende skole. Spesialistgruppene har lengre ansiennitet enn kollegene.

Det er lave andeler, både blant spesialistene og kollegene, som har administrativ ledererfaring og erfaring som ressurslærer i Ungdomstrinn i utvikling. Større andeler har erfaring med faglige lederstillinger. Størst er disse andelene blant realfagsspesialistene, og aller størst blant realfagsspesialistene i Oslo. Kollegene har mindre ledererfaring enn spesialistene.

De fleste lærerspesialistene er rekruttert til rollen etter at skoleledelsen anbefalte at de søkte. Det er ikke forskjeller av betydning mellom spesialister i og utenfor Oslo med hensyn til rekrutteringsmåte.

De viktigste begrunnelsene for å ville bli lærerspesialist blant lærerspesialistene handler om faglig motivasjon, man ønsker faglig egenutvikling og man ønsker å bidra til faglig utvikling på skolen sin. Lærerspesialistene er mindre opptatt av belønninger som lønn, anseelse og mindre tid i klasserommene. For de fleste begrunnelsene er det norskspesialistene fra Oslo som i størst grad oppgir disse som forklaring på at de ville være lærerspesialister. Blant kollegene vurderes de ytre motivasjonsfaktorene (lønn, anseelse, mindre tid i klasserommene) som viktigere dersom de skulle vurdere å bli lærerspesialister.

Lærerspesialistenes erfaringer

Norskspesialistene i Oslo, fulgt av realfagsspesialistene i Oslo, har større erfaring med å drive ulike former for utviklingsarbeid og lærersamarbeid enn spesialistene utenfor Oslo. Forskjellene er imidlertid ikke store.

Realfagsspesialistene skal i større grad enn norskspesialistene jobbe bare med kolleger innen eget fagfelt, mens norskspesialistene i større grad skal jobbe med hele kollegiet. Spesialistene i Oslo skal i større grad enn spesialistene ellers i landet jobbe med kolleger innenfor eget fagfelt.

Tre av spesialistene gruppene underviser om lag 1,5 timer mindre når de er lærerspesialister enn de gjorde tidligere. Unntaket er realfagsspesialistene utenfor Oslo, som underviser like mye når de er lærerspesialister som de gjorde tidligere.

De fleste lærerspesialistene regner med å bruke i overkant av tre timer ukentlig på rollen, mens norskspesialistene utenfor Oslo oppgir i overkant av fire timer.

Det er et premiss for ordningen at lærerspesialistene ikke skal pålegges administrative oppgaver, og vi finner også at dette skjer i liten grad for alle grupper lærerspesialister. Realfagsspesialistene i Oslo oppgir likevel at de blir pålagt administrative oppgaver i nesten dobbelt så stor grad som realfagsspesialistene utenfor Oslo, mens det ikke er forskjell for norskspesialistene.

De lærerspesialistoppgavene som lærerspesialistene gjør oftest er å oppdatere seg selv faglig. Nestmest tid brukte de på å arbeide med utviklingsprosjekter knyttet til skolens satsingsområder, faglig og pedagogisk kompetanseheving hos kolleger innenfor eget spesialiseringsfelt samt å arbeide med arbeidsplassbasert kompetanseutvikling. Arbeid med vurdering, observasjon og veiledning, holde forelesninger og seminarer, samarbeid med UH-sektor samt kompetanseheving hos kolleger utenfor eget fagfelt brukte de mindre tid på høsten 2015. Det er små forskjeller mellom de fire gruppene av spesialister, men vi ser en klar tendens til at Oslospesialistene gjør mange av disse oppgavene oftere enn spesialistene utenfor Oslo. Det gjelder veiledning og observasjon av lærere, å ta initiativ til faglig og pedagogisk kompetanseheving blant spesialister i eget fagfelt, oppdatering på alternative undervisningsformer og fagdidaktiske temaer, samt aktiviteter knyttet til vurdering. For så godt som alle disse oppgavene er det en litt større andel blant norsk- enn realfagsspesialistene i Oslo som gjør dette.

Alle lærerspesialistgruppene mener at den faglige og profesjonelle utviklingen i stor grad bør bestå av faglig, pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving samt nettverk av lærerspesialister. Alle disse

fire forholdene prioriteres like høyt, og det er liten forskjell mellom lærerspesialistgruppene. Størst forskjeller finner vi når det gjelder pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving, hvor særlig norskspesialistene i Oslo uttrykker at dette er viktig i noe større grad enn de andre gruppene.

Lærerspesialistene i Oslo har deltatt i kompetanseheving i større grad enn spesialistene ellers i landet. Særlig gjelder dette for pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving. Når det gjelder nettverk av lærerspesialister, ser vi at spesialistene utenfor Oslo har deltatt noe mer enn spesialistene i Oslo.

Om lag halvparten av lærerspesialistene sier at kommunen/fylkeskommunen har tatt initiativ til faglig og profesjonell utvikling og like stor andel sier at de selv har gjort det. Litt færre sier at ledelsen har tatt slikt initiativ. Norskspesialistene forteller om initiativ fra ledelsen i større grad enn realfagsspesialistene, og dette gjelder både i og utenfor Oslo.

Skoledledelsen involverer og engasjerer seg i lærerspesialistordningen i stor grad, og våre data viser at det er ubetydelig forskjell i vurderingene av dette mellom de ulike lærerspesialistgruppene. Gjennomsnittslærerspesialistene opplever at skoleledelsens forventninger til rollen er noe uavklart, og de har heller ikke selv et avklart forhold til hva som forventes av dem i rollen. For Oslo-spesialistene er dette likevel noe mer avklart enn for spesialistene utenfor Oslo. Alle lærerspesialistgruppene er også enige om at de har for lite tid til å utøve rollen som lærerspesialist.

At de får lederstøtte, at de får faglig og profesjonell utvikling, at de har formell lærerutdanning, at de har studiepoeng og undervisningserfaring innenfor spesialistområdet og at de får redusert undervisningstid for å utøve rollen, vurderes av spesialistene som det viktigste for at ordningen skal lykkes. Det er liten forskjell mellom spesialistgruppene i disse vurderingene, men disse betingelsene for suksess får størst oppslutning blant spesialistene i Oslo, i de fleste tilfellene fra realfagsspesialistene fra Oslo. Kollegene vurderer alle disse seks forholdene som suksesskriterier i mindre grad enn spesialistene. Økt lønn vurderes som mindre viktig for at ordningen skal lykkes av både spesialister og kolleger.

Lærerspesialistenes vurdering av finansieringsmodellene for lærerspesialistordningen

I alle lærerspesialistgruppene er det finansieringsmodellen med kombinasjon av økt lønn og redusert undervisningstid som gjelder for de fleste. I Oslo forekommer ikke modellen der alle midlene går til økt lønn for lærerspesialistene. Noen av spesialistene i Oslo ville foretrukket denne. Utenfor Oslo er de fleste fornøyd med den modellen de har, men blant norskspesialistene utenfor Oslo er det noen flere som ønsker kombinasjonen av lønn og redusert undervisning enn de som faktisk har denne modellen. Også blant kollegene er det stor oppslutning om kombinasjonsmodellen.

I vurderinger av de ulike finansieringsmodellene legges det vekt på at det vesentlige for å kunne utøve lærerspesialistrollen på en god måte, er å ha tilstrekkelig med tid. Noen ønsker at økt lønn skal være en del av ordningen, men for de aller fleste er det å ha tilstrekkelig tid til å gjøre jobben som er det vesentligste. Her er det ikke forskjeller av betydning mellom de ulike gruppene.

Lærerspesialistenes vurdering av mulige virkninger av ordningen

Det er stor tro blant alle grupper lærerspesialister på at ordningen kan komme til å ha positiv virkning på elevenes engasjement, motivasjon og læringsresultater, og også at det vil føre til bedre undervisning og at lærerne får oppdatert seg faglig på ulike områder. Det er ikke like stor tro på at ordningen kan bidra til å holde gode lærere i yrket. Respondentene i spørreundersøkelsen tror heller ikke i særlig grad på at ordningen vil ha betydning for arbeidsmiljø og forholdet mellom kolleger, verken positivt eller negativt. Det er svært liten forskjell i de ulike lærerspesialistgruppene vurderinger av eventuelle virkninger av ordningen, men vi merker oss at lærerspesialistenes kolleger i Oslo har mindre tro på mulige positive effekter av ordningen enn lærerspesialistene selv.

Lærerspesialistenes helhetlige vurdering av ordningen

Utenfor Oslo er det relativt mange lærerspesialister som ikke kan tenke seg å fortsette i rollen om ordningen blir fast. På den andre siden ser vi at lærerspesialister i alle gruppene er positive til ordningen som helhet, mens kollegene ikke er like positive.

Skoleledernes bakgrunn

Vi finner forskjeller i bakgrunn for skoleledere i og utenfor Oslo: Skolelederne utenfor Oslo har lenger ledererfaring enn lederne fra Oslo, både på tidligere og nåværende skole så vel som fra annen virksomhet enn skole. Lederne fra Oslo har et betydelig høyere utdanningsnivå, ved at 82 prosent har master/hovedfag, enn lederne utenfor Oslo. Det er overvekt av kvinnelige skoleledere på lærerspesialistkolene. Denne overvekten er størst i Oslo.

Skoleleders forhold til skoleeier

Skoleeierne har betydelig grad utarbeidet en strategi eller plan for skoleleder eller skolen som helhet, og skolens deltakelse i lærerspesialistordningen inngår ofte i denne strategien. Dette er i noe større grad tilfelle i enn utenfor Oslo. Skoleeiere har i stor grad vist interesse for lærerspesialistordningen, og i mindre grad utarbeidet planer for hvordan lærerspesialistene skal brukes på skolen. Dette mønsteret er det samme i og utenfor Oslo.

Skoleledernes vurdering av finansieringsmodellene for lærerspesialistordningen

Alle lærerspesialistkolene i Oslo praktiserer kombinasjonsmodellen med redusert undervisningstid og noe lønnsøkning. Utenfor Oslo gjelder dette om lag hver fjerde skole. I majoriteten av tilfellene har skoleeier bestemt hvilken finansieringsmodell som skal brukes. Det gjelder skoleeier i Oslo og om lag tre av fire skoleeiere utenfor Oslo. Skolelederne vurderer kombimodellen som mest fleksibel når lærerspesialistoppgaver og undervisningsoppgaver skal kombineres. Majoriteten av skoler i og utenfor Oslo har kun en lærerspesialist. En betydelig større andel av skolene utenfor enn i Oslo har to eller flere lærerspesialister.

Skoleledernes vurdering av lærerspesialistenes oppgaver

Skolelederne legger jevnt over til rette for at lærerspesialistene skal utføre sine oppgaver fra *l noen grad* opp mot *l stor grad* (skåre 3-4 på skalaen 1-5). Dette gjelder både oppgaver knyttet til lærerspesialistenes veiledning av kolleger, kompetanseheving av kolleger, egen faglig oppdatering, gjennomføring av utviklingsprosjekter og samarbeid med UH-sektoren samt å holde forelesninger for kolleger og ledelse. Det er ubetydelige forskjeller når det gjelder denne tilretteleggingen mellom skoleledere i og utenfor Oslo. Det samme gjelder skolelederes forventninger til lærerspesialistenes tidsbruk, både ledere i og utenfor Oslo forventer en ukentlig tidsbruk på 2,3 – 2,4 timer.

Skoleledernes vurdering av mulige virkninger av ordningen

Skolelederne mener at det som er viktigst for at ordningen skal lykkes, er at lærerspesialistene er faglig kompetente ved at de har lærerutdanning, at de har studiepoeng og undervisningsbakgrunn i spesialiseringfeltet, og at de tilbys faglig og profesjonell utvikling. Om lag like viktig som faglig kompetanse vurderes det at lærerspesialistene får redusert undervisningstid. Økt lønn vurderes som mindre viktig. Det er ikke forskjell i disse vurderingene mellom skoleledere i og utenfor Oslo.

Skolelederne ble bedt om å vurdere i hvor stor grad ordningen kan komme til å ha positive virkninger på noen utvalgte forhold knyttet til skolen og elevenes læring. De mente at ordningen kom til å ha om lag like stor betydning for elevenes lærings-utbytte og engasjement som for undervisningen og lærersamarbeid (skår 3,4-4,0 på skalaen 1-5). De anså betydningen som mindre for styring og ledelse (2,2-3,8) og for relasjoner i personalet (1,7-3,2). For de fleste av forholdene som er vurdert på denne måten, er det ingen forskjell av betydning i vurderingene til skolelederne i og utenfor Oslo, med noen

få unntak. Lederne utenfor mener i større grad enn lederne i Oslo at ordningen vil ha positiv betydning når det gjelder lærernes arbeidsformer, den faglige oppdateringen av personalet innenfor skoleutvikling, læreplanarbeid og motivering av personalet. Lederne i Oslo har større tro på at ordningen kan bidra til å holde gode lærere i yrket enn ledere utenfor Oslo.

Skoleledernes helhetlige vurdering av ordningen

Skolelederne er positive til ordningen. Det er ubetydelig forskjell mellom lederne i og utenfor Oslo.

1 Innledning

Utdanningsdirektoratet gjennomfører en pilotering av en ordning med lærerspesialister i skoleårene 2015-2016 og 2016-2017.¹

Den uttalte hensikten med lærerspesialistordningen er todelt. For det første å tilby en alternativ, faglig karrierevei for dyktige lærere uten at disse samtidig avslutter sin undervisningsgjerning i skolen, og for det andre å bidra til å utvikle skolen som en kollektivt lærende organisasjon.

På sikt er det meningen at lærerspesialistordningen på denne måten skal bidra til å heve læreryrkets status og til å rekruttere og beholde gode lærere i skolen. Utvikling av skolen som kollektivt lærende organisasjon skal skje med henblikk på å utvikle lærernes faglige arbeid i møte med elevene, og følgelig elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving samt læring i realfag.

Pilotering av lærerspesialistordningen inngår som et av fem overordnede tiltak i regjeringens strategi «Lærerløftet» med mål om å heve lærernes faglige kompetanse og styrke skolen som lærende organisasjon. Lærerne som deltar i piloteringen som slike spesialister, skal på bakgrunn av bestemte kvalifikasjoner i henholdsvis realfag eller norsk med særlig vekt på lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter, bidra på følgende felt som velges ut og prioriteres av skoleeier:

- Være faglig oppdatert innenfor skoleutvikling, forskning, fagdidaktikk og ny undervisningspraksis.
- Vurdere behovet for, og ta initiativ til, at det gjennomføres faglig skolebasert vurdering.
- Vurdere behovet for, og ta initiativ til, at det gjennomføres skolebasert kompetanseheving og kollegaveiledning.
- Vurdere behovet for, ta initiativ til, og lede faglige prosjekter.
- Samarbeide med universitets- og høyskolesektoren (UH-sektoren) i gjennomføringen av faglige prosjekter for å bidra til gjensidig kompetanseutvikling og kvalitet i prosjektene.

Det er meningen at lærerspesialistene fortsatt skal arbeide som lærere i undervisningsstilling mens piloteringen pågår. Oppgavene som disse lærerne skal utføre som lærerspesialister, kan derfor tilpasses lærerstillingen gjennom to ulike modeller:

- I. En modell der hele tilskuddet settes av til lønn, det vil si 48 000 kroner per år i lønnstillegg (4000 kroner per måned). Det forventes at lærerne bruker den tiden de allerede har til disposisjon til å utføre lærerspesialistoppgavene.
- II. En modell som kombinerer lønn og redusert undervisningstid. Rammen på 48 000 kroner deles om lag likt (i verdi) på lønnstillegg og redusert undervisningstid.

¹ Denne innledningen bygger på innledningen i Seland m.fl. 2016. Noen avsnitt er identiske.

NIFU og NTNU samfunnsforskning evaluerer piloteringen av lærerspesialistordningen på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Det overordnede formålet med evalueringen er å undersøke hvordan ordningen med lærerspesialister blir implementert i skolen.

NIFU og NTNU samfunnsforskning leverer en delrapport og en sluttrapport innenfor denne evalueringen. Delrapporten foreligger (Seland mfl. 2016²). Sluttrapporten leveres i november 2017.

Den ferdigstilte delrapporten tar for seg skoleeierne og skolenes planer for og organisering av piloteringen, lærerspesialistenes kompetanseprofil og lærerspesialistenes, lærerspesialistenes kollegers og rektorenes inntrykk av ordningen like etter oppstart. Disse inntrykkene sammenlignes med data fra skoler som søkte, men som ikke fikk innvilget ordning med pilotering av lærerspesialist. Delrapporten fra den nasjonale evalueringen presenterer også analyser av intervjuer blant et utvalg rektorer og lærerspesialister om deres erfaringer fra det første skoleåret av pilotperioden med særlig vekt på lærersamarbeid ved skolen, oppgaver, tidsbruk og finansieringsmodell for ordningen.

Som en del av datainnsamlingen³ ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant lærerspesialistene og deres kolleger samt blant lederne på skolene som deltok i piloteringen. I hele landet var det 218 lærerspesialister fordelt på 169 skoler. Alle disse fikk tilsendt spørreskjema. 211 lærerspesialister (97 prosent) besvarte deler/hele undersøkelsen.

I denne rapporten skal vi på oppdrag for Utdanningsetaten i Oslo se nærmere på svarene fra lærerspesialistene i Oslo. Vi vil sammenligne svarene deres med svarene fra lærerspesialistene ellers i landet og med lærerspesialistenes kolleger i Oslo. Vi skal også se på svarene fra skolelederne i Oslo og sammenligne deres svar med svarene fra skoleledere utenfor Oslo.

I Oslo var det 30 lærerspesialister fordelt på 26 skoler. Dette inkluderer 10 lærerspesialister finansiert utenom den statlige ordningen. Spørreundersøkelsene ble gjennomført i november 2015 med en første henvendelse og to påminnelser. Henvendelsene ble sendt via e-post, basert på e-post-lister formidlet til oss fra skolene. 28 lærerspesialister i Oslo (93 prosent) besvarte deler av eller hele undersøkelsen. Av disse oppga 15 at de var norskspesialister og 12 at de var realfagsspesialister (realfagsspesialisten er spesialist i matematikk og/eller naturfag). En lærer oppga å være spesialist innenfor både norsk og realfag. I analysene er denne gitt status som realfagsspesialist.

I landet for øvrig var det 188 lærerspesialister, hvorav 183 (97 prosent) besvarte undersøkelsen. Av disse oppga 76 å være realfagsspesialister og 106 å være norskspesialister. En lærer oppga å være begge deler. I analysene er denne gitt status som realfagsspesialist.

I hele landet ble 6136 kolleger til lærerspesialister invitert til å delta, hvorav 2216 lærere (36 prosent) startet og 1746 lærere (28 prosent) avsluttet undersøkelsen. I Oslo ble spørreskjema sendt til 1192 kolleger av lærerspesialistene, hvorav 429 (36 prosent) startet og 344 (29 prosent) avsluttet undersøkelsen. Svarprosentene (basert på antall som startet) er 39, 38 og 37 prosent blant lærerspesialistenes kolleger i Oslo i henholdsvis norsk, matematikk og naturfag.

Av de 429 kollegene som besvarte undersøkelsen i Oslo, oppga 104 lærere at de underviste i matematikk og/eller naturfag, 93 at de underviste i norsk og 77 at de underviste i norsk og naturfag og/eller matematikk. Til sammen betyr dette at vi har svar fra 274 lærerspesialistkolleger, i den betydning at de er kolleger og også underviser i minst et av fagene norsk, matematikk eller naturfag.

Av de 165 skolelederne som ble invitert til å delta, svarte 151 (92 prosent) på undersøkelsen, fordelt med 25 av 26 ledere i Oslo (96 prosent) og 126 av 139 utenfor Oslo (91 prosent).

² Seland, I., Caspersen, J., Markussen, E. & Sandsør, A. (2016). Evaluering av pilotering av ordning med lærerspesialister. Delrapport 1. Rapport nr. 19. Oslo: NIFU

³ For en grundig redegjørelse for evalueringens design og forskningsspørsmål henvises leseren til kapittel 1 Seland mfl. (2016).

2 Lærerspesialistene og kollegenes svar

I dette kapitlet vil vi presentere svarene til lærerspesialistene i Oslo. Vi vil presentere resultatene fra undersøkelsen slik at man kan sammenligne svarene til lærerspesialistene i norsk og realfag i Oslo med hverandre, med norsk- og realfagsspesialister i landet for øvrig og med lærerspesialistenes kolleger i Oslo. For å gjøre dette vil vi skille mellom svarene fra følgende fem grupper:

- Lærerspesialister i norsk, Oslo (n=15)
- Lærerspesialister i realfag, Oslo (n=13)
- Lærerspesialister i norsk, ikke-Oslo (n=106)
- Lærerspesialister i realfag, ikke-Oslo (n=77)
- Lærerspesialistkolleger, Oslo (n=274)

Som leseren ser, er det få lærerspesialister i Oslo, 15 i norsk og 13 i realfag. Dette er så få respondenter at det beste ville være å bruke antall og ikke prosent i presentasjonen av svarene. Men ettersom vi skal sammenligne med tre andre grupper, har vi – for sammenligningens skyld – likevel valgt å vise prosentvise fordelinger, også for disse to gruppene. For at leseren skal huske dette gjennom hele denne rapporten, viser vi antall respondenter bak alle svarfordelinger. Ikke alle respondentene har svart på alle spørsmål. Der det er tilfelle, vil dette også fremgå av oppgitt antall.

Alle prosentfordelinger er avrundet til hele tall. Alle gjennomsnittstall oppgis med en desimal. Vi har ikke foretatt signifikanstester av de forskjellene vi observerer. Begrunnelsen er den høye svarprosenten. Med svar fra 28 av 30 lærerspesialister i Oslo og 183 av 188 lærerspesialister ellers i landet, kan vi betrakte dette som en populasjonsundersøkelse blant lærerspesialistene. Svarene beskriver situasjonen og forskjeller mellom lærerspesialister i og utenfor Oslo i november 2015. Utfordringen er at i noen tilfeller sammenligner vi de fire lærerspesialistgruppene med kollegene til Oslo-spesialistene, og blant kollegene er svarprosenten 36. Her kan det være utfordringer knyttet til representativitet. Fordi fire av de fem gruppene vi sammenligner utgjør så godt som hele populasjonen, har vi valgt å ikke foreta signifikanstest. Vi må derfor være svært varsomme med våre tolkninger av forskjeller mellom kollegene til Oslo-spesialistene og de fire øvrige gruppene.

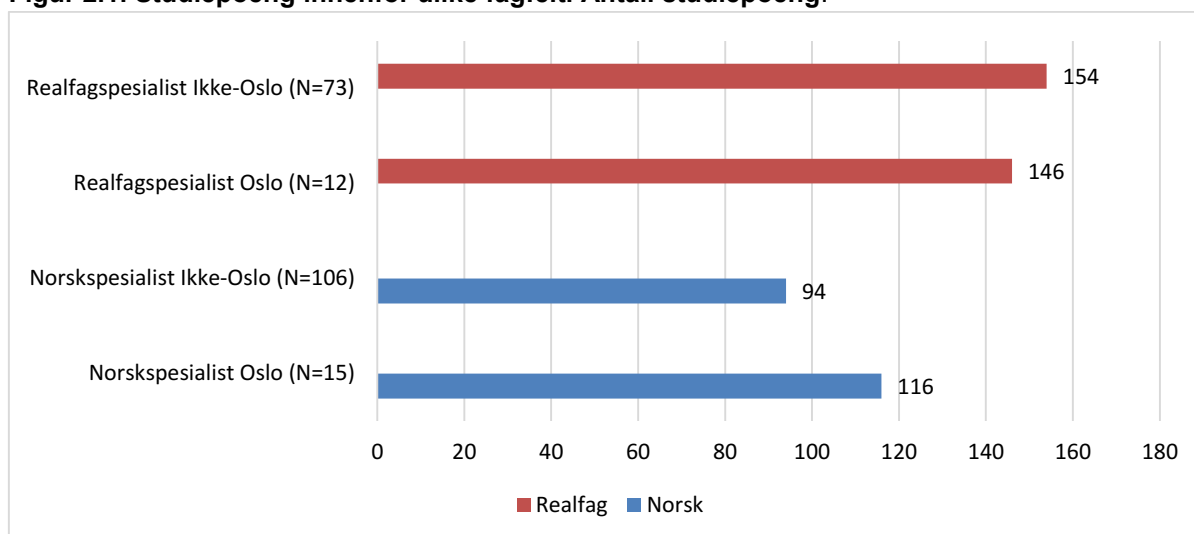
Presentasjonen er delt i fem underkapitler, hvor vi ser på lærerspesialistenes kvalifikasjoner og bakgrunn, deres erfaringer, deres vurderinger av de ulike modellene, hva ordningen kan bety samt deres vurdering av ordningen som helhet.

2.1 Kvalifikasjoner, bakgrunn og rekruttering

I dette underkapitlet skal vi se nærmere på ulike sider ved lærerspesialistenes kvalifikasjoner, bakgrunn og hvordan de ble rekruttert.

2.1.1 Studiepoeng innenfor fagfelt

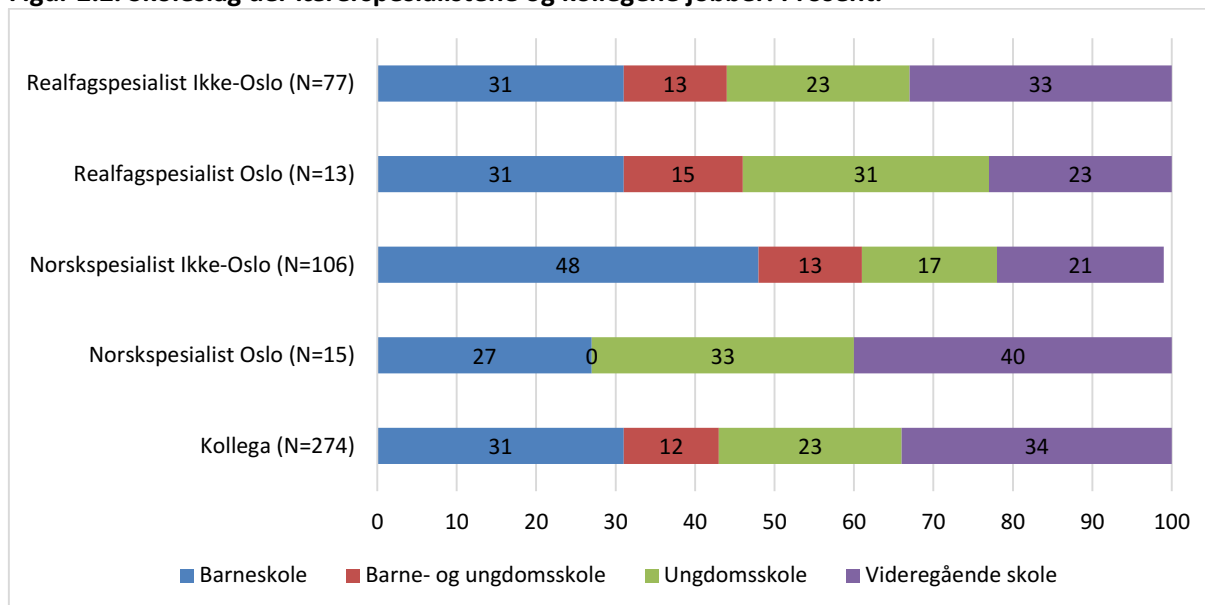
Figur 2.1. Studiepoeng innenfor ulike fagfelt. Antall studiepoeng.

Det er et krav at spesialistene skal ha minst 60 studiepoeng i henholdsvis norsk og realfag. Alle spesialistene, med unntak av 13 norskspesialister utenfor Oslo, tilfredsstiller dette kravet. Av figur 2.1 ser vi at blant de realfagsspesialistene som har oppgitt antall studiepoeng, har realfagsspesialistene utenfor Oslo i snitt flere studiepoeng i realfag enn realfagsspesialistene i Oslo. For norsk er det motsatt. Norskspesialistene i Oslo har flere studiepoeng i norsk enn norskspesialistene utenfor Oslo.

2.1.2 Skoletype

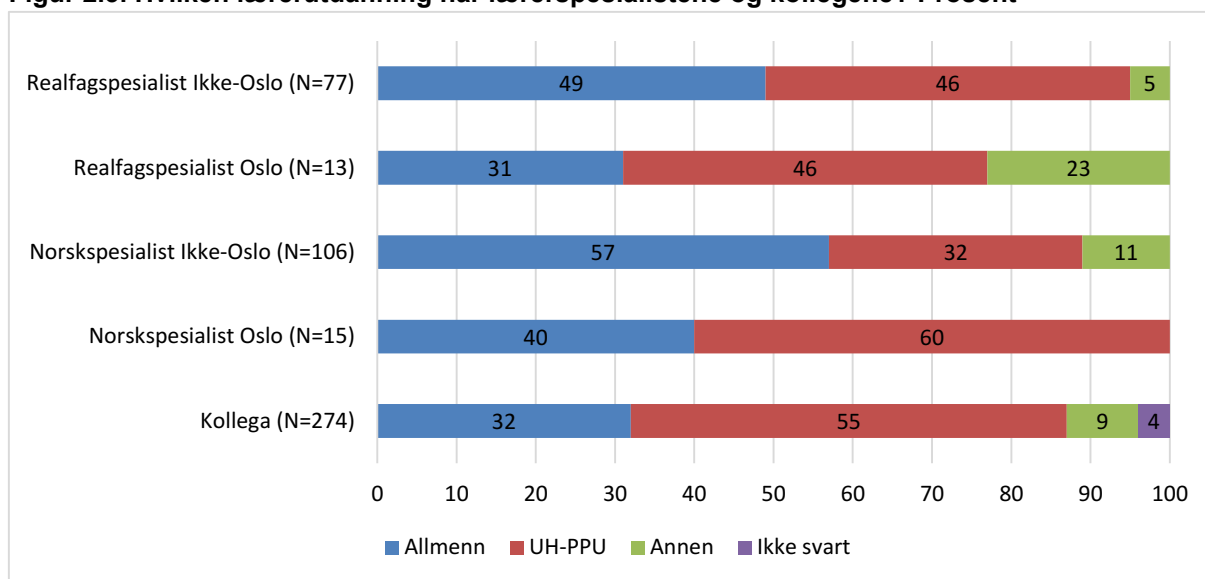
Figur 2.2. Skoleslag der lærerspesialistene og kollegene jobber. Prosent.

Figur 2.2 viser at realfagsspesialistene i og utenfor Oslo fordeler seg relativt likt på de fire skoleslagene. Kollegene til lærerspesialistene i Oslo fordeler seg som realfagsspesialistene. Fordelingen blant norskspesialistene er noe avvikende. Blant norskspesialistene utenfor Oslo jobber nesten halvparten i barneskolen, mens blant norskspesialistene i Oslo er det ingen som oppgir å jobbe i en 1-10-skole. Fire av ti norskspesialister i Oslo jobber i videregående opplæring.

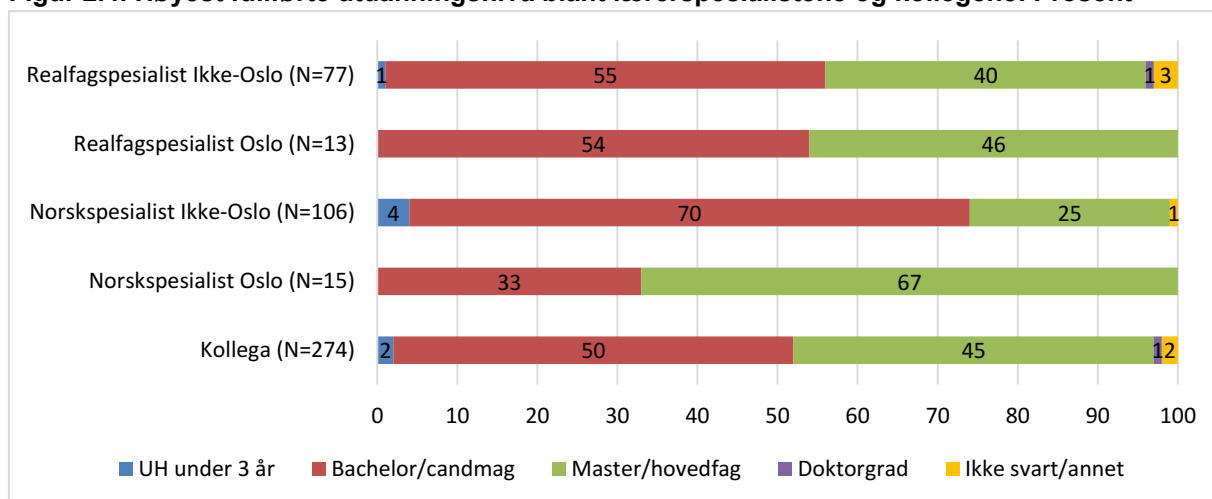
2.1.3 Lærerutdanning og høyeste utdanningsnivå

Figur 2.3. Hvilken lærerutdanning har lærerspesialistene og kollegene? Prosent

Figur 2.3 viser at det er blant norskspesialistene i Oslo det er høyest andel som har sin lærerutdanning fra universitets- og høyskolesektoren kombinert med PPU, mens det blant norskspesialistene utenfor Oslo er motsatt, der har majoriteten allmennlærerutdanning. Dette er sannsynligvis en gjenspeiling av hvilket skoleslag lærerspesialistene jobber i, slik vi viste i figur 2. Blant realfagsspesialistene er det like store andeler – nesten halvparten – som har utdanning fra UH og PPU, mens det blant realfagsspesialistene i Oslo er færre som har allmennlærerutdanning enn utenfor Oslo. Vi minner om at de 23 prosent blant realfagsspesialistene i Oslo som har en annen lærerutdanning bare utgjør tre personer. De fleste som har oppgitt annen lærerutdanning er førskolelærere og noen har faglærerutdanning.

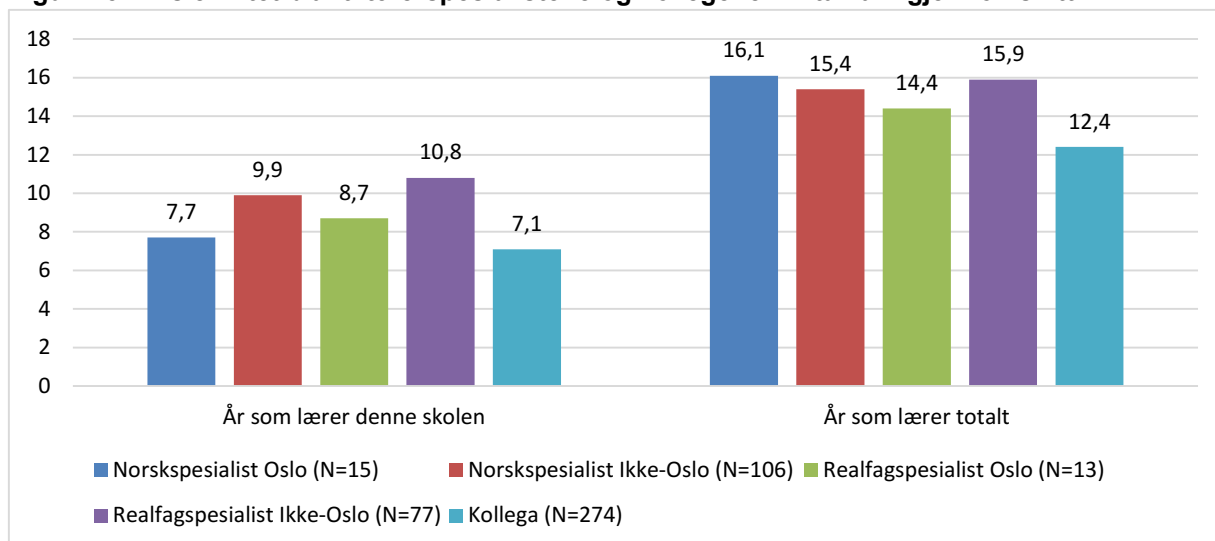
Figur 2.4. Høyest fullførte utdanningsnivå blant lærerspesialistene og kollegene. Prosent

Figur 2.4 viser lærerspesialistene og kollegenes høyeste utdanningsnivå. Vi ser at så godt som alle har bachelor/cand.mag. eller master/hovedfag. Fordelingen er relativt lik for realfagsspesialistene og kollegene, mens norskspesialistene avviker noe fra dette mønsteret, og igjen ser vi sannsynligvis en sammenheng med hvilket skoleslag de ulike lærerspesialistene jobber i og hvilken lærerutdanning de har (jf. figur 2.2 og 2.3).

2.1.4 År som lærer

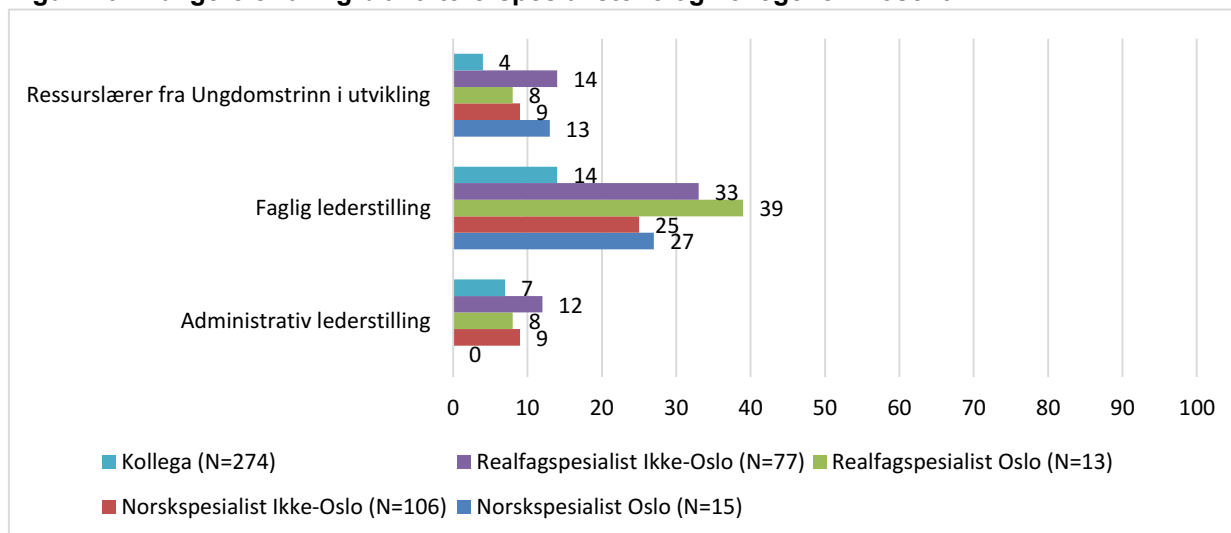
Figur 2.5. Ansiennitet blant lærerspesialistene og kollegene. Antall år i gjennomsnitt.

Figur 2.5 viser at i fire av gruppene har lærerne i gjennomsnitt fem års erfaring fra andre skoler enn der de jobber nå (differensen mellom antall år totalt og antall år på nåværende skole). Unntaket er norskspesialistene i Oslo, som har ca. åtte års erfaring fra andre skoler. Både når det gjelder år som lærer totalt og ved nåværende skole, er det ikke store forskjeller mellom de ulike spesialistgruppene. De største avvikene er realfagsspesialistene utenfor Oslo med noe lengere erfaring på egen skole enn de andre spesialistene, og realfagsspesialistene i Oslo med kortere total ansiennitet enn de andre spesialistene. Figur 2.5 viser også at lærerspesialistene har mer erfaring både totalt og på egen skole, enn kollegene sine.

2.1.5 Tidligere ledererfaring

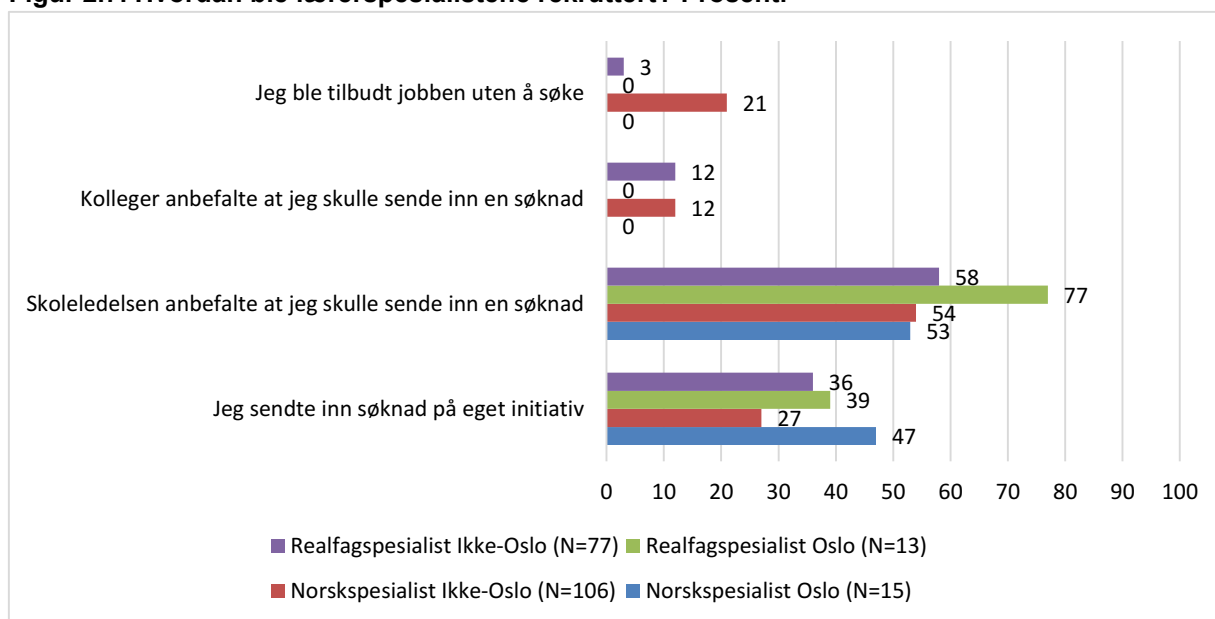
Figur 2.6. Tidligere erfaring blant lærerspesialistene og kollegene. Prosent.

Figur 2.6 viser at det er lave andeler, både blant spesialistene og kollegene som har administrativ ledererfaring. Det er noe større andeler som har erfaring med å ha vært ressurslærer i Ungdomstrinn i utvikling, men heller ikke dette er mange. Det er betydelig større andeler som har erfaring med faglige lederstillinger. Størst er disse andelene blant realfagsspesialistene, og aller størst blant realfagsspesialistene i Oslo. Vi ser også at det er lavest andeler med tidligere erfaring blant kollegene sammenlignet med alle spesialistgruppene (med unntak av at det ikke er noen norskspesialister i Oslo som har administrativ ledererfaring).

2.1.6 Hvordan spesialistene ble rekruttert

Figur 2.7. Hvordan ble lærerspesialistene rekruttert? Prosent.

Det var mulig å krysse av for flere alternativer på dette spørsmålet.

Figur 2.7 viser at svært få – med unntak av norskspesialistene utenfor Oslo – ble tilbudt jobben uten å søke. Det er også lave andeler som har blitt anbefalt av kolleger å søke om å få bli lærerspesialist. Større andeler sier at de har søkt på eget initiativ, blant norskspesialistene i Oslo gjelder dette nesten halvparten. Imidlertid er det størst andeler blant lærerspesialistene som er rekruttert ved at skoleledelsen anbefalte at de søkte. For alle gruppene gjelder dette over halvparten, og blant realfagsspesialistene i Oslo gjelder dette 77 prosent (10 av 13 spesialister).

2.1.7 Begrunnelse for å ville være lærerspesialist

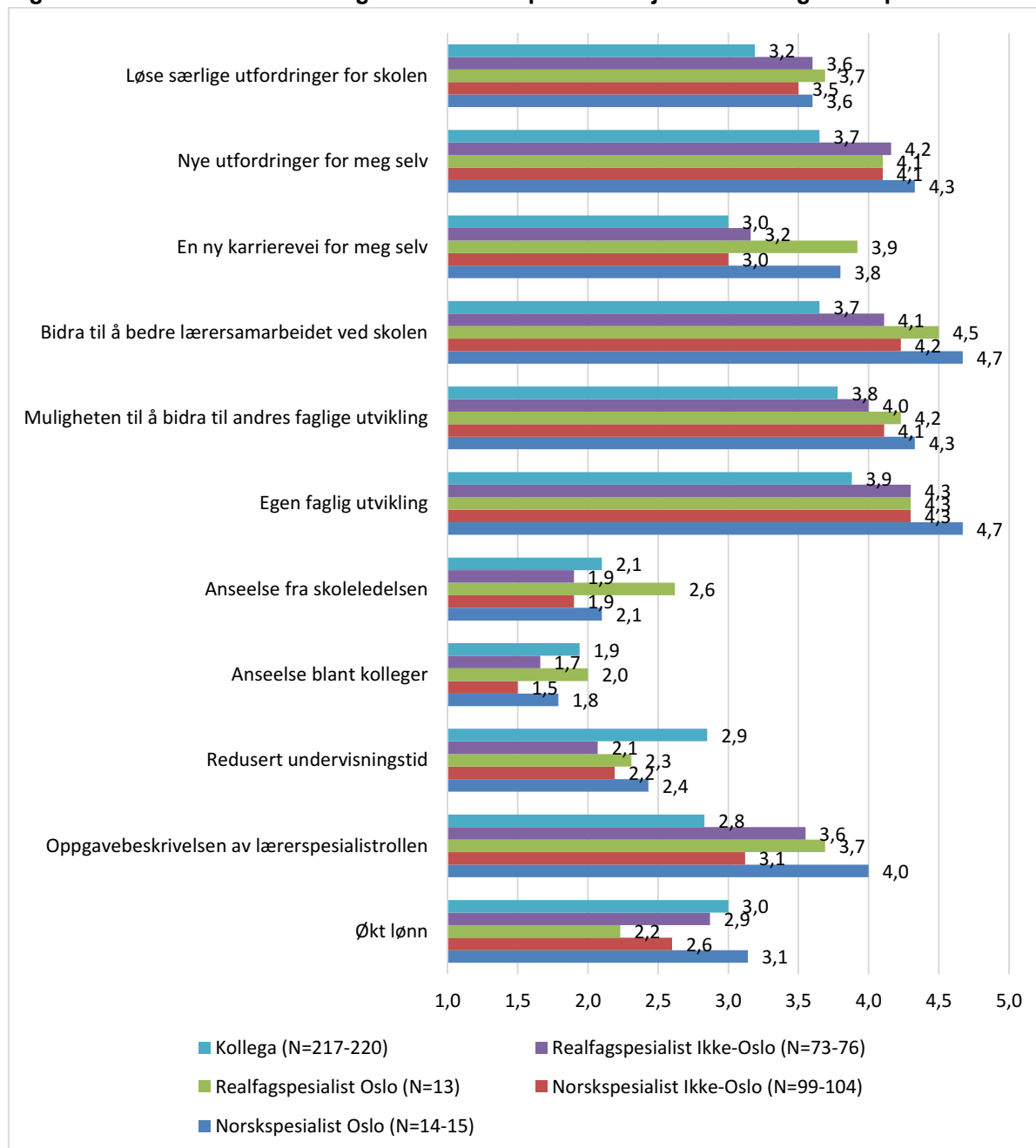
Vi spurte lærerspesialistene hvorfor de ønsket å gå inn i denne rollen, og kollegene ble spurt om hvordan de vurderte ulike begrunnelser dersom de skulle vurdere å bli lærerspesialist. Spesialistene og kollegene fikk de samme svaralternativene.

Figur 2.8 viser at det er noen begrunnelser for å være lærerspesialist som er viktigere enn andre. De fire begrunnelsene som er hyppigst oppgitt er:

- Bidra til å bedre lærersamarbeidet ved skolen
- Egen faglig utvikling
- Muligheten til å bidra til andres faglige utvikling
- Nye utfordringer for meg selv

Vi ser altså at de viktigste begrunnelsene for å ønske å være lærerspesialist er en blanding av et ønske om egenutvikling og et ønske om å bidra i lærerkollegiet og for kollegene. Også tre andre begrunnelser som oppgis av relativt mange – det å løse særlige utfordringer for skolen, at dette er en ny karrierevei og oppgavebeskrivelsen for lærerspesialistfunksjonen – faller innenfor de samme kategoriene, egenutvikling og å bidra for fellesskapet. Og ser vi de sju hyppigst oppgitte begrunnelsene under ett – kanskje med unntak av karriereveibegrunnelsen – kan vi si at dette handler om at man har ønsket å bli lærerspesialist på grunn av faglig motivasjon.

Figur 2.8. Grunner til å tenke seg å være lærerspesialist. Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.
 Varierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

De fire begrunnelsene som er oppgitt av færrest er anseelse blant kolleger, anseelse fra skoleledelsen, redusert undervisningstid og økt lønn. Alle disse begrunnelsene handler om ytre motivasjon.

For seks av de sju begrunnelsene vi har kategorisert som faglige er det norskspesialistene fra Oslo som i størst grad oppgir disse som forklaring på at de ville være lærerspesialister, og i fire av disse tilfellene er det realfagsspesialistene som oppgir dette i nest størst grad. Spesialistene i Oslo skiller seg i størst grad fra spesialistene utenfor Oslo er når det gjelder begrunnelsen om at lærerspesialistordningen er en karrierevei. Vi ser også at de fleste begrunnelsene som handler om faglig motivasjon oppgis i lavere grad blant kollegene enn blant spesialistene. Blant de begrunnelsene som handler om ytre motivasjon oppgis disse i større grad blant kollegene enn blant noen eller alle spesialistgruppene.

Vi kan konkludere at de viktigste begrunnelsene for å ville bli lærerspesialist blant lærerspesialistene handler om faglig motivasjon, man ønsker faglig egenutvikling og man ønsker å bidra til faglig utvikling på skolen sin, og man er mindre opptatt av belønninger som lønn, anseelse og mindre tid i klasserommene. Spesialistene i Oslo oppgir disse begrunnelsene i større grad enn spesialistene utenfor Oslo. Blant kollegene vurderes disse ytre motivasjonsfaktorene som viktigere om de skulle vurdere å bli lærerspesialister.

2.1.8 Oppsummering om lærerspesialistenes bakgrunn

Alle spesialistene, med unntak av 13 norskspesialister utenfor Oslo, tilfredsstillt kravet om minst 60 studiepoeng i spesialistfaget. Realfagsspesialistene utenfor Oslo har i snitt flere studiepoeng i realfag enn realfagsspesialistene i Oslo. Norskspesialistene i Oslo har flere studiepoeng i norsk enn norskspesialistene utenfor Oslo.

Det er blant norskspesialistene i Oslo det er høyest andel som har sin lærerutdanning fra universitets- og høyskolesektoren kombinert med PPU, mens blant norskspesialistene utenfor Oslo har majoriteten allmennlærerutdanning. Blant realfagsspesialistene i Oslo er færre med allmennlærerutdanning enn utenfor Oslo. De aller fleste lærerspesialistene har bachelor/cand.mag. eller master/hovedfag som sin høyeste utdanning. Det er liten variasjon, men norskspesialistene fra Oslo har master/hovedfag i større grad enn de øvrige.

Det er liten forskjell mellom de ulike spesialistgruppene når det gjelder hvor mange år de har arbeidet som lærer både totalt og ved nåværende skole. Spesialistgruppene har lengre ansiennitet enn kollegene.

Det er lave andeler, både blant spesialistene og kollegene som har administrativ ledererfaring og erfaring som ressurslærer i Ungdomstrinn i utvikling. Større andeler har erfaring med faglige lederstillinger. Størst er disse andelene blant realfagsspesialistene, og aller størst blant realfagsspesialistene i Oslo. Kollegene har mindre ledererfaring enn spesialistene.

De fleste lærerspesialistene er rekruttert til rollen etter at skoleledelsen anbefalte at de søkte. Det er ikke forskjeller av betydning mellom spesialister i og utenfor Oslo.

De viktigste begrunnelsene for å ville bli lærerspesialist blant lærerspesialistene handler om faglig motivasjon, man ønsker faglig egenutvikling og man ønsker å bidra til faglig utvikling på skolen sin, og man er mindre opptatt av belønninger som lønn, anseelse og mindre tid i klasserommene. For de fleste begrunnelsene er det norskspesialistene fra Oslo, fulgt av realfagsspesialistene i Oslo som i størst grad oppgir disse som forklaring på at de ville være lærerspesialister. Blant kollegene vurderes de ytre motivasjonsfaktorene som viktigere om de skulle vurdere å bli lærerspesialister.

2.2 Lærerspesialistenes erfaringer

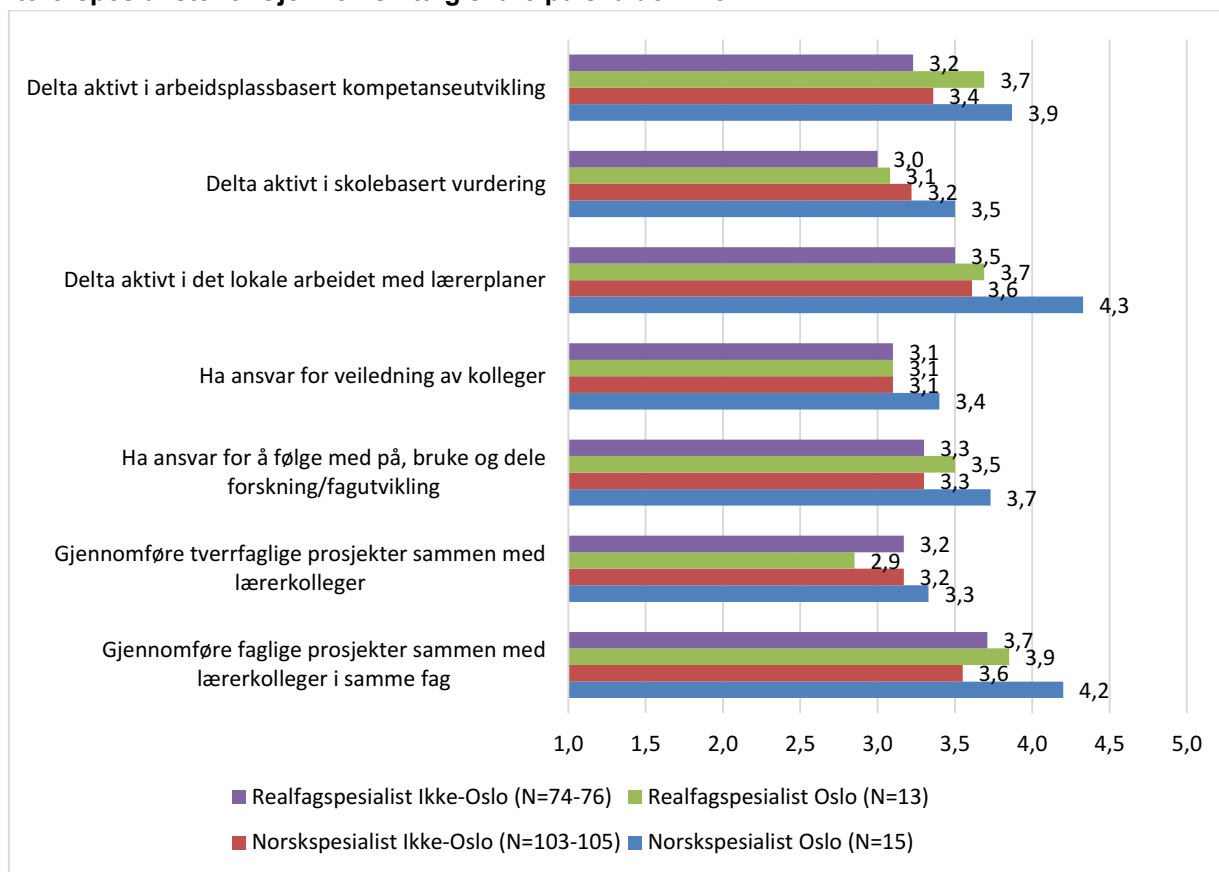
I dette underkapitlet ser vi nærmere på lærerspesialistenes erfaring i rollen.

2.2.1 Utviklingsarbeid og samarbeid

Vi spurte spesialistene om de hadde erfaring med ulike former for utviklingsarbeid og lærersamarbeid.

Figur 2.9 viser at for alle disse aktivitetene er det norskspesialistene i Oslo som har mest erfaring, og for fire av de sju aktivitetene er det realfagsspesialistene i Oslo som har nest mest erfaring. For de fleste aktivitetene er det ubetydelige forskjeller mellom spesialistene i og utenfor Oslo. Figur 2.9 viser videre at det spesialistgruppene samlet sett har drevet mest med er å gjennomføre faglige prosjekter sammen med lærerkolleger i samme fag, og å delta i lokalt læreplanarbeid.

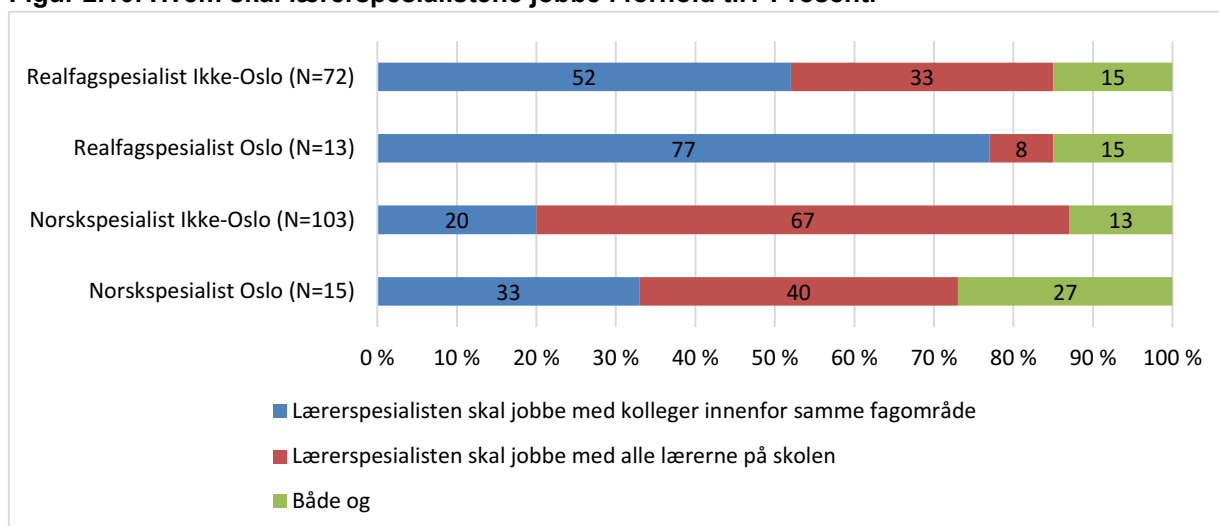
Figur 2.9. Erfaring med lokalt utviklingsarbeid og samarbeid med kolleger blant lærerspesialistene. Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad. Varierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

2.2.2 Målgruppe for lærerspesialistenes arbeid

Figur 2.10. Hvem skal lærerspesialistene jobbe i forhold til? Prosent.

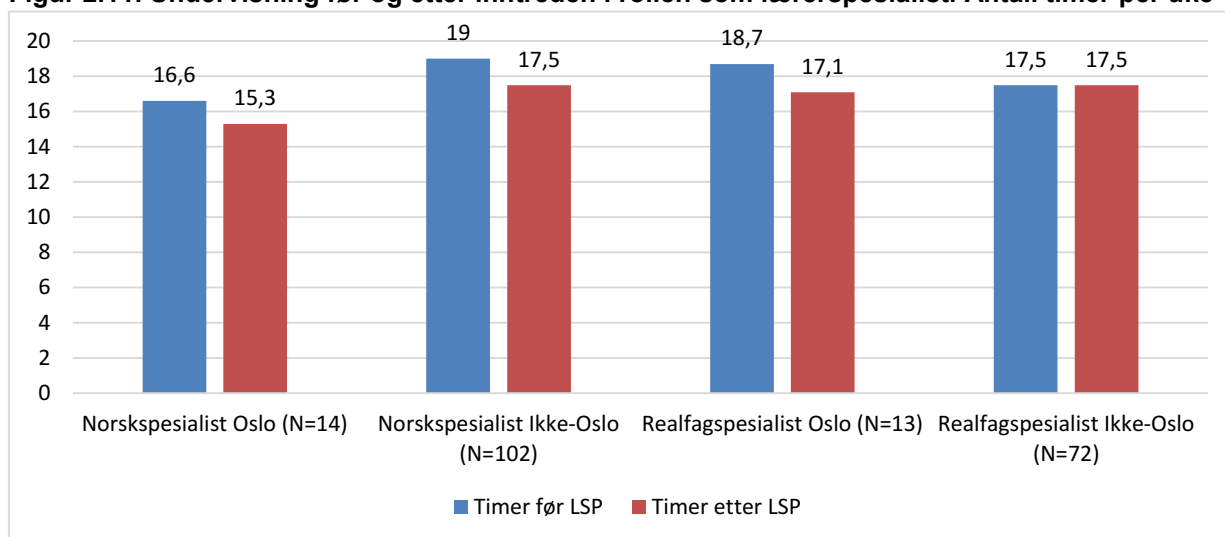

Figur 2.10 viser at realfagsspesialistene i større grad enn norskspesialistene skal jobbe bare i forhold til kolleger innenfor realfag, mens vi ser at norskspesialistene i større grad skal jobbe i forhold til hele kollegiet. Både blant realfagsspesialistene og for norskspesialistene ser vi at man i Oslo sammenlignet med landet for øvrig i større grad skal jobbe i forhold til kolleger innenfor eget fagfelt enn i forhold til alle lærerne på skolen.

2.2.3 Tid til undervisning

Vi spurte lærerspesialistene om hvor mye tid de brukte til undervisning før de ble lærerspesialister, og hvor mye tid de bruker nå når de er lærerspesialister.

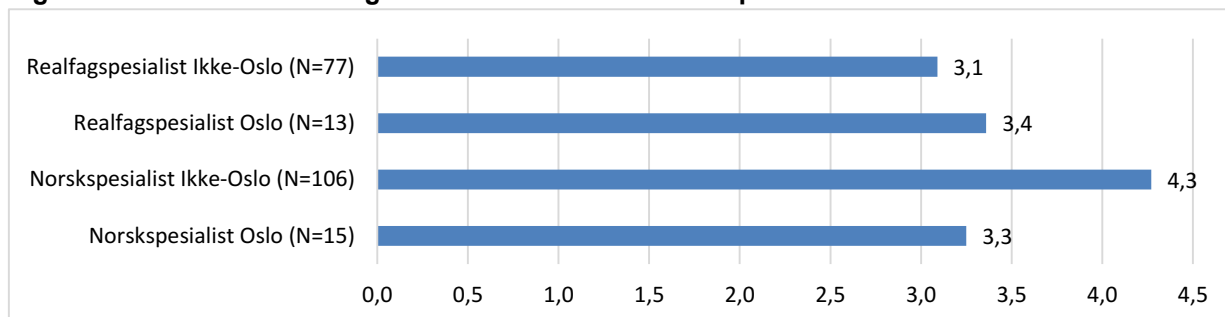
Figur 2.11. Undervisning før og etter inntreden i rollen som lærerspesialist. Antall timer per uke

Figur 2.11 viser at tre av spesialistgruppene underviser 1,3 – 1,6 timer mindre når de er lærerspesialister enn de gjorde tidligere. Realfagsspesialistene utenfor Oslo skiller seg ut ved at de underviser like mye når de er lærerspesialister som det de gjorde tidligere.

2.2.4 Tidsbruk i lærerspesialistrollen

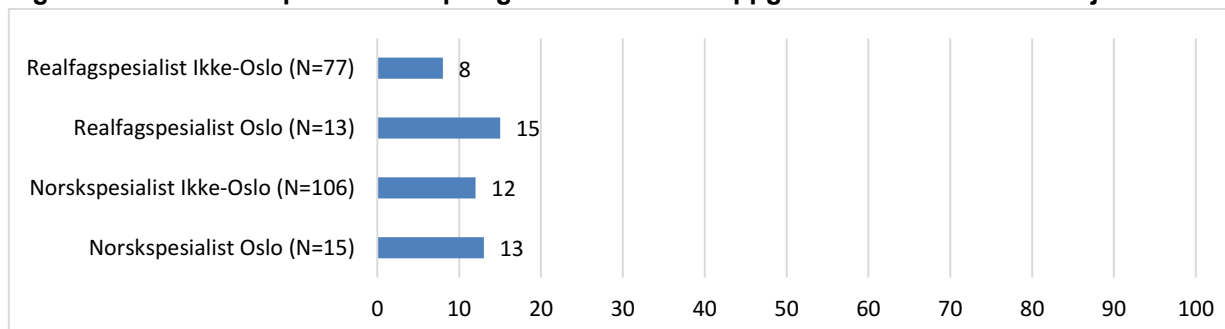
Figur 2.12. Forventet ukentlig tidsbruk i rollen som lærerspesialist.

Figur 2.12 viser at de fleste lærerspesialistene regner med å bruke i overkant av tre timer ukentlig på rollen. Norskspesialistene utenfor Oslo skiller seg fra de øvrige ved å oppgi i overkant av fire timer.

2.2.5 Administrative oppgaver

Figur 2.13. Blir lærerspesialistene pålagt administrative oppgaver? Andel som svarer ja.

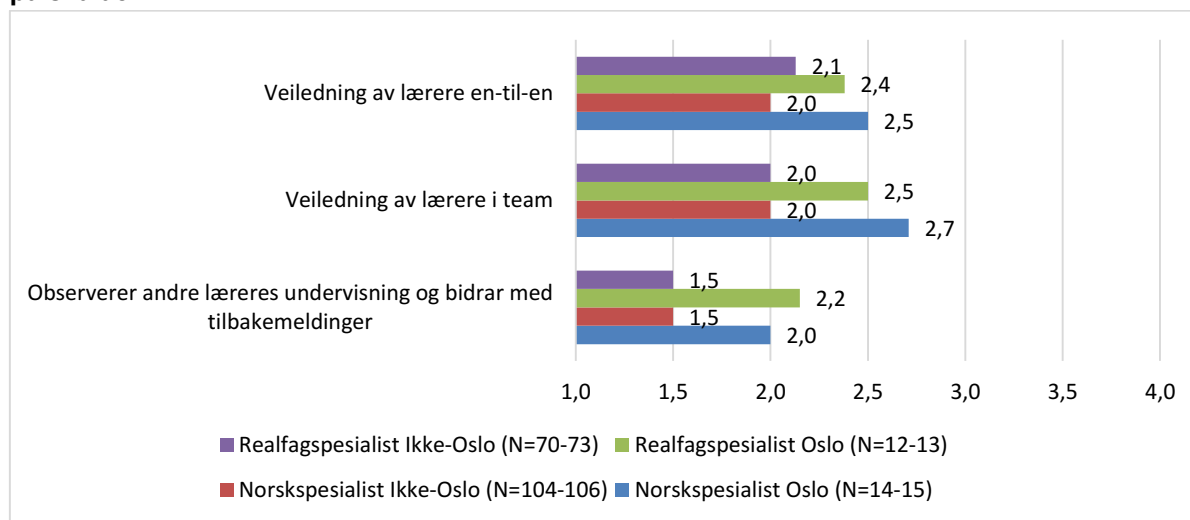

Det er et premiss for ordningen at lærerspesialistene ikke skal pålegges administrative oppgaver. Det er derfor interessant å se at noen – riktignok lave andeler – blant alle grupper lærerspesialister blir pålagt administrative oppgaver. Realfagsspesialistene i Oslo blir pålagt administrative oppgaver i nesten dobbelt så stor grad som realfagsspesialistene utenfor Oslo, mens det ikke er forskjell for norskspesialistene.

2.2.6 Lærerspesialistoppgaver

Lærerspesialistene ble spurt om hvor ofte de gjør ulike oppgaver som kan tenkes å inngå i lærerspesialistrollen.

Figur 2.14a. Hvor ofte gjør du følgende i din rolle som lærerspesialist? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-4.

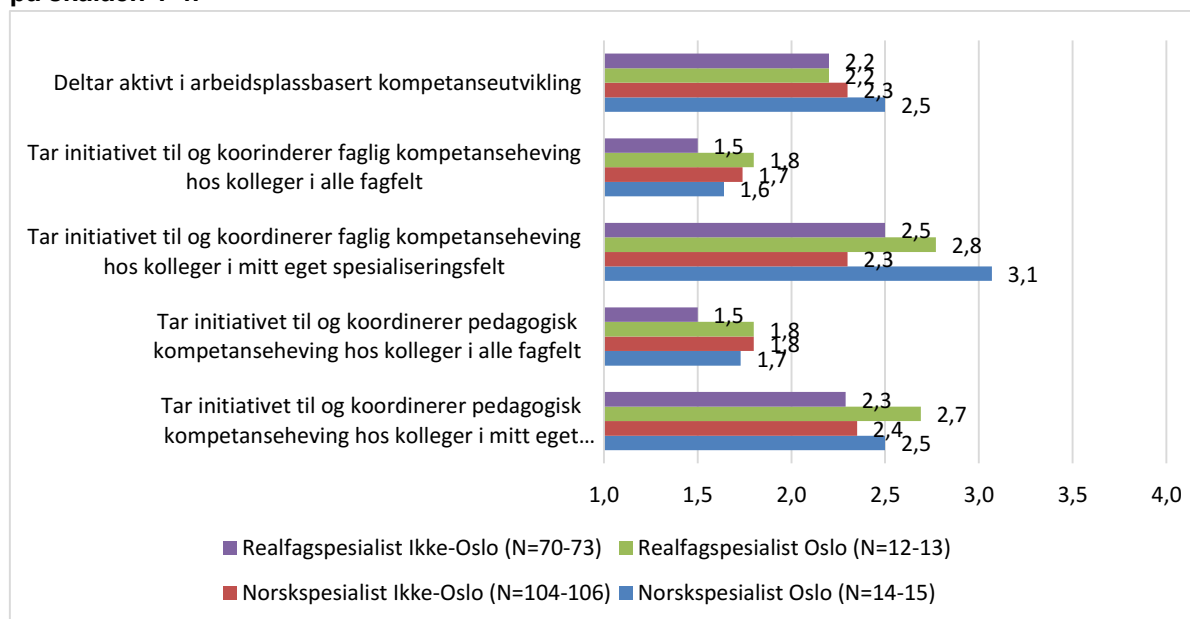

Skala: 1=aldri. 2=Noen ganger. 3=Ofte. 4=Svært ofte.

Variierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

Figur 2.14a viser at omfanget av observasjon og veiledning av andre lærere er beskjedent. Vi ser at både veiledning og observasjon forekommer oftere i Oslo enn eller i landet.

Figur 2.14b. Hvor ofte gjør du følgende i din rolle som lærerspesialist? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-4.

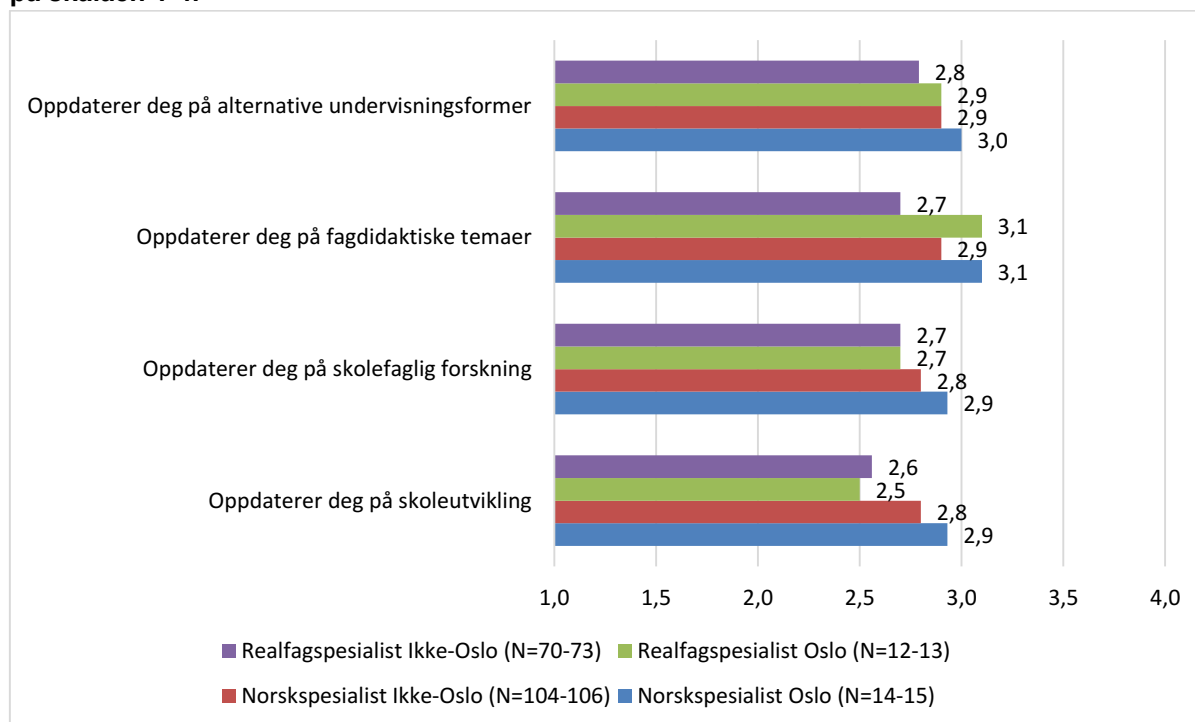

Skala: 1=aldri. 2=Noen ganger. 3=Ofte. 4=Svært ofte.

Variierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

Figur 2.14b viser at lærerspesialistene svært sjelden arbeider med faglig eller pedagogisk kompetanseheving blant kolleger i alle fagfelt. Det er ikke forskjell av betydning mellom spesialistene i og utenfor Oslo. De driver oftere med slik kompetanseheving blant kolleger innenfor eget spesialiseringsfelt, men heller ikke her er omfanget stort. Oslospesialistene arbeider oftere med faglig eller pedagogisk kompetanseheving blant kolleger i eget spesialiseringsfelt enn spesialistene ellers i landet.

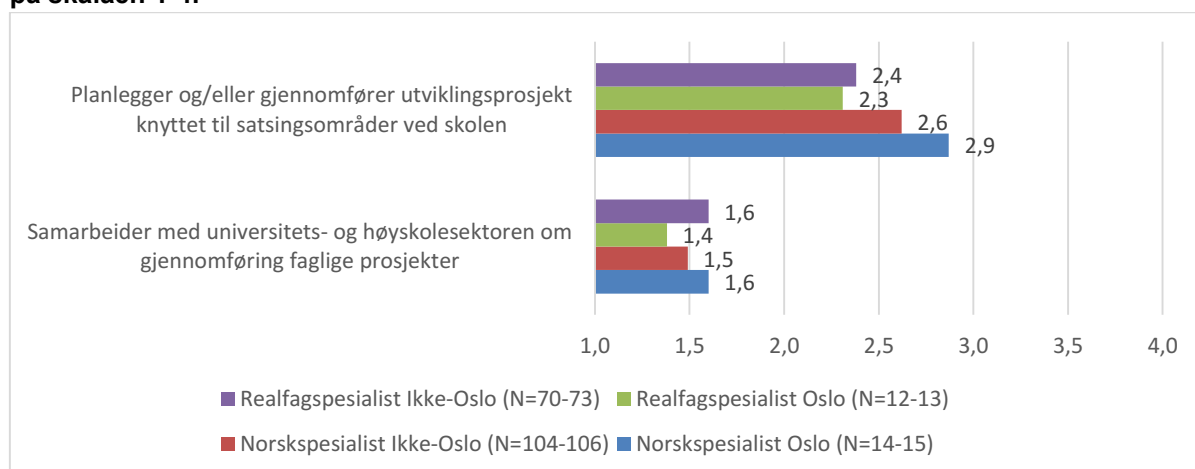
Figur 2.14c. Hvor ofte gjør du følgende i din rolle som lærerspesialist? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-4.

Skala: 1=aldri. 2=Noen ganger. 3=Ofte. 4=Svært ofte.
 Varierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

Figur 2.14c viser at lærerspesialistene ofte oppdaterer seg faglig på ulike områder. Her er det ingen forskjell av betydning mellom ulike spesialistgrupper.

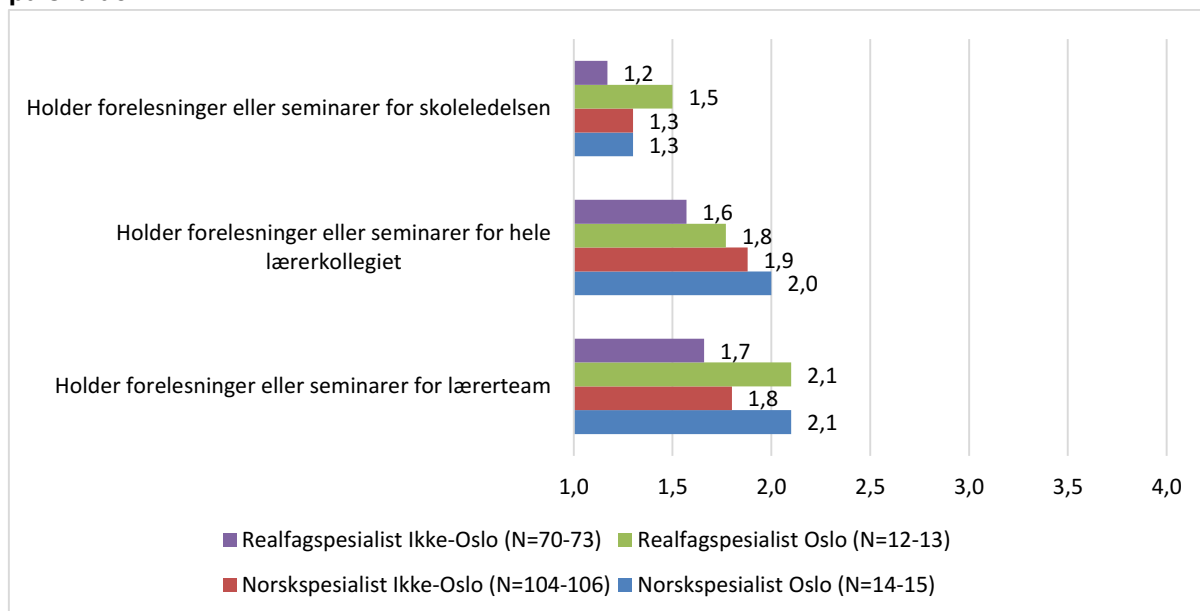
Figur 2.14d. Hvor ofte gjør du følgende i din rolle som lærerspesialist? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-4.

Skala: 1=aldri. 2=Noen ganger. 3=Ofte. 4=Svært ofte.
 Varierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

Figur 2.14d viser at lærerspesialistene i svært beskjeden grad samarbeider med universitets- og høgskolesektoren om gjennomføring av faglige prosjekter. Omfanget er noe større når det gjelder å arbeide med utviklingsprosjekter knyttet til skolens satsingsområder.

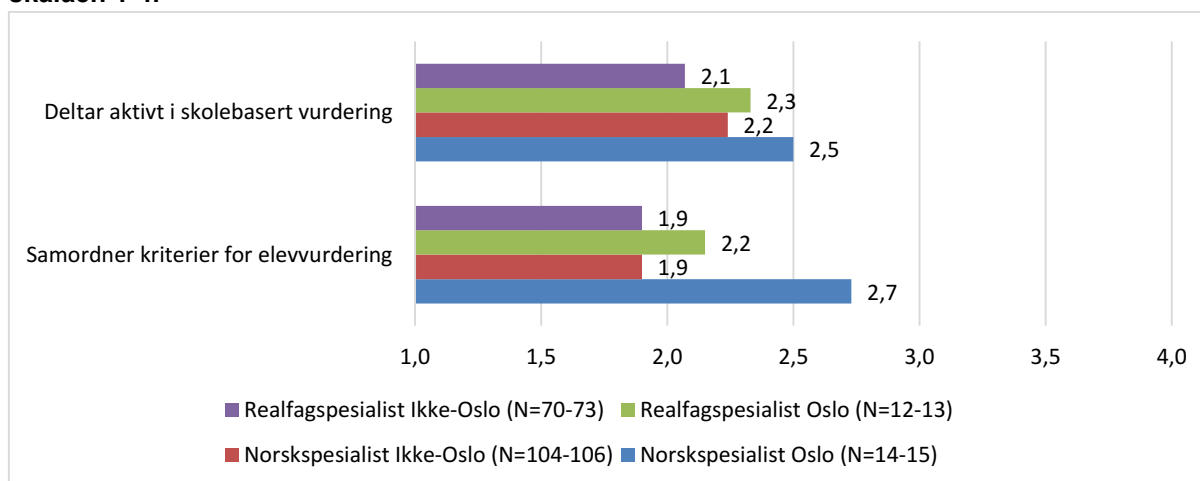
Figur 2.14e. Hvor ofte gjør du følgende i din rolle som lærerspesialist? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-4.

Skala: 1=aldri. 2=Noen ganger. 3=Ofte. 4=Svært ofte.
 Varierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

Figur 2.14e viser at lærerspesialister i liten grad holder forelesninger eller arrangerer seminarer for ledelsen, hele kollegiet eller team av lærere. Det siste forekommer hyppigst, og noe oftere i Oslo enn ellers i landet.

Figur 2.14f. Hvor ofte gjør du følgende i din rolle som lærerspesialist? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-4.

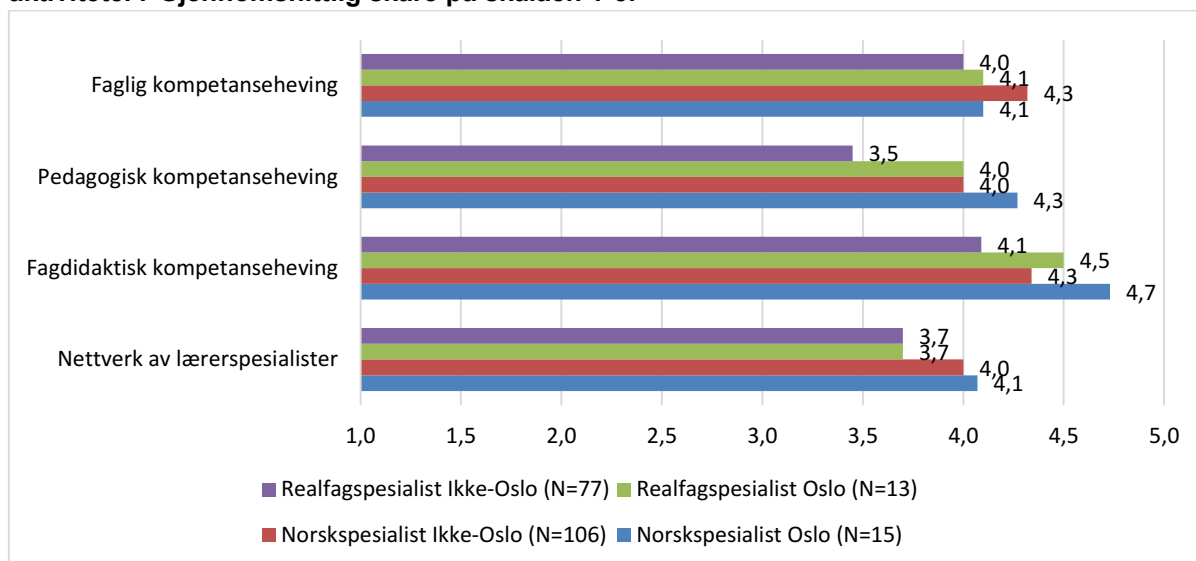

Skala: 1=aldri. 2=Noen ganger. 3=Ofte. 4=Svært ofte.
 Varierende N skyldes at ikke alle har tatt stilling til alle utsagnene.

Figur 2.14f viser at lærerspesialistene ikke arbeider mye med skolebasert vurdering eller kriterier for elevvurdering. Oslospesialistene jobber noe mer med disse oppgavene enn spesialistene ellers i landet, særlig gjelder dette norskspesialistenes arbeid med samordning av kriterier for elevvurdering.

2.2.7 Faglig og profesjonell utvikling

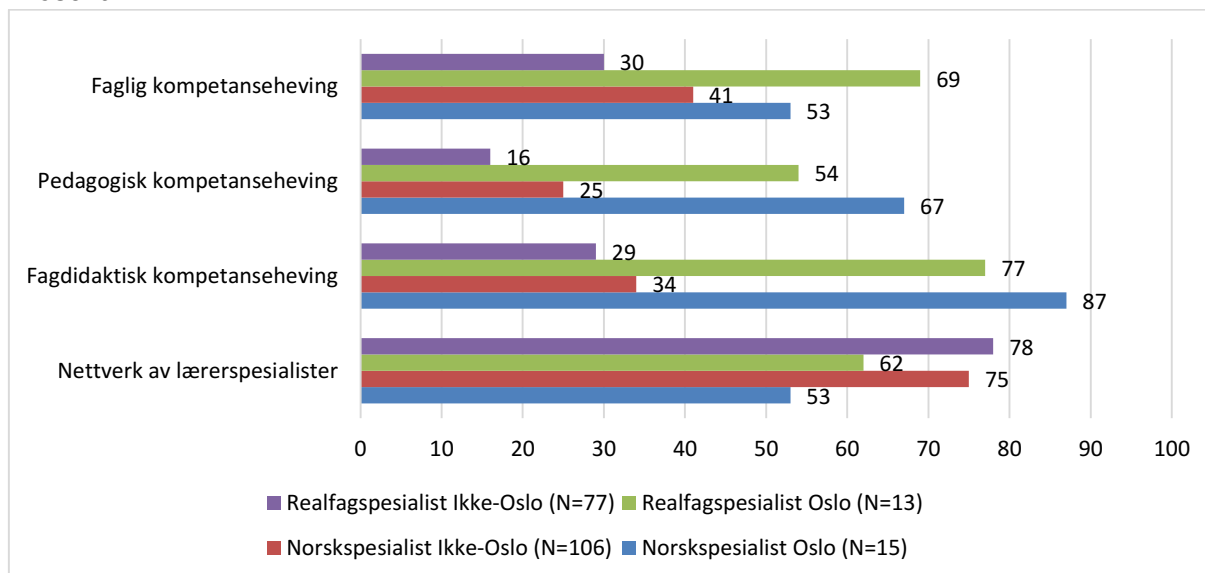
Figur 2.15. I hvor stor grad bør den faglige og profesjonelle utviklingen bestå av følgende aktiviteter? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

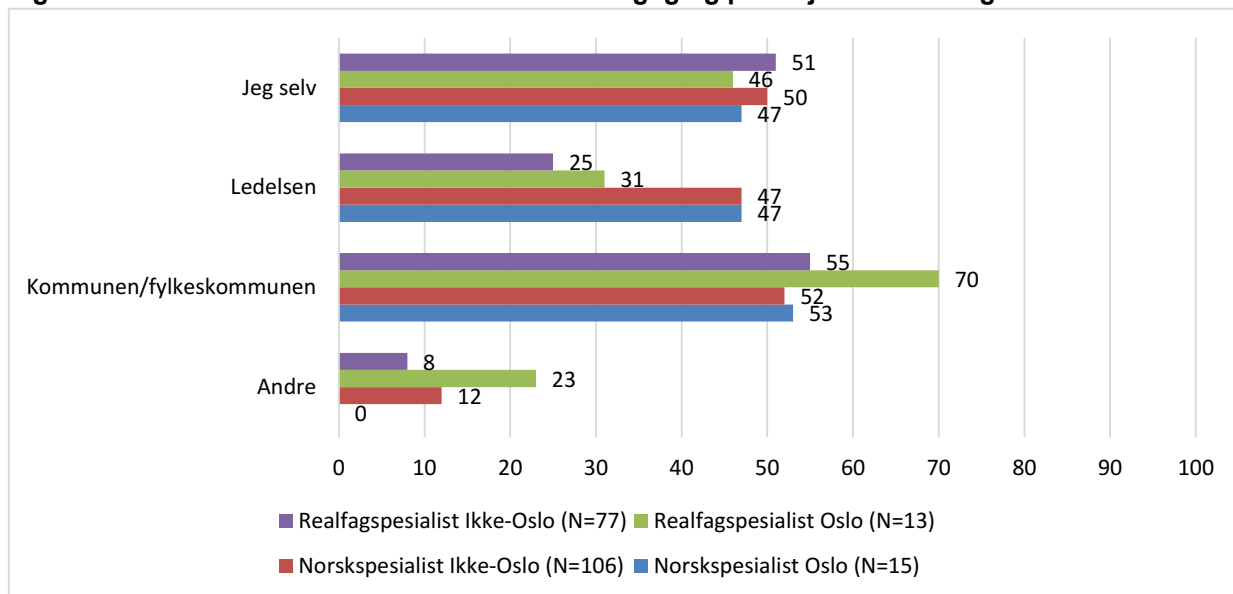
Figur 2.15 viser at alle lærerspesialistgruppene mener at den faglige og profesjonelle utviklingen i stor grad bør bestå av faglig, pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving samt nettverk av lærerspesialister. Alle fire forhold prioriteres om lag like høyt, og det er liten forskjell mellom lærerspesialistgruppene. Størst forskjellen finner vi når det gjelder pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving, hvor særlig norskspesialistene i Oslo uttrykker at dette er viktig i noe større grad enn de andre gruppene.

Figur 2.16. Faglig og profesjonell utvikling lærerne har deltatt på i egenskap av lærerspesialist. Prosent.

Figur 2.16 viser at lærerspesialistene i Oslo har deltatt i kompetanseheving i større grad enn spesialistene ellers i landet. Særlig gjelder dette for pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving. Vi ser altså at selv om alle lærerspesialistgruppene mener at de tre formene for kompetanseheving er viktig (figur 2.15), så har ikke spesialistene utenfor Oslo deltatt på dette slik Oslospesialistene har gjort. Når det gjelder nettverk av lærerspesialister, ser vi at her har spesialistene utenfor Oslo deltatt noe mer enn spesialistene i Oslo.

Figur 2.17. Hvem tok initiativet til aktiviteter for faglig og profesjonell utvikling? Prosent.

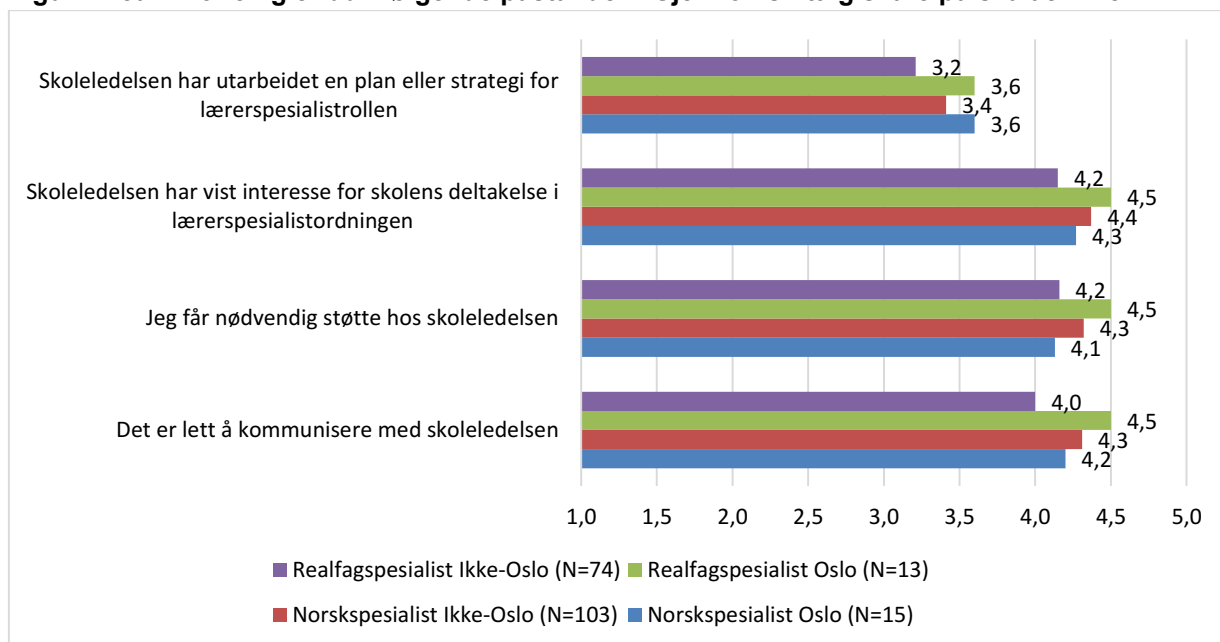

Figur 2.17 viser at om lag halvparten av lærerspesialisten sier at kommunen/fylkeskommunen har tatt initiativ til faglig og profesjonell utvikling og like stor andel sier at de selv har gjort det. Litt færre sier at ledelsen har tatt slikt initiativ. Norskspesialistene forteller om initiativ fra ledelsen i større grad enn realfagsspesialistene, og dette gjelder både i og utenfor Oslo. Når det gjelder initiativ fra kommunen/fylkeskommunen, rapporterer realfagsspesialistene i Oslo om dette i større grad enn de andre spesialistene.

2.2.8 Forventninger til lærerspesialistrollen

Vi ba lærerspesialistene om å ta stilling til noen utsagn om skoleledelsens og kollegers forhold til rollen som lærerspesialist, samt om skoleledelsens og lærerspesialistens egne forventninger til rollen.

Figur 2.18a. Hvor enig er du i følgende påstander? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

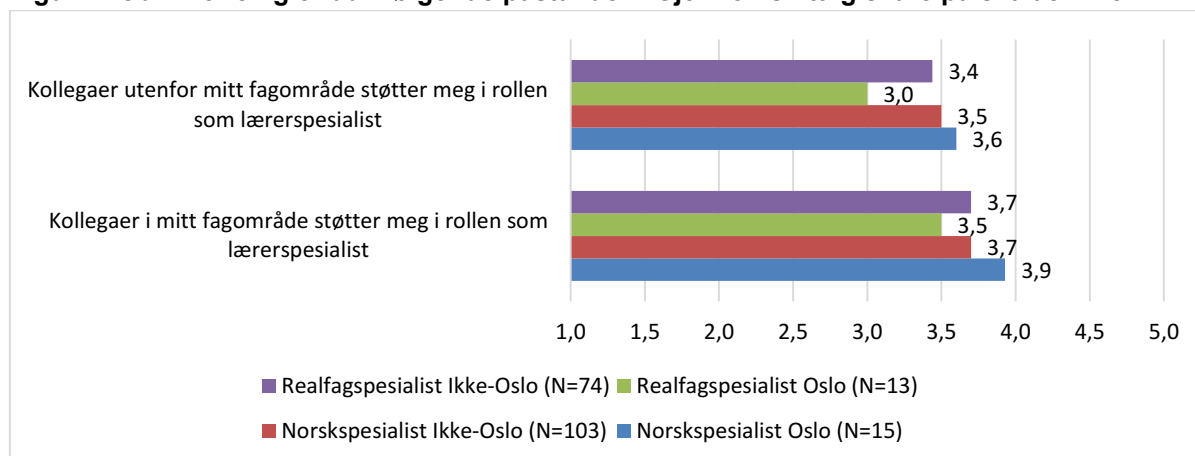

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

Figur 2.18a viser at lærerspesialistene mener at skoleledelsen interesserer seg for lærerspesialistordningen, at de støtter lærerspesialistene, og at det er lett for spesialistene å

kommunisere med skolelederne. Noen færre mener at skoleledelsen har utarbeidet en strategi for lærerspesialistrollen. Det er bare ubetydelige forskjeller i vurderingene av disse utsagnene mellom de ulike lærerspesialistgruppene.

Figur 2.18b. Hvor enig er du i følgende påstander? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

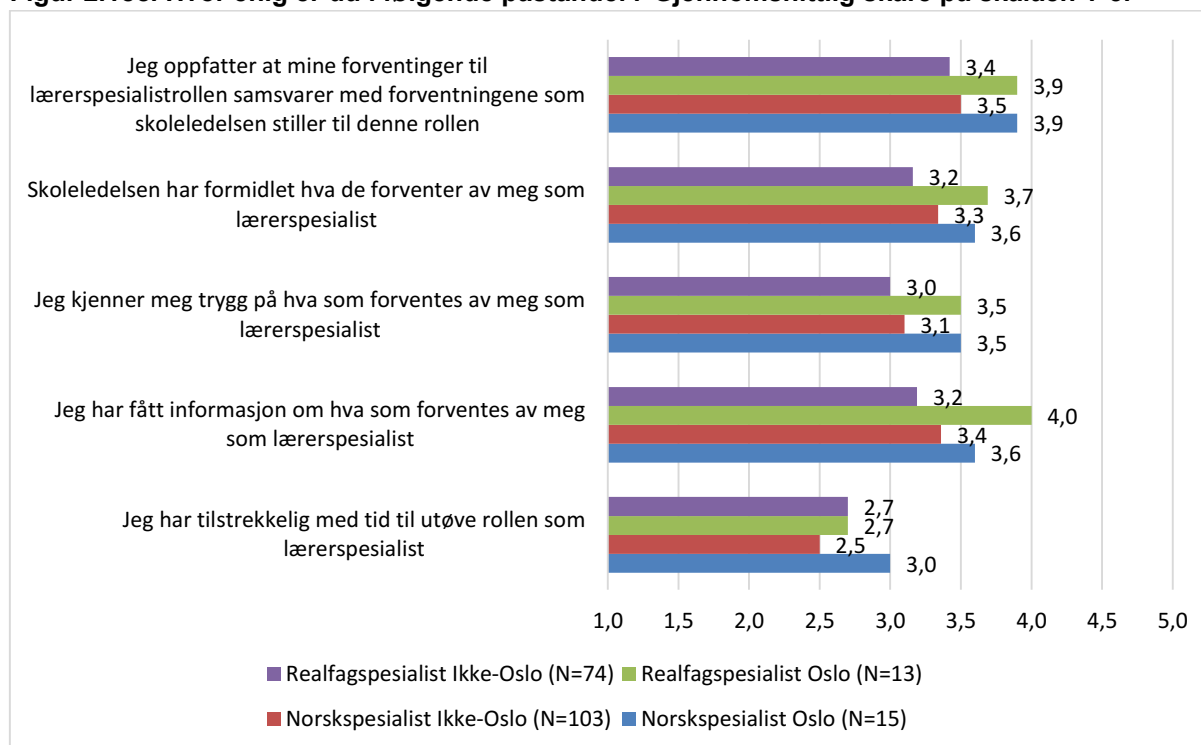

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

Figur 2.18b viser med en gjennomsnittlig skåre på rundt 3,5-4 på skalaen 1-5 at lærerspesialistene mener at kollegene deres har et nøytralt forhold til lærerspesialistrollen. Unntaket er kanskje norskspesialistene i Oslo som mener at kollegene deres støtter dem i stor grad.

For de fire øverste utsagnene i figur 2.18c, ser vi at lærerspesialistene utenfor Oslo er noe mindre enig i utsagnene (3-3,5) enn Oslospesialistene (3,5-4). Vår tolkning er at gjennomsnitts-lærerspesialistene opplever at forventningene fra skoleledelsen til rollen er noe uavklart, og de har heller ikke selv et avklart forhold til hva som forventes av dem i rollen. For Oslo-spesialistene er dette noe mer avklart enn for spesialistene utenfor Oslo. Alle lærerspesialistgruppene er også enige om at de har for lite tid til å utøve rollen som lærerspesialist.

Figur 2.18c. Hvor enig er du i følgende påstander? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

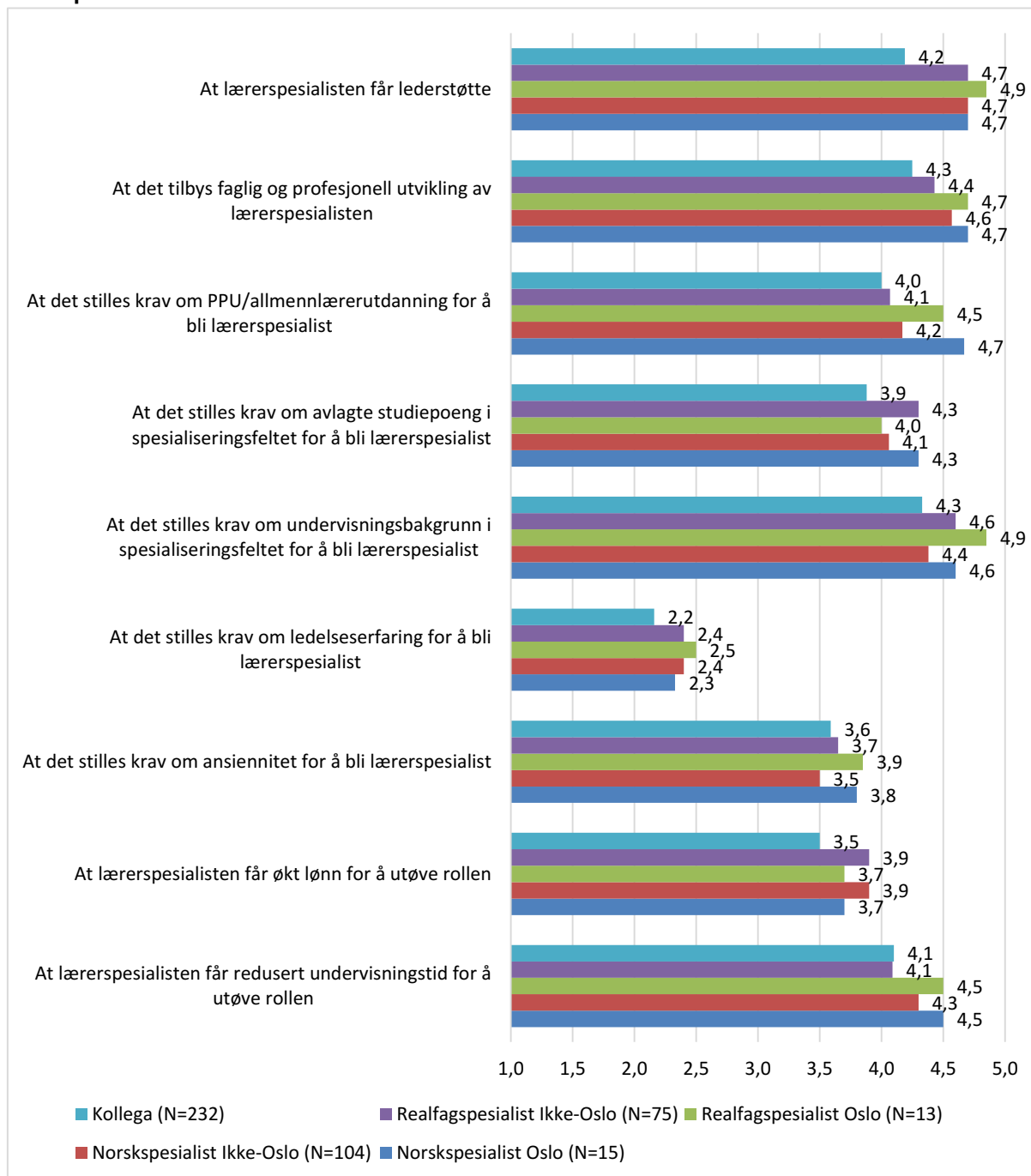

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

2.2.9 Hva må til for at ordningen skal lykkes?

Vi har bedt lærerspesialistene og kollegene om å ta stilling til om ulike forholds betydning for at ordningen skal lykkes.

Figur 2.19. Hvor viktig er følgende for at lærerspesialistordningen skal lykkes? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=Svært lite viktig. 2=Lite viktig. 3=Verken eller. 4=Viktig. 5=Svært viktig.

Figur 2.19 viser at seks forhold vurderes som de viktigste for at ordningen skal lykkes: At spesialistene får lederstøtte, at de får faglig og profesjonell utvikling, at de har formell lærerutdanning, at de har studiepoeng innenfor spesialistområdet, at de har undervisningserfaring innenfor spesialistområdet og at de får redusert undervisningstid for å utøve rollen. De fem første av disse forholdene handler om at lærerspesialistene skal være faglig dyktige og faglig rustet for jobben, det siste om at det skal være mulig å gjennomføre oppgavene innenfor den arbeidstiden de har til rådighet.

Det er liten forskjell mellom spesialistene gruppene, men vi ser at for alle disse seks forholdene får disse betingelsen for suksess størst oppslutning blant spesialistene i Oslo, og i de fleste tilfellene fra realfagsspesialistene fra Oslo. Vi ser også at for alle disse seks forholdene er det kollegene som vurderer dette som suksesskriterier i minst grad.

Figur 2.19 viser også at økt lønn og ansiennitet vurderes som mindre viktig for at ordningen skal lykkes, enn de ovennevnte seks forhold. For disse to forholdene er det svært små forskjeller i vurderingene til de ulike gruppene, inkludert kollegene.

Det kriteriet for suksess som får minst oppslutning er at spesialistene skal ha ledererfaring. Heller ikke her er det forskjell av betydning mellom gruppene.

2.2.10 Oppsummering om lærerspesialistenes erfaringer

Norskspesialistene i Oslo, fulgt av realfagsspesialistene i Oslo har større erfaring med å drive ulike former for utviklingsarbeid og lærersamarbeid enn spesialistene utenfor Oslo. Forskjellene er imidlertid ikke store.

Realfagsspesialistene skal i større grad enn norskspesialistene jobbe bare i forhold til kolleger innenfor eget fagfelt, mens norskspesialistene i større grad skal jobbe i forhold til hele kollegiet. Sammenlignet med landet for øvrig skal Oslospesialistene i større grad jobbe i forhold til kolleger innenfor eget fagfelt.

Tre av spesialistene gruppene underviser om lag 1,5 timer mindre når de er lærerspesialister enn de gjorde tidligere. Unntaket er realfagsspesialistene utenfor Oslo som underviser like mye når de er lærerspesialister som de gjorde tidligere.

De fleste lærerspesialistene regner med å bruke i overkant av tre timer ukentlig på rollen, mens norskspesialistene utenfor Oslo oppgir i overkant av fire timer.

Det er et premiss for ordningen at lærerspesialistene ikke skal pålegges administrative oppgaver, og vi finner også at dette skjer i liten grad for alle grupper lærerspesialister. Realfagsspesialistene i Oslo blir pålagt administrative oppgaver i nesten dobbelt så stor grad som realfagsspesialistene utenfor Oslo, mens det ikke er forskjell for norskspesialistene.

De lærerspesialistoppavene lærerspesialistene gjør oftest er å oppdatere seg selv faglig. Nest-mest tid brukte de på å arbeide med utviklingsprosjekter knyttet til skolens satsingsområder, faglig og pedagogisk kompetanseheving hos kolleger innenfor eget spesialiseringsfelt samt å arbeide med arbeidsplassbasert kompetanseutvikling. Arbeid med vurdering, observasjon og veiledning, holde forelesninger og seminarer, samarbeide med UH-sektor samt kompetanseheving hos kolleger utenfor eget fagfelt brukte de mindre tid på. Det er små forskjeller mellom de fire spesialistgruppene, men vi ser en klar tendens til at Oslospesialistene gjør mange av disse oppgavene oftere enn spesialistene utenfor Oslo. Det gjelder veiledning og observasjon av lærere, å ta initiativ til faglig og pedagogisk kompetanseheving blant lærere i eget fagfelt, oppdatering på alternative undervisningsformer og fagdidaktiske temaer, samt aktiviteter knyttet til vurdering. For så godt som alle disse oppgavene er det en litt større andel blant norskspesialistene enn realfagsspesialistene i Oslo som gjør dette.

Alle lærerspesialistgruppene mener at den faglige og profesjonelle utviklingen i stor grad bør bestå av faglig, pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving samt nettverk av lærerspesialister. Alle disse fire forholdene prioriteres like høyt, og det er liten forskjell mellom lærerspesialistgruppene. Størst forskjellen finner vi når det gjelder pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving, hvor særlig norskspesialistene i Oslo uttrykker at dette er viktig i noe større grad enn de andre gruppene.

Lærerspesialistene i Oslo har deltatt i kompetanseheving i større grad enn spesialistene eller i landet. Særlig gjelder dette for pedagogisk og fagdidaktisk kompetanseheving. Når det gjelder nettverk av lærerspesialister, ser vi at spesialistene utenfor Oslo har deltatt noe mer enn spesialistene i Oslo.

Om lag halvparten av lærerspesialisten sier at kommunen/fylkeskommunen har tatt initiativ til faglig og profesjonell utvikling og like stor andel sier at de selv har gjort det. Litt færre sier at ledelsen har tatt slikt initiativ. Norskspesialistene forteller om initiativ fra ledelsen i større grad enn realfagsspesialistene, og dette gjelder både i og utenfor Oslo.

Skoleledelsen involverer og engasjerer seg i lærerspesialistordningen i stor grad, og at det er ubetydelig forskjell i vurderingene av dette mellom de ulike lærerspesialistgruppene. Gjennomsnittslærerspesialistene opplever at forventningene fra skoleledelsen til rollen er noe uavklart, og de har heller ikke selv et avklart forhold til hva som forventes av dem i rollen. For Oslo-spesialistene er dette noe mer avklart enn for spesialistene utenfor Oslo. Alle lærerspesialistgruppene er også enige om at de har for lite tid til å utøve rollen som lærerspesialist.

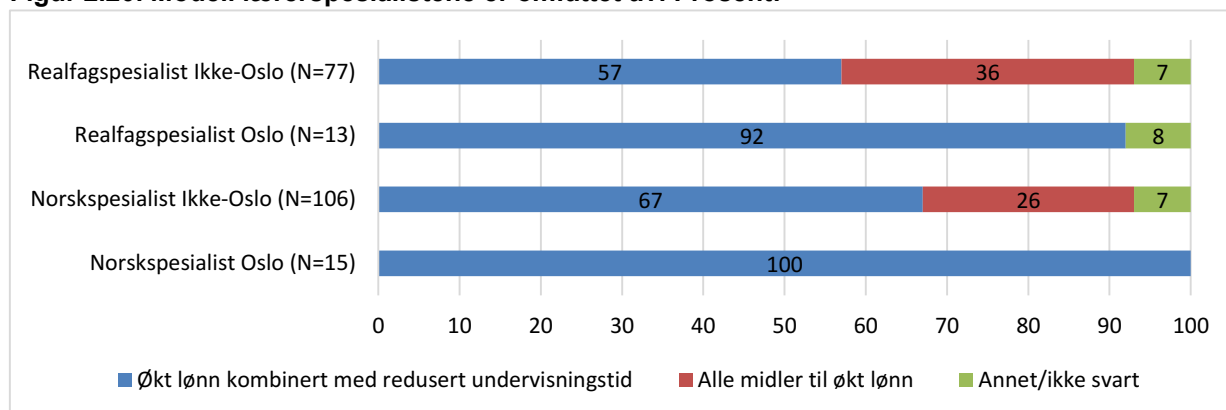
At de får lederstøtte, at de får faglig og profesjonell utvikling, at de har formell lærerutdanning, at de har studiepoeng og undervisningserfaring innenfor spesialistområdet og at de får redusert undervisningstid for å utøve rollen, vurderes av spesialistene som det viktigste for at ordningen skal lykkes. Det er liten forskjell mellom spesialistgruppene i disse vurderingen, men disse betingelsen for suksess får størst oppslutning blant spesialistene i Oslo, i de fleste tilfellene fra realfagsspesialistene fra Oslo. Kollegene vurderer alle disse seks forholdene som suksesskriterier i mindre grad enn spesialistene. Økt lønn vurderes som mindre viktig for at ordningen skal lykkes av både spesialister og kolleger.

2.3 Lærerspesialistmodellene

I dette underkapitlet ser vi nærmere på de ulike modellene for organisering av lærerspesialistordningen, og vurderinger omkring dette.

2.3.1 Bruk av de ulike modellene

Figur 2.20. Modell lærerspesialistene er omfattet av. Prosent.

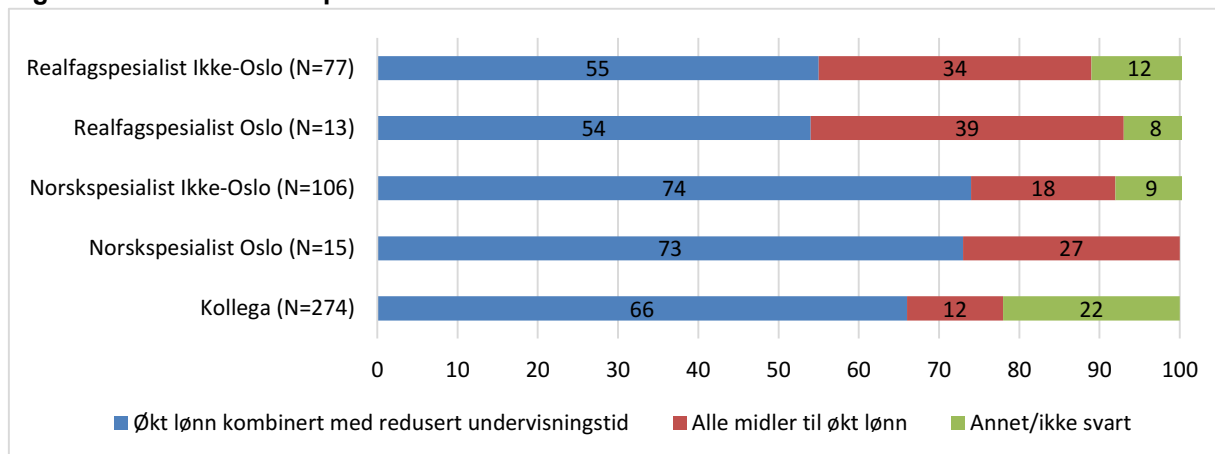

Figur 2.20 viser at modellen med kombinasjon av økt lønn og redusert undervisningstid gjelder for de fleste lærerspesialistene. I Oslo forekommer ikke bruk av modellen der alle midlene går til økt lønn for lærerspesialistene. Blant de som har oppgitt annet på dette spørsmålet svarte tre at de bare hadde redusert undervisningstid uten ekstra lønn og en hadde 24000 i ekstra lønn uten redusert tid.

2.3.2 Foretrukket modell

Vi spurte også spesialistene om hvilken modell de ville foretrukket, og vi spurte kollegene hvilken modell de ville foretrukket om de skulle blitt lærerspesialister.

Figur 2.21. Modell lærerspesialistene foretrekker. Prosent.

Figur 2.21 viser at noen av spesialistene i Oslo ville foretrukket modellen der alle midlene går til økt lønn for lærerspesialistene. Blant lærerspesialistene utenfor Oslo er det om lag like store andeler som foretrekker de ulike modellene som er omfattet av dem. Blant norskspesialistene utenfor Oslo er det noen flere som ønsker kombinasjonen av lønn og redusert undervisning enn de som faktisk har denne modellen. Også blant kollegene er det stor oppslutning om kombinasjonsmodellen.

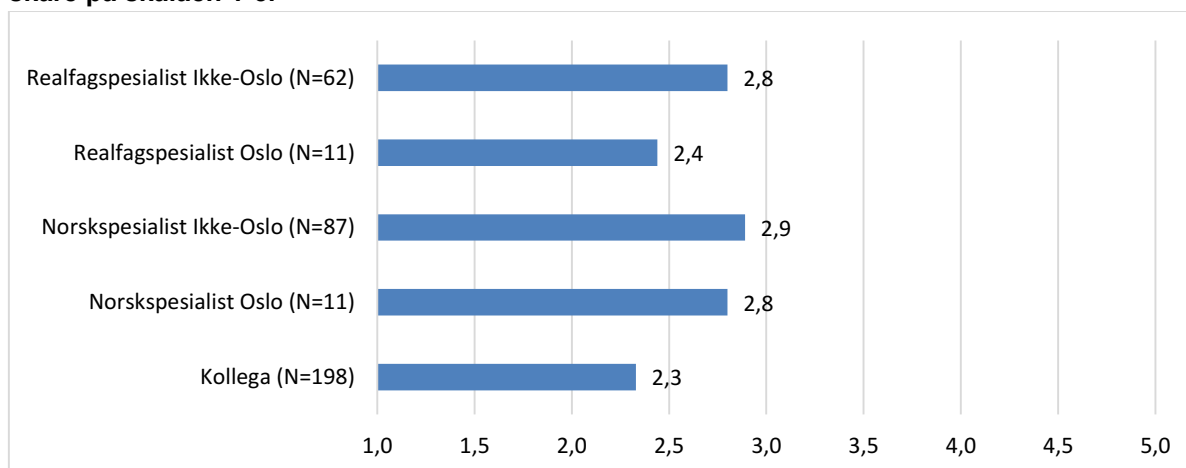
Blant lærerspesialistene som svarte annet, presiserer de fleste at det aller viktigste er tid til å gjøre jobben. En time i uka som de har nå er altfor lite, skriver flere av disse.

De 22 prosent av kollegene som enten ikke har svart eller svart annet utgjør 55 lærere. Av disse har 30 ikke svart på spørsmålet. 14 har svart annet og presisert dette til at de ønsker kun redusert undervisningstid uten økt lønn og ni sier at de kunne aldri tenke seg å bli lærerspesialist.

2.3.3 Modellene og fleksibilitet i forhold til undervisningsrollen

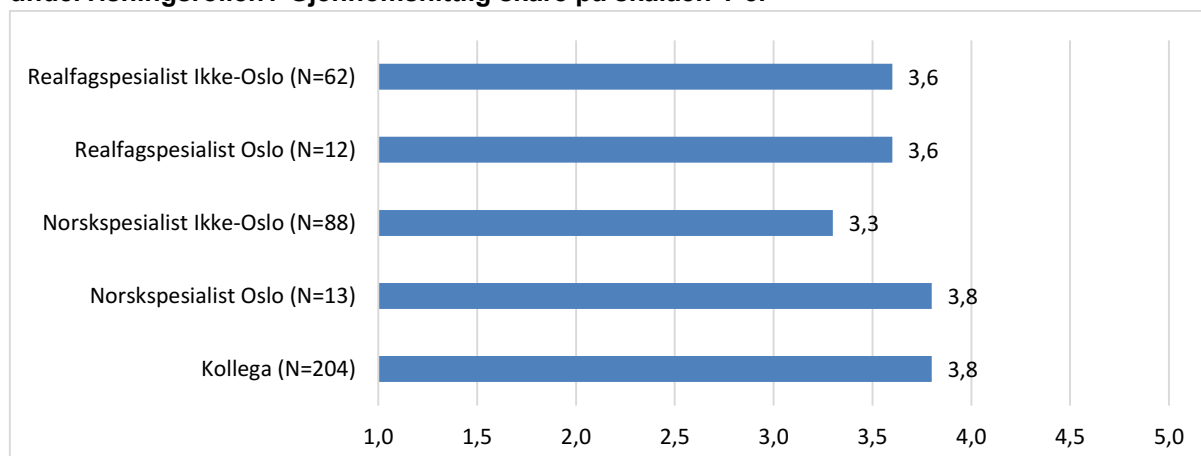
Vi spurte lærerspesialistene og kollegene om deres vurdering av i hvilken grad de to ulike modellene ville gi tilstrekkelig fleksibilitet til å kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen.

Figur 2.22a. I hvilken grad mener du modellen hvor alle midler går til økt lønn gir tilstrekkelig fleksibilitet til å kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 2.22b. I hvilken grad mener du modellen med økt lønn kombinert med redusert undervisningstid gir tilstrekkelig fleksibilitet til å kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figurene 2.22a og 2.22b viser at det ikke er stor variasjon i de ulike lærerspesialistgruppenes vurdering av dette. Figur 2.22a viser at, med gjennomsnittsskårer under middelerdien 3 for alle grupper, at ordningen med økt lønn ikke vurderes som særlig fleksibel i forhold til å kombinere lærerspesialistrollen og undervisningsrollen. Figur 2.22b viser at ordningen som kombinerer lønn og redusert undervisningstid vurderes som mer fleksibel i forhold til kombinasjonen av rollene som lærerspesialist og lærer.

2.3.4 Oppsummert om modellene for lærerspesialistordningen

I alle lærerspesialistgruppene er det modellen med kombinasjon av økt lønn og redusert undervisningstid som gjelder for de fleste. I Oslo forekommer ikke modellen der alle midlene går til økt lønn for lærerspesialistene. Noen av spesialistene i Oslo ville foretrukket denne. Utenfor Oslo er de fleste fornøyd med den modellen de har, men blant norskspesialistene utenfor Oslo er det noen flere som ønsker kombinasjonen av lønn og redusert undervisning enn de som faktisk har denne modellen. Også blant kollegene er det stor oppslutning om kombinasjonsmodellen.

I vurderinger av de ulike modellene legges det vekt på at det vesentlige for å kunne utøve lærerspesialistrollen på en god måte er å ha tilstrekkelig med tid. Noen ønsker at økt lønn skal være en del av ordningen, men for de aller fleste er det å ha tilstrekkelig tid til å gjøre jobben som er det vesentligste. Her er det ikke forskjeller av betydning mellom de ulike gruppene.

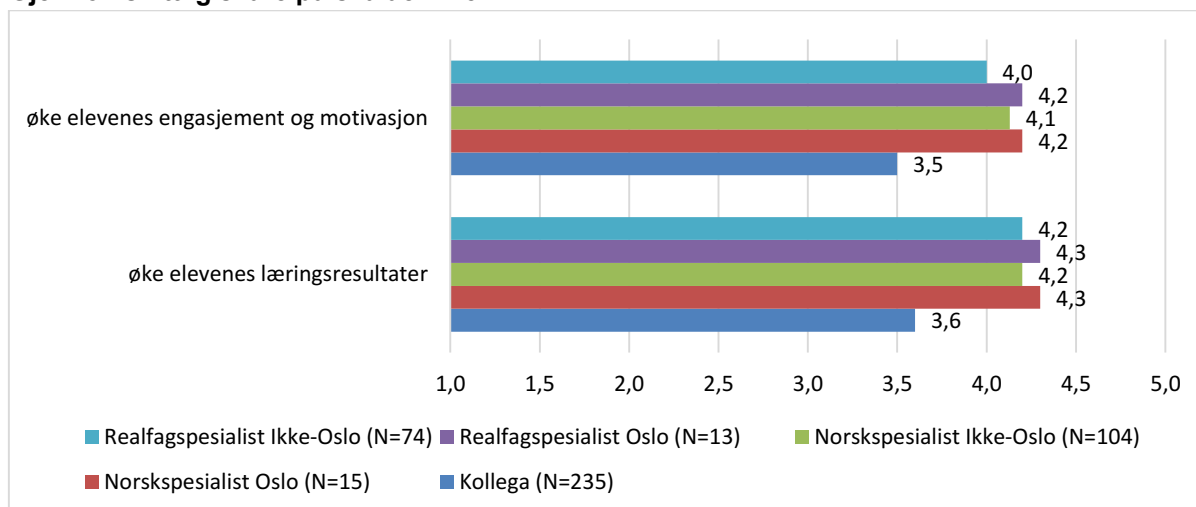
2.4 Hva kan lærerspesialistordningen føre til?

Vi ba lærerspesialistene og kollegene om å ta stilling til noen utsagn om hva lærerspesialistordningen kan føre til.

Av figur 2.23a ser vi at det er stor oppslutning i alle de fire lærerspesialistgruppene om at ordningen kan øke elevenes engasjement, motivasjon og læringsresultater. Kollegene slutter ikke opp om dette i like stor grad.

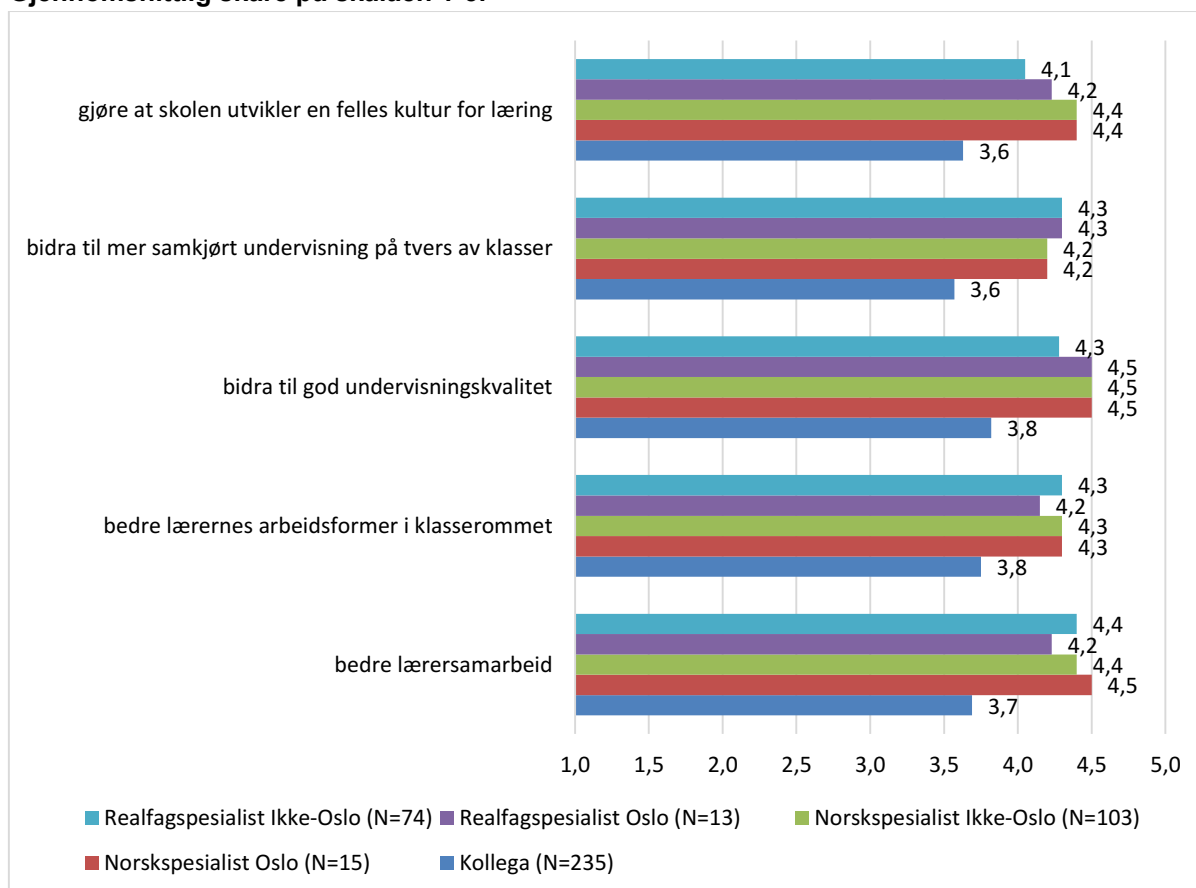
Figur 2.23b viser enda større oppslutning enn for utsagnene presentert over, i alle spesialistgruppene også om at ordningen med lærerspesialister kan bidra til at skolen utvikler en felles kultur for læring, til mer samkjørt undervisning på tvers av klasser, til god undervisningskvalitet, til at lærernes arbeidsformer blir bedre og til bedre samarbeid mellom lærerne. Også her ser vi at kollegene har mindre tro på at ordningen kan ha slike virkninger.

Figur 2.23a. Hvor enig er du i følgende påstander? Lærerspesialistordningen kan ...
Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

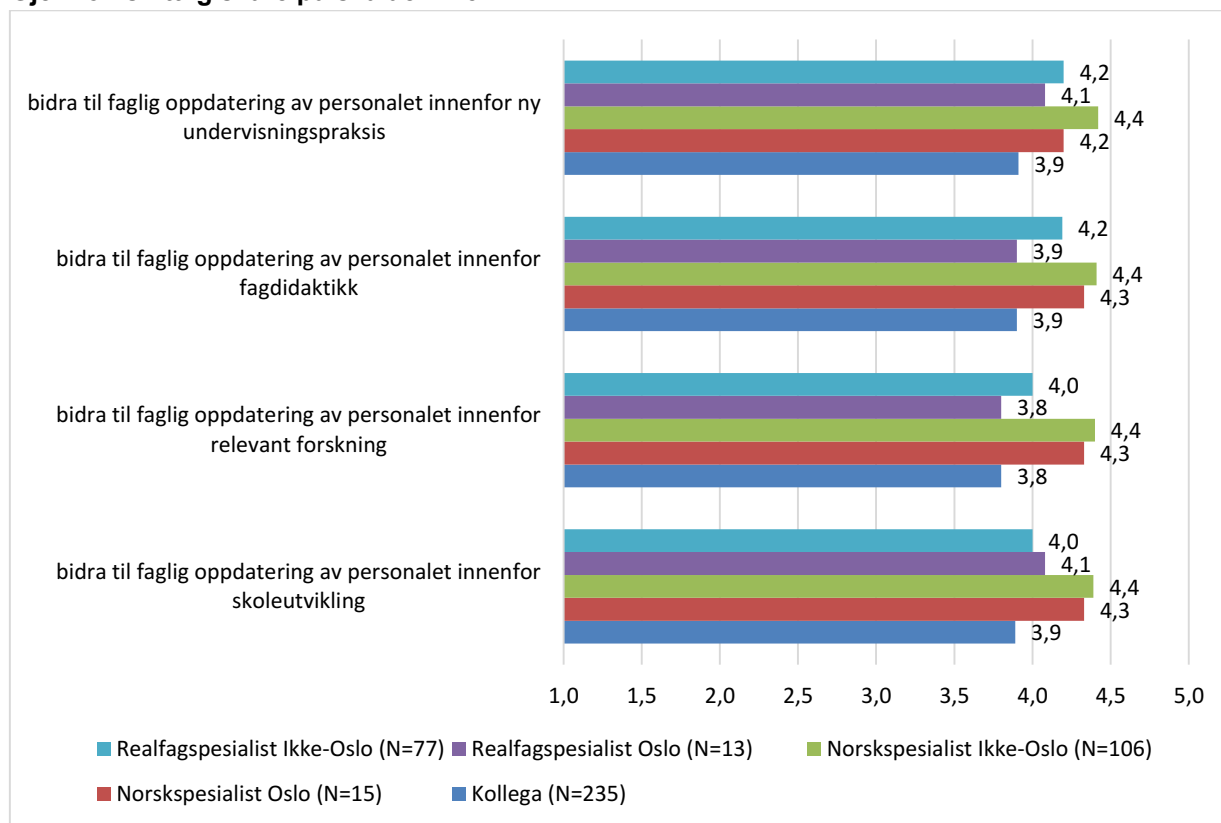
Figur 2.23b. Hvor enig er du i følgende påstander? Lærerspesialistordningen kan ...
Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

Figur 2.23c viser høy oppslutning om at lærerspesialistordningen kan bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor ny undervisningspraksis, fagdidaktikk, skoleutvikling og relevant forskning. Det er noen forskjeller mellom gruppene. Bl.a. ser vi at realfagsspesialistene har litt mindre tro på dette enn norkspesialistene, og for tre av disse forholdene realfagsspesialistene i Oslo ørlite mindre positive enn realfagsspesialistene ellers i landet. Også her ser vi at det er kollegene som jevnt over har minst tro på disse virkningene av ordningen.

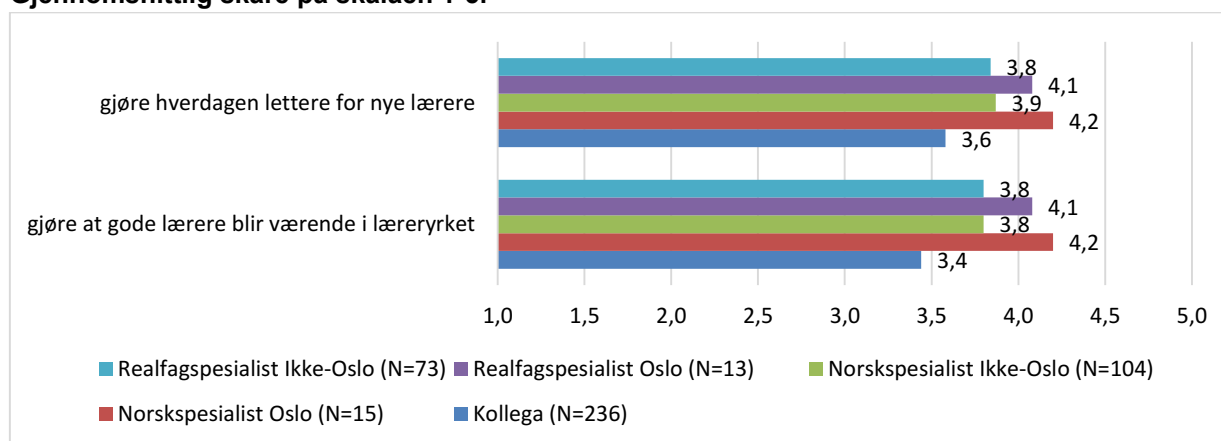
Figur 2.23c. Hvor enig er du i følgende påstander? Lærerspesialistordningen kan ...
Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

Figur 2.23d viser litt mindre oppslutning, enn for utsagnene presentert over, for at ordningen kan bidra til å gjøre hverdagen lettere for nye lærere og til at gode lærere blir værende i læreryrket. Vi ser at lærerspesialistene fra Oslo har større tro på disse virkningene enn spesialistene fra landet for øvrig. Også her er det slik at de som har minst tro på disse virkningene er Oslospesialistenes kolleger.

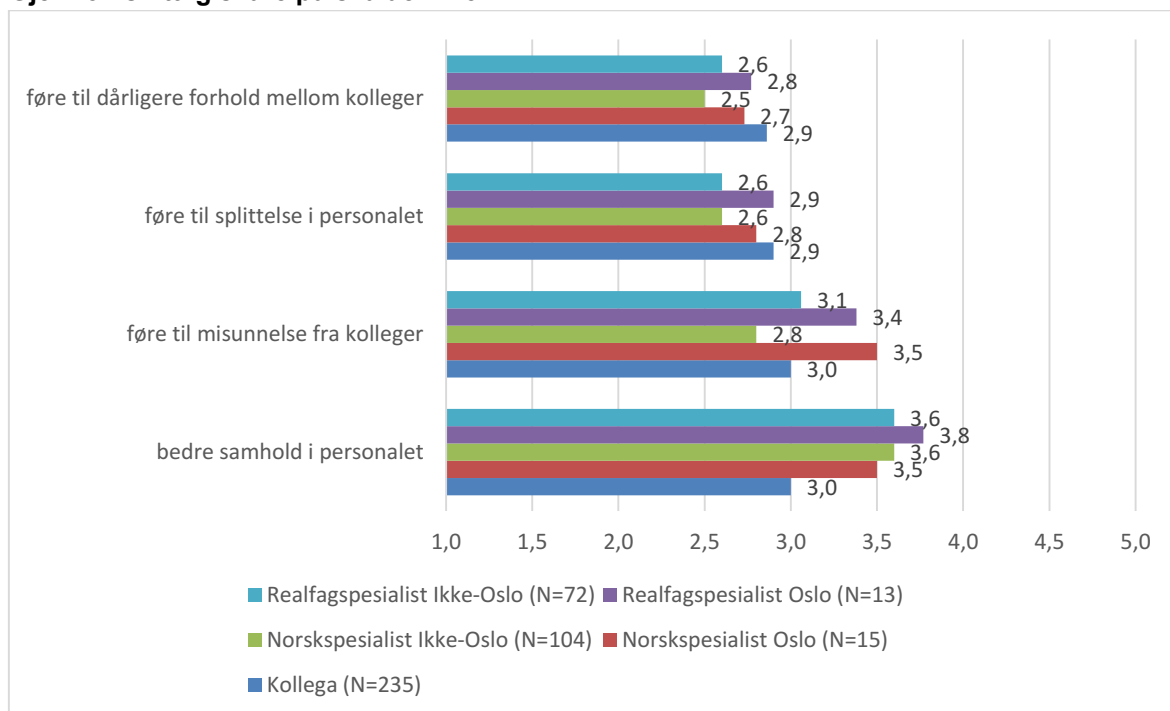
Figur 2.23d. Hvor enig er du i følgende påstander? Lærerspesialistordningen kan ...
Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

Figur 2.23e viser at både spesialistene og kollegene har liten tro på at ordningen kan føre til dårligere forhold mellom kolleger, splittelse i personalet og misunnelse fra kolleger. Vi ser at her skiller ikke kollegene seg ut på samme måte som over ved å være de som har minst tro på disse virkningene. Det er heller ikke stor tro på at ordningen kan bidra til bedre samhold i personalet. Igjen er det kollegene som er minst positive.

Figur 2.23e. Hvor enig er du i følgende påstander? Lærerspesialistordningen kan ... Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=Svært uenig. 2=Uenig. 3=verken eller. 4=Enig. 5=Svært enig.

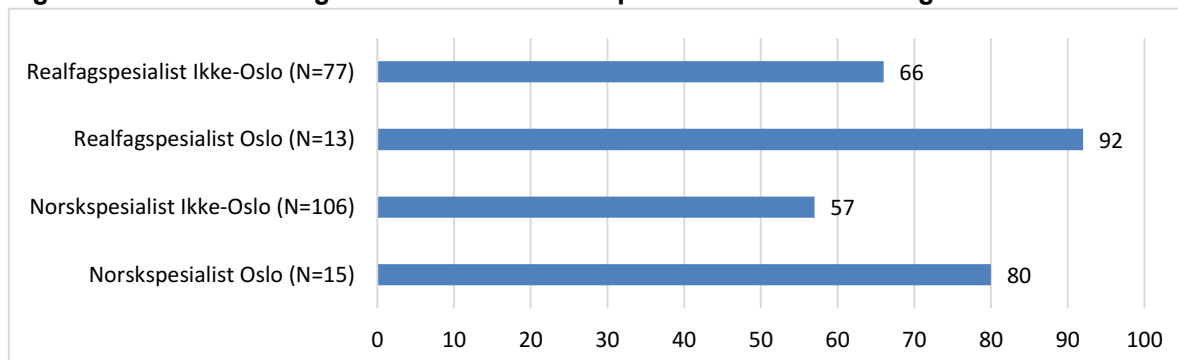
2.4.1 Oppsummering om ordningens mulige virkninger

Det er stor tro blant alle grupper lærerspesialister om at ordningen kan komme til å ha positiv virkning på elevenes engasjement, motivasjon og læringsresultater, og også at det vil føre til bedre undervisning og at lærerne får oppdatert seg faglig på ulike områder. Det er ikke like stor tro på at ordningen kan bidra til å holde gode lærere i yrket. Man tror heller ikke i særlig grad på at ordningen vil ha betydning for arbeidsmiljø og forholdet mellom kolleger, verken positivt eller negativt. Det er svært liten forskjell i de ulike lærerspesialistgruppenes vurderinger av eventuelle virkninger av ordningen, men vi merker oss at lærerspesialistenes kolleger i Oslo har mindre tro på mulige positive effekter av ordningen enn lærerspesialistene selv.

2.5 Vurdering av ordningen

2.5.1 Fortsette i rollen som lærerspesialister?

Figur 2.24. Kan tenke seg å fortsette som lærerspesialist dersom ordningen blir fast. Prosent.

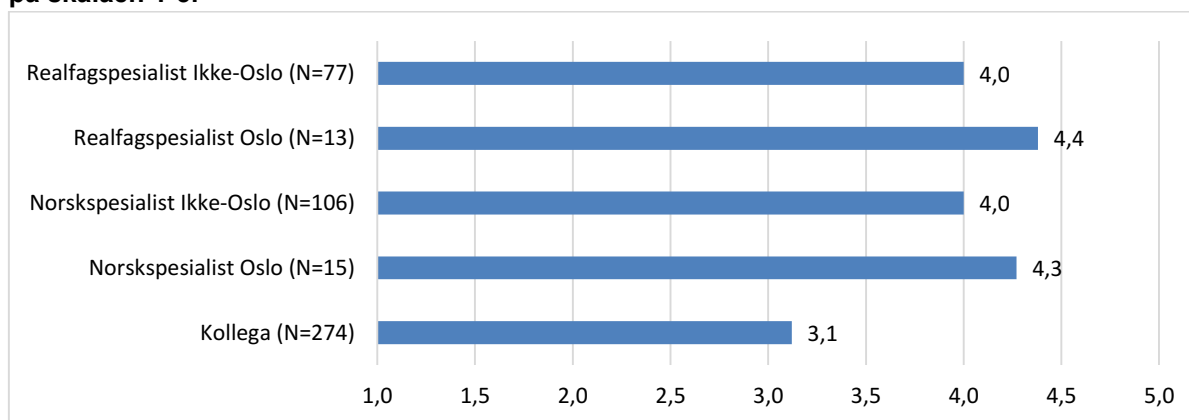

Figur 2.24 viser at spesialistene i Oslo i størst grad kan tenke seg å fortsette i rollen dersom ordningen blir fast, og realfagsspesialistene i større grad enn norskspesialistene både i og utenfor Oslo.

2.5.2 Vurdering av ordningen som helhet

Vi spurte lærerspesialistene og kollegene om hvordan de vurderte ordningen som helhet.

Figur 2.25. Hvor positiv er du til lærerspesialistordningen som helhet? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=Svært lite positiv. 2=Lite positiv. 3=Verken eller. 4=Positiv. 5=Svært positiv.

Figur 2.25 viser at alle spesialistgruppene er positive til ordningen som helhet. De mest positive er spesialistene fra Oslo. De mest negative er Oslospesialistenes kolleger.

2.5.3 Oppsummert om vurdering av ordningen

Utenfor Oslo er det relativt mange lærerspesialister (om lag fire av ti) som sier at de ikke kan tenke seg å fortsette i rollen om ordningen blir fast. På den andre siden ser vi at lærerspesialister i alle gruppene er positive til ordningen som helhet, mens kollegene ikke er like positive.

3 Skoleledernes svar

I dette kapitlet vil vi presentere svarene til skolelederne i Oslo. Svarene vil bli sammenlignet med svarene fra skoleledere utenfor Oslo. Vi har svar fra til sammen 151 skoleledere, hvorav 25 fra skoler i Oslo og 126 fra skoler utenfor Oslo. Av de 151 skolelederne som har besvart skjemaet, oppga 137 å være rektor, sju var assisterende rektor eller avdelingsleder, mens sju ikke svarte på dette spørsmålet

Med 25 respondenter, vil hver respondent tilsvare fire prosent av skolelederne fra Oslo. Det betyr at små endringer i svarfordelingene, kan bety relativt store utslag i den prosentmessige fordelingen. Dette er viktig å huske når man studerer og tolker svarfordelinger. For at leseren skal huske dette gjennom hele denne rapporten, viser vi antall respondenter bak alle svarfordelinger. Ikke alle respondentene har svart på alle spørsmål. Der det er tilfelle, vil dette også fremgå av oppgitt antall.

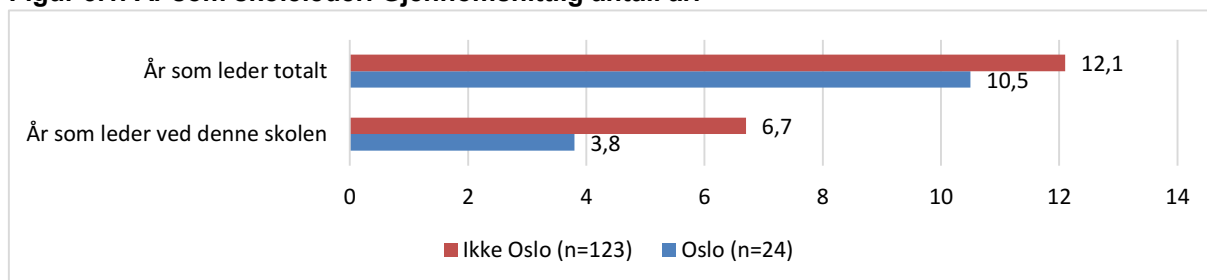
Alle prosentfordelinger er avrundet til hele tall. Alle gjennomsnittstall oppgis med en desimal. Vi har ikke foretatt signifikanstester av de forskjellene vi observerer. Begrunnelsen for dette er den høye svarprosenten. Med svar fra 25 av 26 mulige skoleledere (96 prosent) i Oslo og 126 av 139 mulige skoleledere (91 prosent) ellers i landet, betrakter vi dette som tilnærmet en populasjonsundersøkelse. Selvsagt kan det tenkes at svar fra de 13 lederne utenfor Oslo ville kunne påvirke fordelinger og gjennomsnitt, men vi har valgt å forutsette at svarene vi har fått beskriver situasjonen og forskjeller mellom skoleledere i og utenfor Oslo i november 2015.

Presentasjonen er delt i fem underkapitler, hvor vi ser på skoleledernes kvalifikasjoner og bakgrunn, relasjonen til skoleeier, deres vurderinger av de ulike modellene og av lærerspesialistenes oppgaver, deres vurderinger av ordningens mulige virkninger, samt deres vurdering av ordningen som helhet.

3.1 Kvalifikasjoner og bakgrunn

3.1.1 År som skoleleder

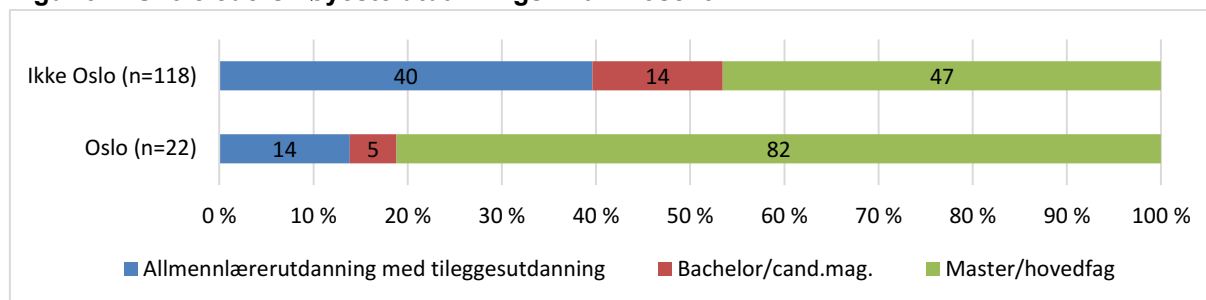
Figur 3.1. År som skoleleder. Gjennomsnittlig antall år.

Figur 3.1 viser at skolelederne på lærerspesialistkolene utenfor Oslo har noe lengre ledererfaring enn de i Oslo, både når det gjelder total ledererfaring og erfaring ved nåværende skole.

3.1.2 Lærerutdanning og høyeste utdanningsnivå

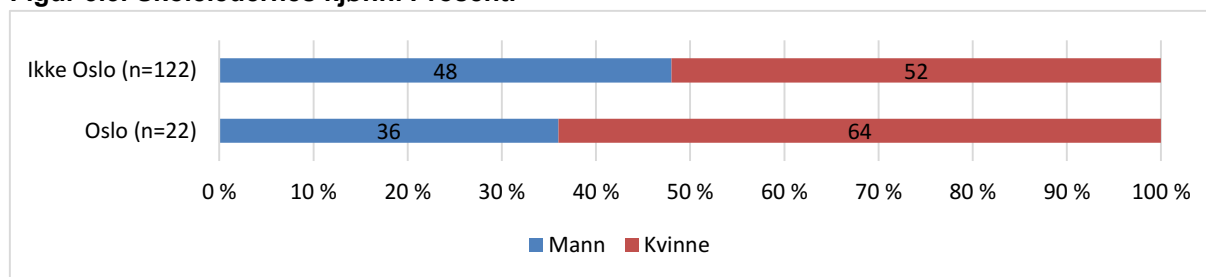
Figur 3.2. Skoleleders høyeste utdanningsnivå. Prosent.

Figur 3.2 viser at skolelederne i Oslo jevnt over har et høyere utdanningsnivå enn de utenfor Oslo. Åtte av ti har master/hovedfag i Oslo, mens dette gjelder om lag fem av ti utenfor Oslo.

3.1.3 Kjønn

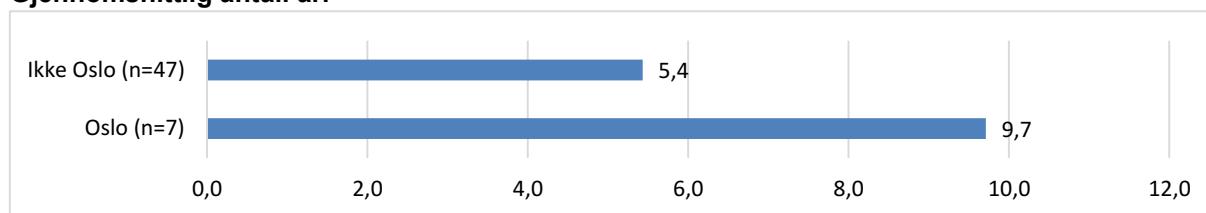
Figur 3.3. Skoleledernes kjønn. Prosent.

Det er overvekt av kvinnelige skoleledere på Lærerspesialist-skolene. Denne overvekten er størst i Oslo.

3.1.4 Tidligere ledererfaring fra annen virksomhet enn skole

Figur 3.4. Skoleledernes tidligere ledererfaring fra annen virksomhet enn skole. Gjennomsnittlig antall år.

Av de 151 skolelederne var det 54 som hadde ledererfaring fra annen virksomhet enn skole. Dette gjaldt 47 ledere utenfor Oslo og sju ledere i Oslo. Gjennomsnittlig har de sju lederne fra Oslo lengre erfaring som leder utenfor skolesektoren enn de 47 utenfor Oslo.

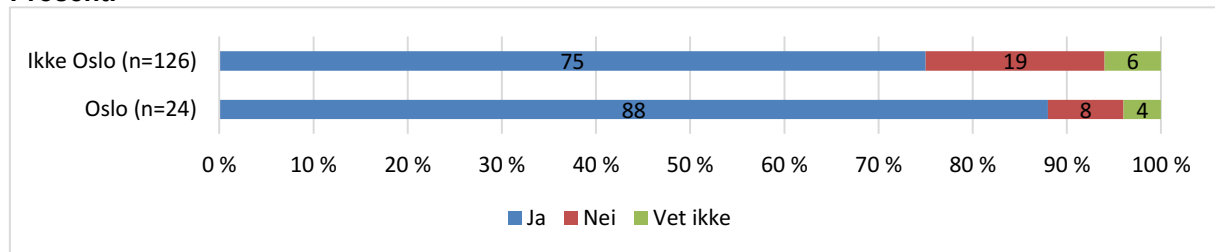
3.1.5 Oppsummering skoleledernes bakgrunn

Vi finner forskjeller i bakgrunn for skoleledere i og utenfor Oslo: Skolelederne utenfor Oslo har lenger ledererfaring enn lederne fra Oslo, både på tidligere og nåværende skole så vel som fra annen virksomhet enn skole. Lederne fra Oslo har et betydelig høyere utdanningsnivå, ved at 82 prosent har master/hovedfag, enn lederne utenfor Oslo. Det er overvekt av kvinnelige skoleledere på Lærerspesialist-skolene. Denne overvekten er størst i Oslo.

3.2 Skoleleder om skoleeier

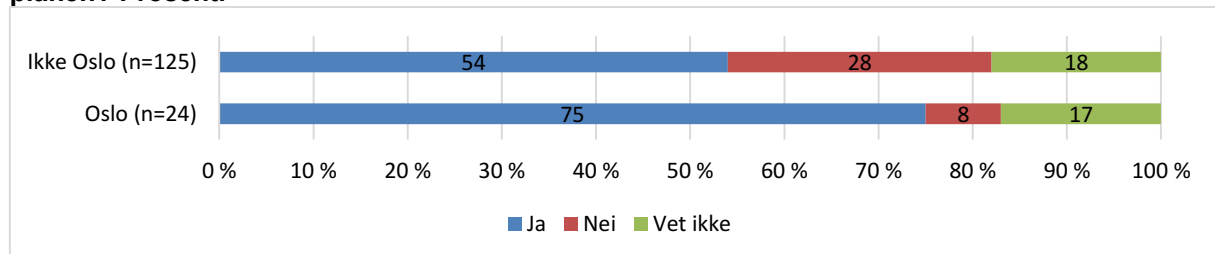
3.2.1 Har skoleeier en strategi for skolen?

Figur 3.5. Har skoleeier utarbeidet en strategi eller plan for deg eller skolen som helhet? Prosent.

Figur 3.5 viser at skolelederne i betydelig grad mener at skoleeier har utarbeidet en strategi eller plan for skoleleder eller skolen som helhet. Dette gjelder både i og utenfor Oslo, og vi ser at skolelederne i Oslo mener dette i litt større grad enn skolelederne utenfor Oslo.

Figur 3.6. Er skolens deltakelse i lærerspesialistordningen en del av denne strategien eller planen? Prosent.

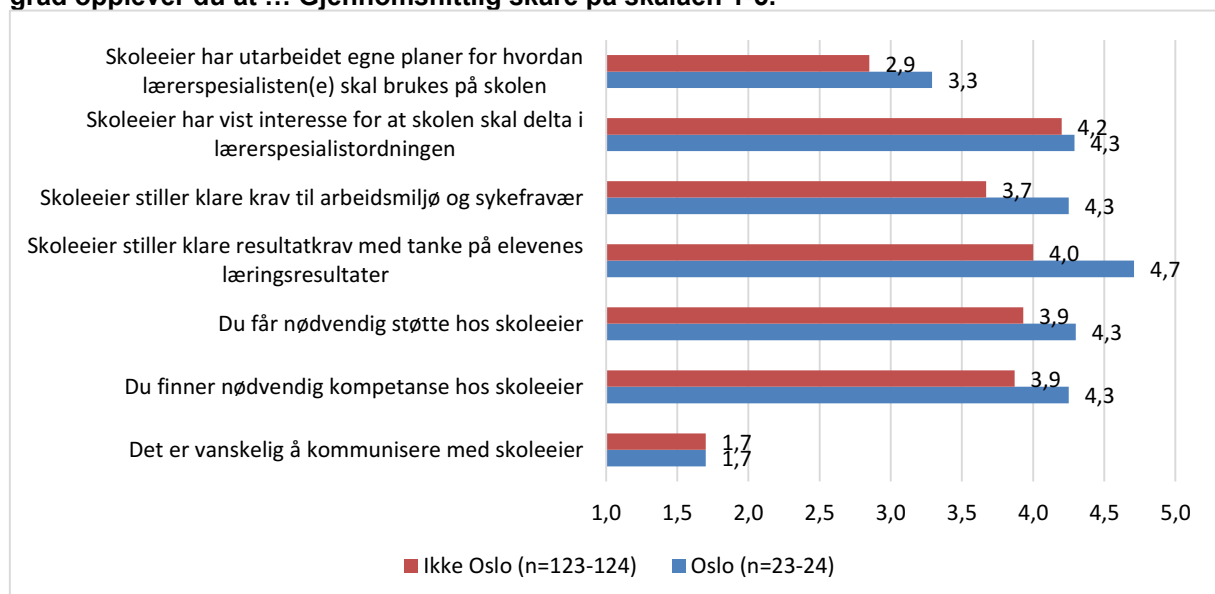

Figur 3.6 viser at skolens deltakelse i lærerspesialistordningen inngår i skoleeiers strategi for skolene på et flertall av skolene. Noe større andel av lederne i Oslo svarte ja på dette spørsmålet.

3.2.2 Relasjonen skoleleder skoleeier

Vi ba skolelederne om å ta stilling til noen utsagn knyttet til sin egen arbeidshverdag.

Figur 3.7. Ta stilling til den egen arbeidshverdag, og ta stilling til følgende utsagn. I hvilken grad opplever du at ... Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.7 viser at for fem av utsagnene (utsagn 2-6) er det stor oppslutning blant skolelederne. Størst oppslutning får utsagnet «Skoleeier stiller klare resultatkrav med tanke på elevenes læringsresultater» blant lederne fra Oslo. Det utsagnet hvor det er jevnt høyest oppslutning er «Skoleeier har vist interesse for at skolen skal delta i lærerspesialistordningen», men her er det ingen forskjell mellom lederne i og utenfor Oslo.

Figur 3.7 viser også at utsagnet «Skoleeier har utarbeidet egne planer for hvordan lærerspesialisten(e) skal brukes på skolen», får noe mindre oppslutning enn de fem nevnte utsagnene både i og utenfor Oslo, og at det skolelederne slutter aller minst opp om er at det er vanskelig å kommunisere med skoleeier.

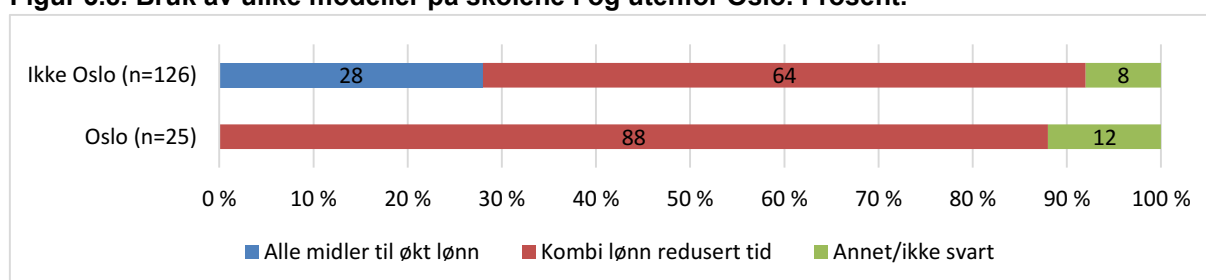
3.2.3 Oppsummering om skoleleders forhold til skoleeier

Skoleeierne har betydelig grad utarbeidet en strategi eller plan for skoleleder eller skolen som helhet, og skolens deltakelse i lærerspesialistordningen inngår ofte i denne strategien, i noe større i enn utenfor Oslo. Skoleeiere har i stor grad vist interesse for lærerspesialistordningen, og i mindre grad utarbeidet planer for hvordan lærerspesialistene skal brukes på skolen. Dette mønsteret er det samme i og utenfor Oslo.

3.3 Lærerspesialistmodellene

3.3.1 Bruk av de ulike modellene

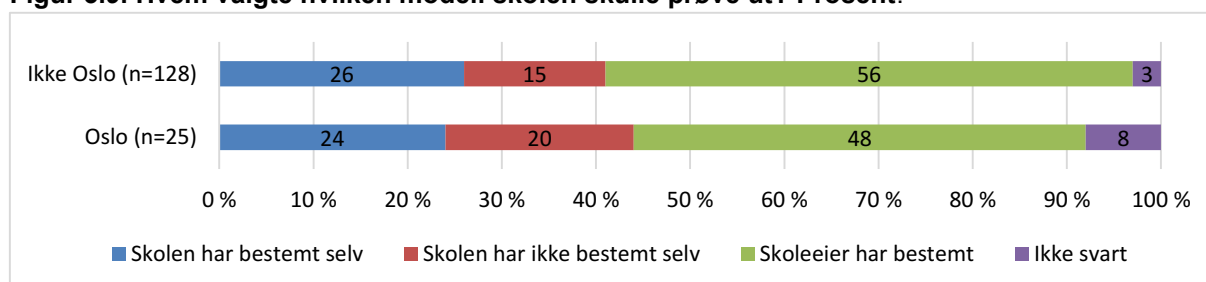
Figur 3.8. Bruk av ulike modeller på skolene i og utenfor Oslo. Prosent.

Figur 3.8 viser at skolelederne i Oslo nesten unisont forteller at det er modellen med kombinasjon av lønn og redusert tid som er i bruk. Tre av dem svarer noe annet eller svarer ikke. Vi vet imidlertid (jf. kapittel 2) at skoleeier har bestemt at alle skolene i Oslo skal ha denne kombinasjonsmodellen. Utenfor Oslo er det flere skoler som har modellen hvor alle midlene går til økt lønn, og vi ser at 28 prosent av skolelederne oppgir at deres skole har denne modellen.

3.3.2 Valg av modell

Figur 3.9. Hvem valgte hvilken modell skolen skulle prøve ut? Prosent.

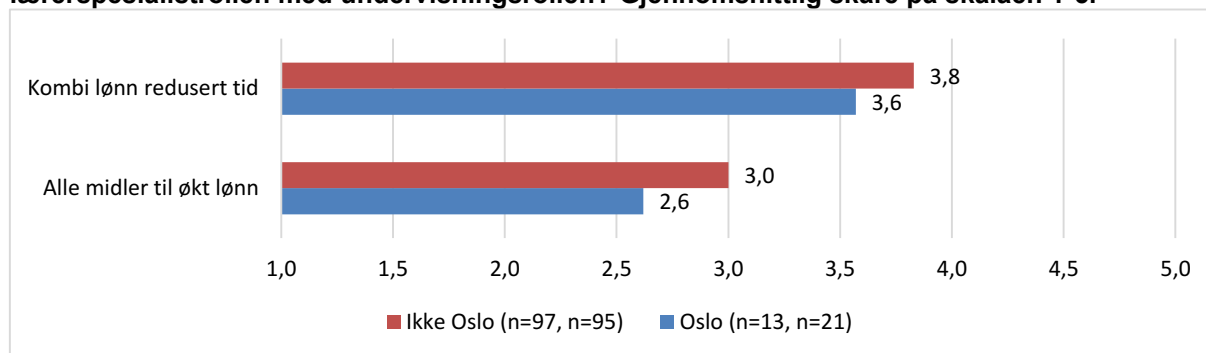

Figur 3.9 viser et nesten identisk bilde i og utenfor Oslo når det gjelder hva skolelederne svarer om hvem som har bestemt hvilken modell de har. Hver fjerde skoleleder (seks rektorer) i Oslo sier at de har bestemt modell selv. Utdanningsetaten i Oslo har imidlertid informert oss om at skoleeier har bestemt hvilken modell som skal gjelde på alle de deltakende skolene i Oslo, men at to av

skolelederne på lærerspesialist-skoler satt i en prosjektgruppe som valgte modell for Oslo. Utenom Oslo sier 26 prosent av skolelederne at skolen har valgt modell selv. Alt i alt ser vi at valg av modell i all hovedsak er foretatt av skoleeier.

3.3.3 Modellene og fleksibilitet i forhold til undervisningsrollen

Figur 3.10. I hvilken grad mener du at modellene gir tilstrekkelig fleksibilitet til å kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

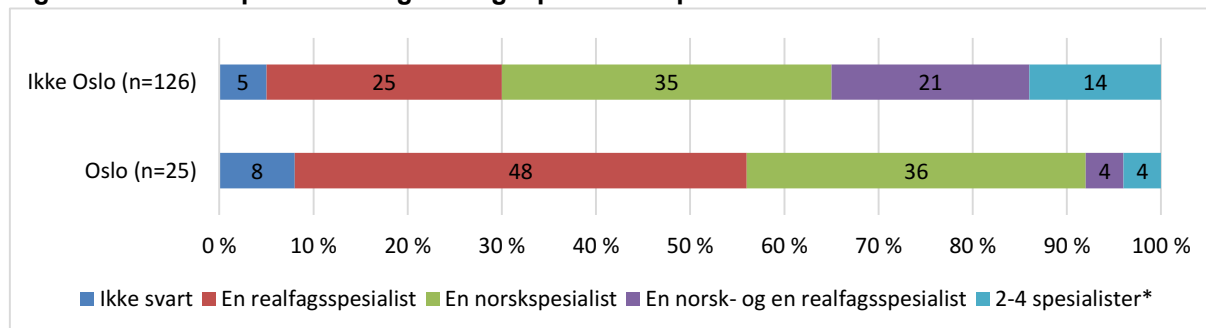

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.10 viser at skolelederne vurderer at kombinasjonsmodellen er best egnet til å kombinere med undervisningsrollen til lærerspesialistene. Men vi ser at på skalaen 1-5, er skåren for kombimodellen «bare» 3,57-3,83. Dette kan indikere at skolelederne vurderer at også denne modellen kan være utfordrende å kombinere med undervisningsrollen. Skolelederne utenfor Oslo er noe mer positiv til å kunne kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen, og det gjelder for begge modellene.

3.3.4 Spesialistområder

Figur 3.11. Norskspesialister og realfagsspesialister på skolene. Prosent.

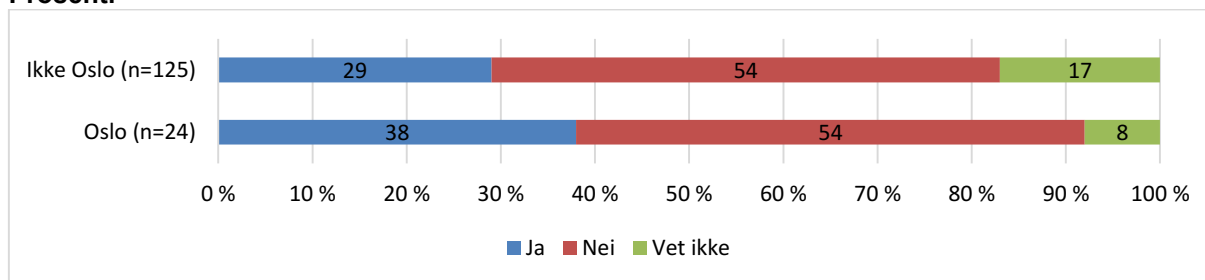
*Oslo: en skole med to norskspesialister

Ikke Oslo: Fire skoler med to realfagsspesialister, ni skoler med to norskspesialister, to skoler med to realfagsspesialister og en norskspesialist, en skole med en realfagsspesialist og to norskspesialister og en skole med to realfagsspesialister og to norskspesialister

Figur 3.11 viser at både i og utenfor Oslo har majoriteten av skolene kun en lærerspesialist. Vi ser at en lavere andel av skolene utenfor enn i Oslo har kun en realfagsspesialist. Men det at 35 prosent av skolene utenfor Oslo har to eller flere lærerspesialister kompenserer for dette. På 28 prosentpoeng av disse skolene er minst en av spesialistene realfagsspesialist. Det vil si at til sammen har 53 prosent av skolene utenfor Oslo realfagsspesialist, ofte i kombinasjon med andre spesialister. Bare åtte prosent av skolene (to skoler) i Oslo har to lærerspesialister, ifølge skoleledernes svar på spørreskjema. Utdanningsetaten i Oslo opplyser imidlertid at på de 26 skolene i Oslo som er med i ordningen, er det fire skoler som har to lærerspesialister.

3.3.5 Tidligere lignende ordninger

Figur 3.12. Har skolen tidligere hatt lignende tiltak som minner om lærerspesialistordningen? Prosent.

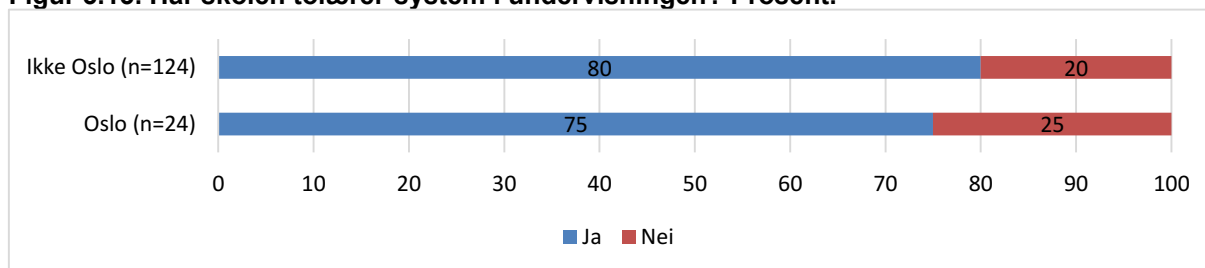

Som eksempler på lignende ordninger nevnes bl.a. ressurslærer i Ungdomstrinn i utvikling, veiledere i Vurdering for læring, kommunal kompetanseveileder, lese- og regneveiledere, læringslos og Ny Giv-lærere.

Figur 3.12 viser at om lag 30-40 prosent av skolene tidligere har hatt tiltak som ligner på lærerspesialistordningen, og at det er ubetydelig forskjell mellom skolene i og utenfor Oslo.

3.3.6 Tolærersystem

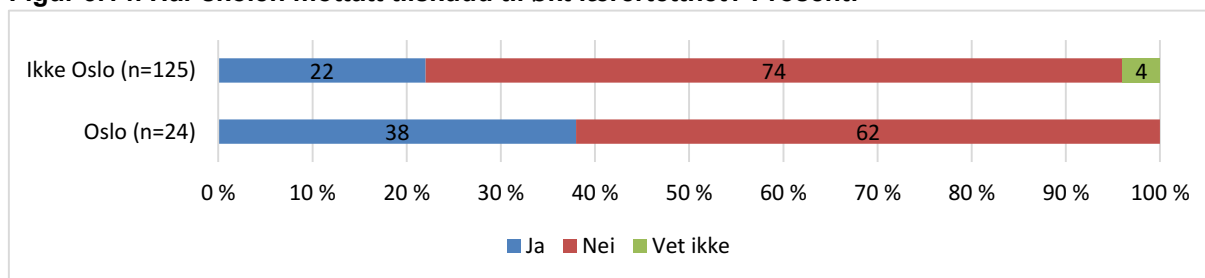
Figur 3.13. Har skolen tolærer-system i undervisningen? Prosent.

Figur 3.13 viser at 75-80 prosent av skolene har tolærersystem, og at det ikke er forskjell mellom skolene i og utenfor Oslo.

3.3.7 Tilskudd til økt lærertetthet

Figur 3.14. Har skolen mottatt tilskudd til økt lærertetthet? Prosent.

Figur 3.14 viser at et mindretall av skolene, både i og utenfor Oslo, har mottatt tilskudd til økt lærertetthet.

3.3.8 Oppsummering om lærerspesialistmodellene

Alle lærerspesialistkolene i Oslo praktiserer modellen hvor lønn kombineres med redusert undervisning. Utenfor Oslo gjelder dette om lag hver fjerde skole. I majoriteten av tilfellene har skoleeier bestemt hvilken modell som skal brukes. Det gjelder skoleeier i Oslo og om lag tre av fire skoleeiere utenfor Oslo. Skolelederne vurderer kombimodellen som mest fleksibel når lærerspesialistoppgaver og undervisningsoppgaver skal kombineres. Majoriteten av skoler i og utenfor Oslo har kun en lærerspesialist. En større andel av skolene utenfor (35 prosent) enn i Oslo (åtte prosent) har to eller flere lærerspesialister.

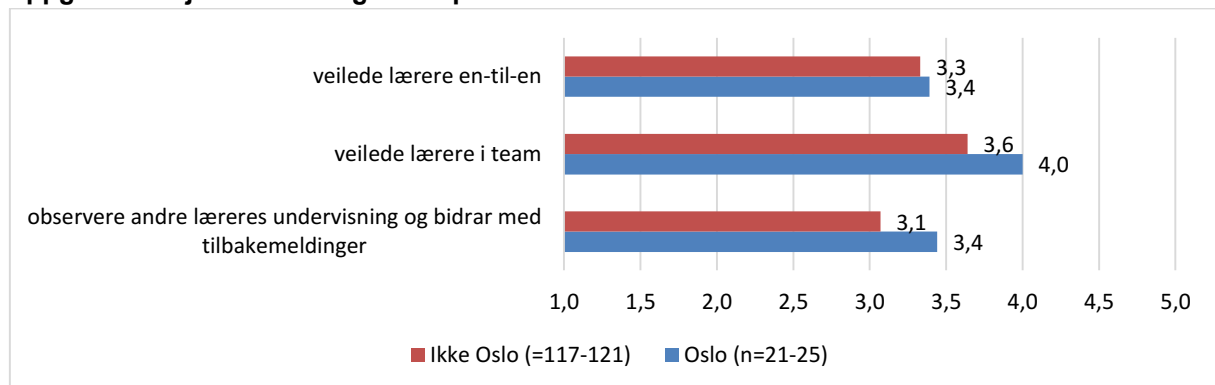
3.4 Lærerspesialistenes oppgaver

I dette avsnittet skal vi se på skoleledernes svar på spørsmål som gjelder noen sider av lærerspesialistenes oppgaver.

3.4.1 Leders tilrettelegging for lærerspesialistene

Vi har spurt lederne i hvilken grad de legger til rette for at spesialistene kan utføre ulike oppgaver.

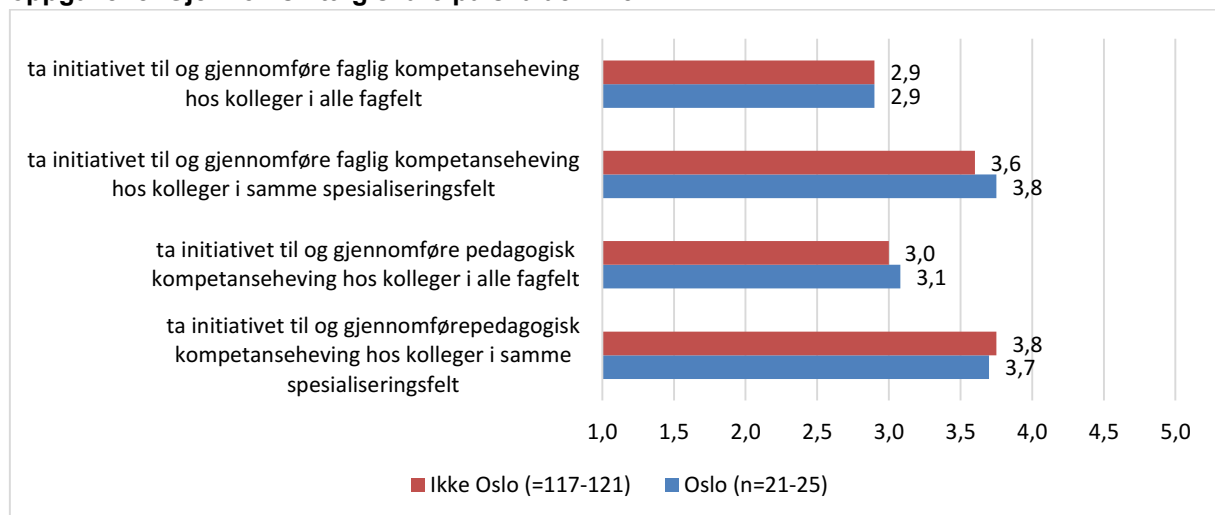
Figur 3.15a. I hvilken grad tilrettelegger du for at lærerspesialisten er i stand til å utføre disse oppgavene. Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Oppgavene nevnt i figur 3.15a handler om veiledning av andre lærere. I gjennomsnitt ser vi at lederne mener at de legger til rette for dette fra *I noen grad* opp mot *I stor grad*. Det legges mest til rette for veiledning av lærere i team, og lederne i Oslo legger til rette for dette i større grad enn lederne utenfor Oslo.

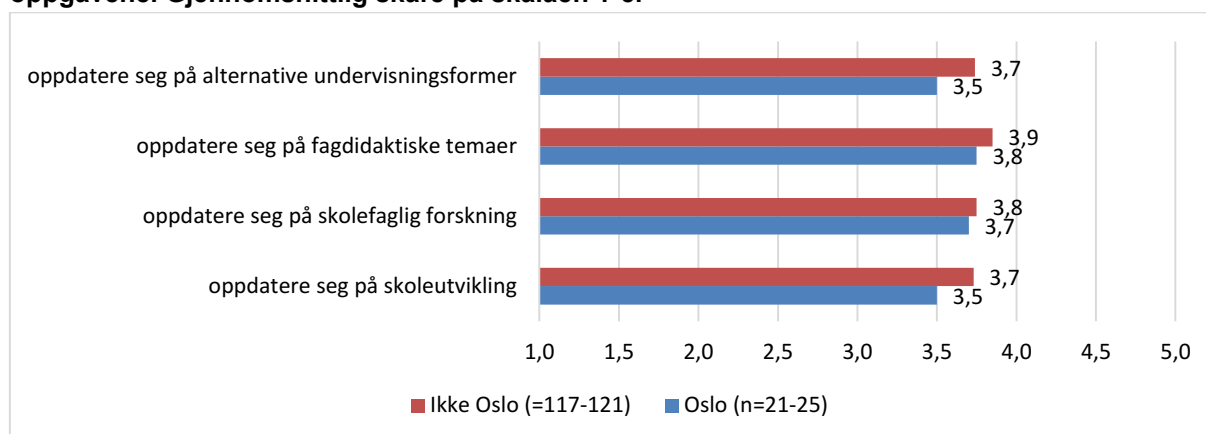
Figur 3.15b. I hvilken grad tilrettelegger du for at lærerspesialisten er i stand til å utføre disse oppgavene. Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.15b viser at lederne legger til rette for at lærerspesialistene kan ta initiativ til faglig og pedagogisk kompetanseheving blant kollegene i alle fagfelt *I noen grad*. De legger til rette for at kompetanseheving blant kollegene innenfor lærerspesialistenes spesialiseringsfelt i noe større grad. Det er ingen forskjell i tilretteleggingen i og utenfor Oslo.

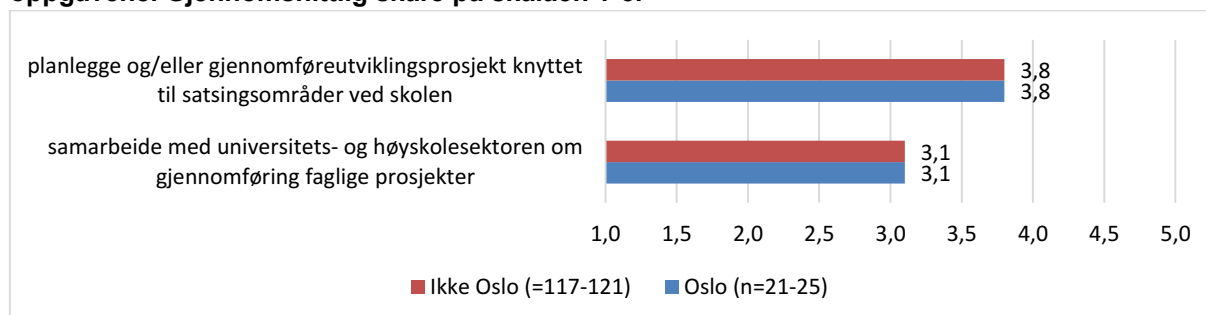
Figur 3.15c. I hvilken grad tilrettelegger du for at lærerspesialisten er i stand til å utføre disse oppgavene. Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5= I svært stor grad.

Figur 3.15c viser at skolelederne tilrettelegger i om lag like stor grad (3,5- 3,9) når det gjelder å legge til rette for at lærerspesialistene skal kunne oppdatere seg på alternative undervisningsformer, fagdidaktiske emner, skolefaglig forskning og skoleutviklingen. Det er ingen forskjell av betydning mellom ledere i og utenfor Oslo.

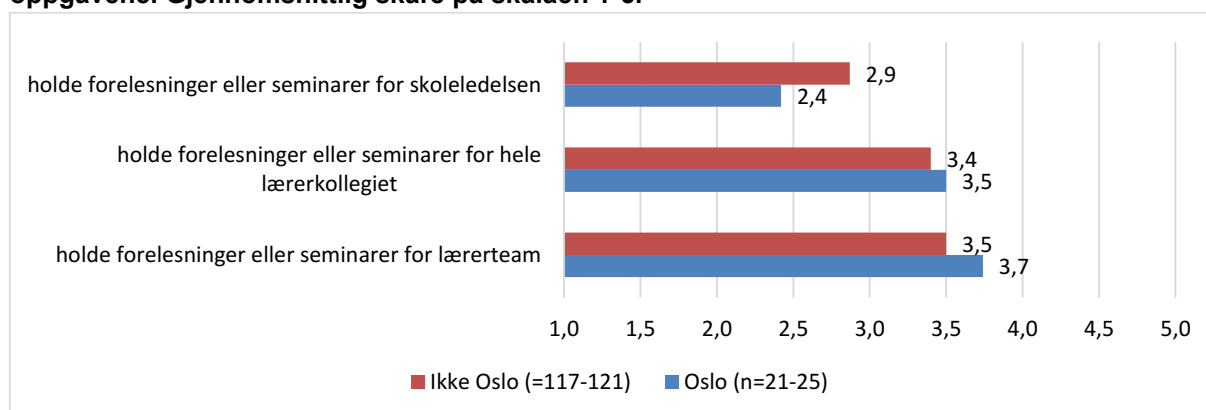
Figur 3.15d. I hvilken grad tilrettelegger du for at lærerspesialisten er i stand til å utføre disse oppgavene. Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5= I svært stor grad.

Figur 3.15d viser at skolelederne tilrettelegger *I stor grad* for at lærerspesialistene kan gjennomføre utviklingsprosjekter innenfor skolens satsingsområder, og *I noen grad* for samarbeid med UH-sektoren. Ikke for noen av disse områdene er det forskjell mellom ledere i og utenfor Oslo.

Figur 3.15e. I hvilken grad tilrettelegger du for at lærerspesialisten er i stand til å utføre disse oppgavene. Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

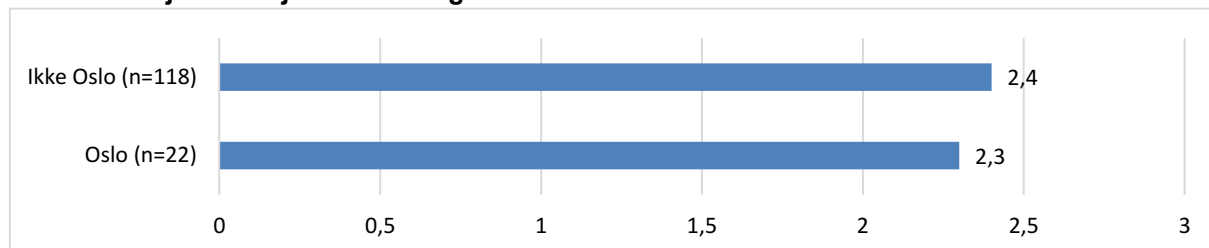

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5= I svært stor grad.

Figur 3.15e viser at lederne tilrettelegger for at lærerspesialistene kan holde forelesninger eller seminarer for hele lærerkollegiet eller for lærerteam fra *l noen grad* opp mot *l stor grad*. Her er det ikke forskjell mellom lederne i og utenfor Oslo. Det legges i minst grad opp til at lærerspesialistene kan holde forelesninger eller seminarer for skoleledelsen. Her er det forskjell mellom lederne i og utenfor Oslo ved at det legges mindre til rette for dette i Oslo enn utenfor.

3.4.2 Tidsbruk i lærerspesialistrollen

Figur 3.16. Hvor mange timer i uken forventer skoleleder at lærerspesialister skal bruke på denne funksjonen? Gjennomsnittlig skåre. Antall timer.

Figur 3.16 viser at lederne i og utenfor Oslo har like store forventninger til hvor mye tid lærerspesialistene skal bruke på funksjonen, om lag 2,3 – 2,4 timer i uka.

3.4.3 Oppsummering om lærerspesialistenes oppgaver

Skolelederne legger jevnt over til rette for at lærerspesialistene skal utføre sine oppgaver fra *l noen grad* opp mot *l stor grad* (skåre 3-4 på skalaen 1-5). Dette gjelder både oppgaver knyttet til veiledning av kolleger, kompetanseheving av kolleger, egen faglig oppdatering, gjennomføring av utviklingsprosjekter og samarbeid med UH-sektoren samt å holde forelesninger for kolleger og ledelse. Det er ubetydelige forskjeller når det gjelder denne tilretteleggingen mellom skoleledere i og utenfor Oslo. Det samme gjelder skolelederes forventninger til lærerspesialistenes tidsbruk, både ledere i og utenfor Oslo forventer en ukentlig tidsbruk på 2,3 – 2,4 timer.

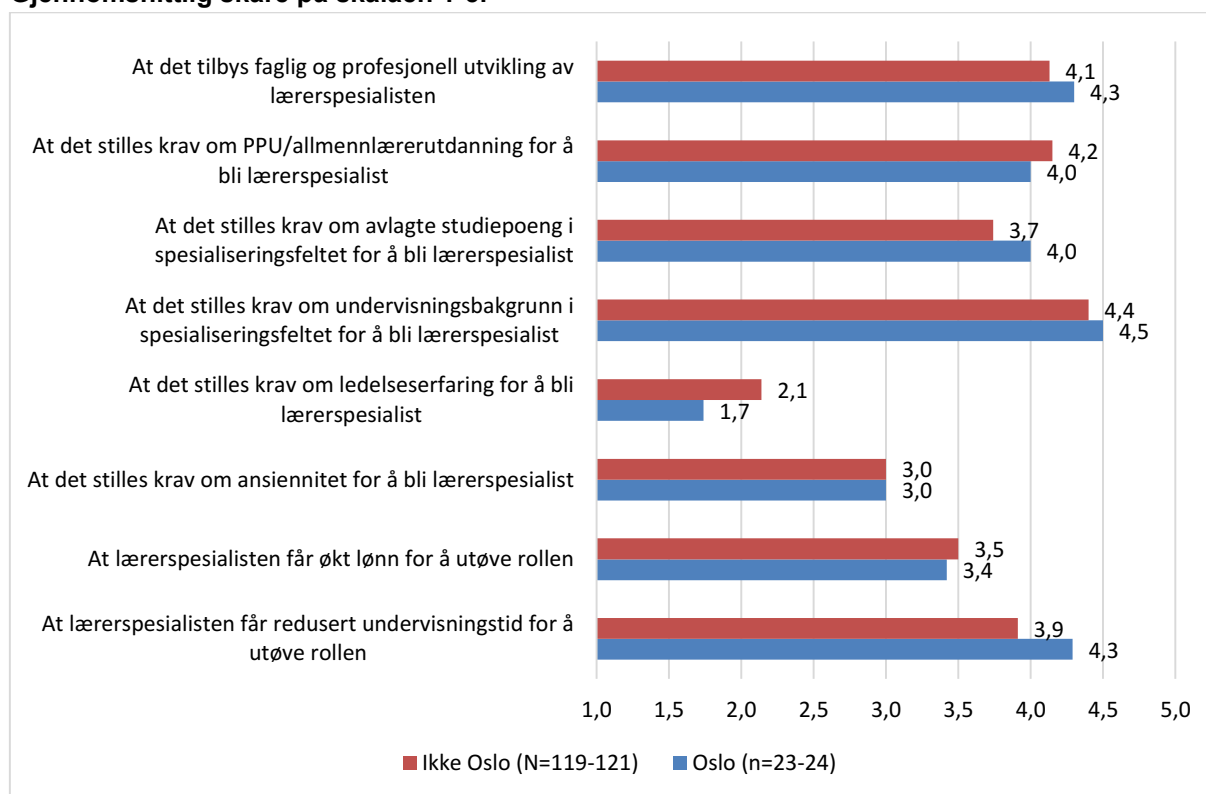
3.5 Ordningens mulige virkninger

Skolelederne har blitt bedt om å ta stilling knyttet til lærerspesialistordningens mulige virkninger. Vi starter med å se på hva de mener om noen utsagn om hva som må til for at ordningen skal lykkes.

3.5.1 Hva må til for at ordningen skal lykkes?

Figur 3.17 viser at det skolelederne mener er viktigst for at ordningen skal lykkes er at spesialistene har undervisningsbakgrunn i spesialiseringsfeltet, dernest at lærerspesialistene tilbys faglig og profesjonell utvikling. Også to andre forhold knyttet til lærerspesialistenes faglighet, at de har lærerutdanning og at de har studiepoeng innenfor spesialiseringsfeltet, ansees som viktige. Om lag like viktig som disse fire forholdene knyttet til faglige kompetanse vurderes det at lærerspesialistene får redusert undervisningstid. Økt lønn og krav om ansiennitet vurderes som mindre viktig. Det som ansees som minst viktig er at lærerspesialistene har tidligere ledererfaring. Det er ikke forskjell av betydning i vurderingene til skolelederne i og utenfor Oslo.

Figur 3.17. Hvor viktig er disse forholdene for at lærerspesialistordningen skal lykkes? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

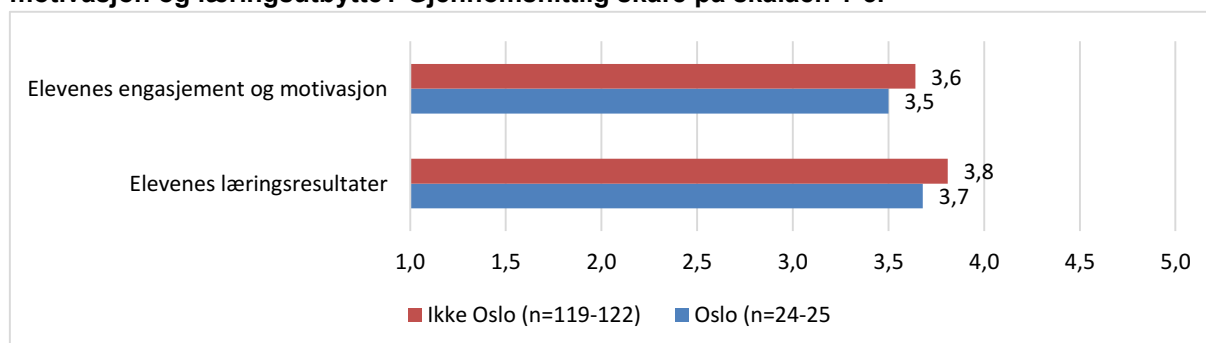

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5= I svært stor grad.

3.5.2 Hva kan lærerspesialistordningen føre til?

Vi har bedt skolelederne om å ta stilling til noen utsagn knyttet til hva ordningen kan føre til. Nedenfor gir vi en tematisk presentasjon av deres stillingtagen til utsagnene, og starter med å se på noen utsagn knyttet til elevenes motivasjon og engasjement og deres læringsresultater.

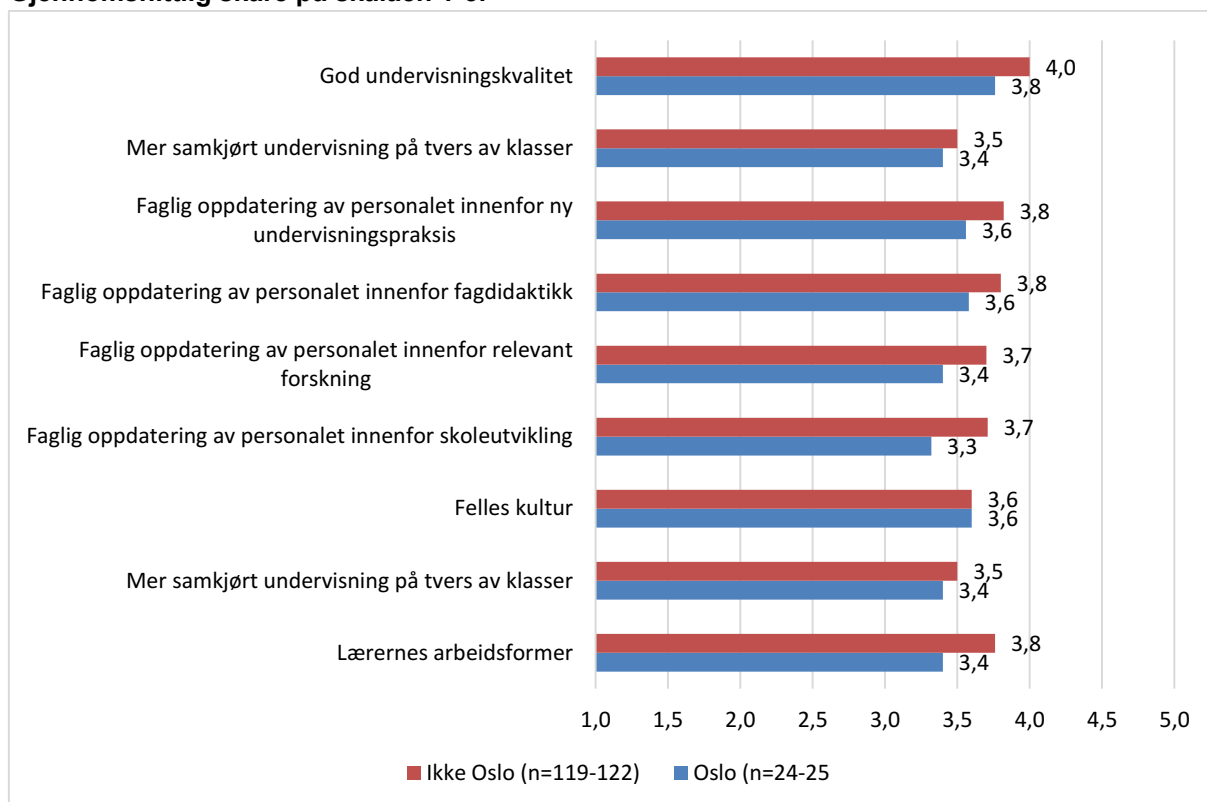
Figur 3.18a. I hvor stor grad tror du deltakelse i lærerspesialistordningen vil være med å skape positive endringer på din skole når det gjelder noen forhold knyttet til elevenes engasjement, motivasjon og læringsutbytte? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5= I svært stor grad.

Figur 3.18a viser at skolelederne både i og utenfor Oslo mener at ordningen vil påvirke elevenes engasjement og motivasjon og elevenes læringsresultater i om lag like stor grad (3,5 – 3,8 på skalaen 1-5). Det er ingen forskjell av betydning når det gjelder vurderingene til skolelederne i og utenfor Oslo.

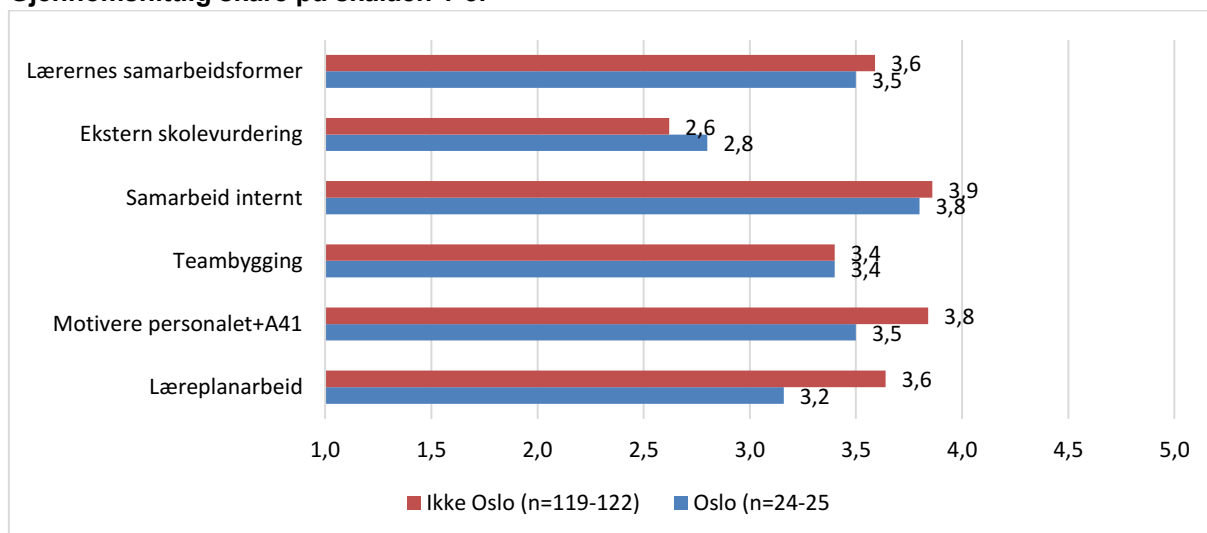
Figur 3.18b. I hvor stor grad tror du deltakelse i lærerspesialistordningen vil være med å skape positive endringer på din skole når det gjelder noen forhold knyttet til undervisningen? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.18b viser at skolelederne vurderer ordningens positive betydning som å være om lag like stor for alle disse ni forholdene knyttet til undervisningen (3,4–4,0 på skalaen 1-5). Det er ikke betydelige forskjeller i vurderingene til skolelederne i og utenfor Oslo, med unntak av at lederne utenfor Oslo i større grad mener at ordningen vil ha positiv betydning når det gjelder lærernes arbeidsformer og den faglige oppdateringen av personalet innenfor skoleutvikling.

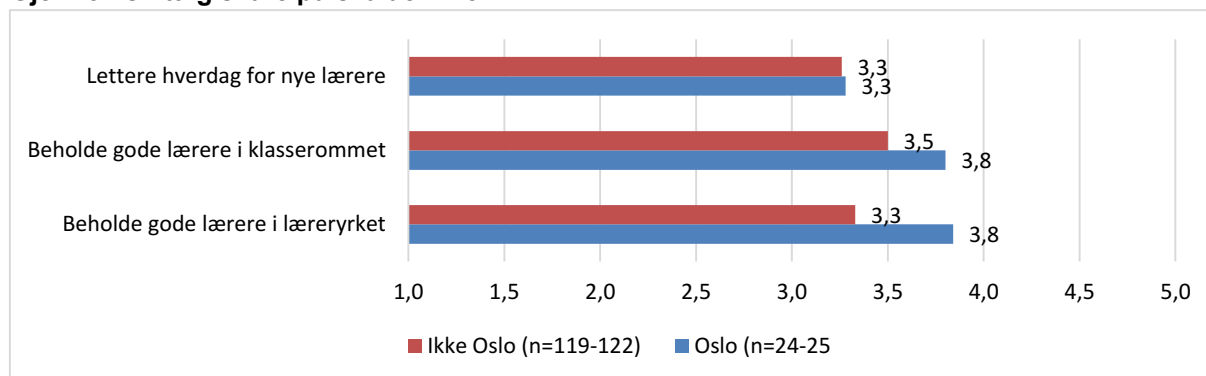
Figur 3.18c. I hvor stor grad tror du deltakelse i lærerspesialistordningen vil være med å skape positive endringer på din skole når det gjelder noen forhold knyttet til lærersamarbeid? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.18c viser at skolelederen vurderer at fire av disse forholdene (lærernes samarbeidsformer, samarbeid internt, teambygging og motivering av personalet) vil påvirkes i om lag samme grad (3,4–3,9 på skalaen 1-5). Betydningen for læreplanarbeidet vurderes som mindre. Minst betydning mener de ordningen vil ha for ekstern skolevurdering. Det er ikke forskjeller av betydning mellom ledere i og utenfor Oslo for disse forholdene, med unntak av at lederne utenfor Oslo i større grad enn lederne i Oslo mener at lærerspesialistordningen vil ha større positiv betydning for læreplanarbeidet og for motivering av personalet.

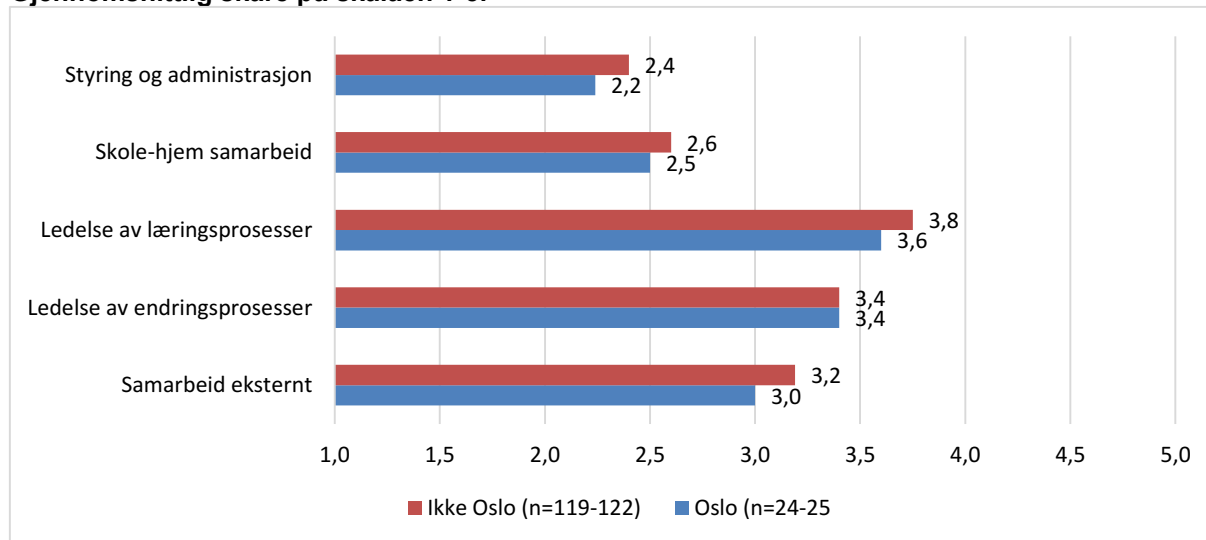
Figur 3.18d. I hvor stor grad tror du deltakelse i lærerspesialistordningen vil være med å skape positive endringer på din skole når det gjelder noen forhold knyttet til å beholde gode lærere? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.18d viser at lederne i Oslo i større grad enn lederne utenfor Oslo har tro på at ordningen kan bidra til å holde gode lærere i læreryrket og å holde gode lærere i klasserommet. Lederne mener at ordningen vil ha mindre betydning for å gjøre hverdagen lettere for nye lærere, og her er det ingen forskjell på lederne i og utenfor Oslo.

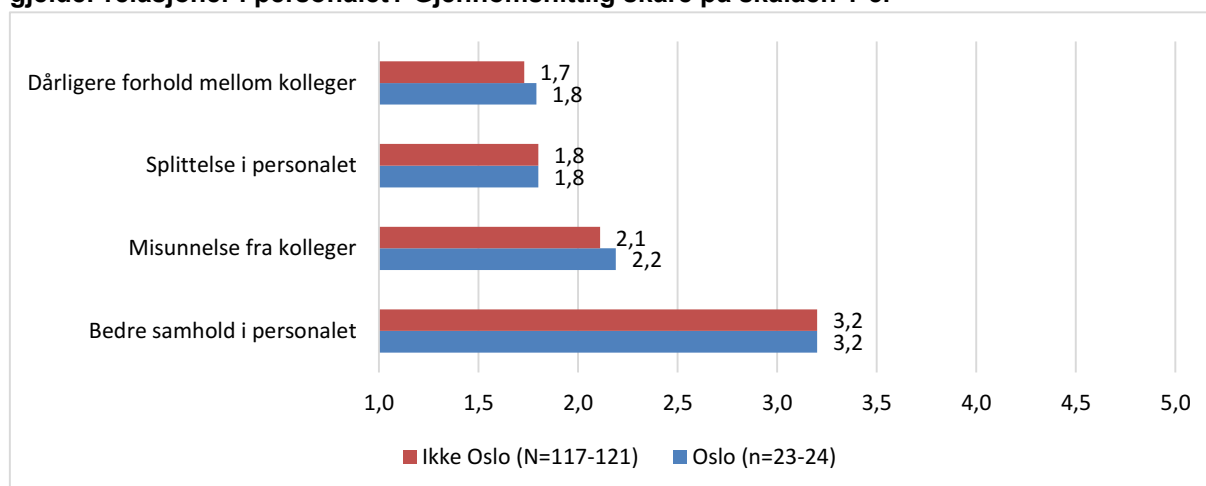
Figur 3.18e. I hvor stor grad tror du deltakelse i lærerspesialistordningen vil være med å skape positive endringer på din skole når det gjelder noen forhold knyttet til ledelse og samarbeid? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.18e viser at skolelederne ikke vurderer at lærerspesialistordningen vil ha særskilt stor positiv betydning for forhold knyttet til ledelse, styring og samarbeid (herunder skole-hjem samarbeid) (2,2 – 3,8 på skalaen 1-5). Det er ikke forskjeller av betydning mellom hva skoleledere i og utenfor Oslo mener om disse forholdene.

Figur 3.19. I hvilken grad mener du lærerspesialistordningen kan føre til følgende når det gjelder relasjoner i personalet? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-5.

Skala: 1=I svært liten grad. 2=I liten grad. 3=I noen grad. 4=I stor grad. 5=I svært stor grad.

Figur 3.19 viser at skolelederne ikke har tro på at lærerspesialistordningen vil ha noen betydning, verken positive eller negative, for relasjoner i personalet. Det er ingen forskjell i vurderingen til ledere i og utenfor Oslo.

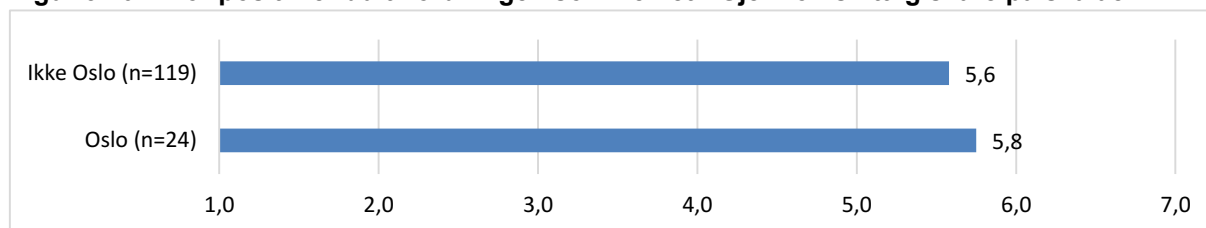
3.5.3 Oppsummering om ordningens mulige virkninger

Skolelederne mener at det som er viktigst for at ordningen skal lykkes er at lærerspesialistene er faglig kompetente ved at de har lærerutdanning, at de har studiepoeng og undervisningsbakgrunn i spesialiseringfeltet, og at de tilbys faglig og profesjonell utvikling. Om lag like viktig som faglig kompetanse vurderes det at lærerspesialistene får redusert undervisningstid. Økt lønn vurderes som mindre viktig. Det er ikke forskjell i disse vurderingene mellom skoleledere i og utenfor Oslo.

Skolelederne ble bedt om å vurdere i hvor stor grad ordningen kan komme til å ha positive virkninger på en rekke forhold. De mente at ordningen kom til å ha om lag like stor betydning for elevenes engasjement og læringsutbytte, undervisningen og lærersamarbeid (skårer fra 3,4 til 4,0 på skalaen 1-5). De anså betydningen som mindre for styring og ledelse (2,2-3,8) og for relasjoner i personalet (1,7-3,2). For de aller fleste av forholdene som er vurdert er det ingen forskjell av betydning i vurderingene til skolelederne i og utenfor Oslo, med noen få unntak. Lederne utenfor Oslo mener i større grad enn lederne i Oslo at ordningen vil ha positiv betydning når det gjelder lærernes arbeidsformer, den faglige oppdateringen av personalet innenfor skoleutvikling, læreplanarbeid og motivering av personalet. Lederne i Oslo har større tro på at ordningen kan bidra til å holde gode lærere i læreryrket enn ledere utenfor Oslo.

3.6 Vurdering av ordningen som helhet.

Figur 3.20. Hvor positiv er du til ordningen som helhet? Gjennomsnittlig skåre på skalaen 1-7.

Skala: 1= Svært lite positiv. 7=Svært positiv

Figur 3.20 viser at skolelederne er positive til ordningen. Det er ingen forskjell av betydning mellom lederne i og utenfor Oslo.

Vedlegg: Spørreskjemaer

1. Spørreundersøkelse til lærerspesialistene
2. Spørreundersøkelse til lærerspesialistenes kolleger
3. Spørreundersøkelse til skoleledere

Spørreundersøkelse til lærerspesialister

Evaluering av pilotering av ordning med lærerspesialister

Takk for at du tar deg tid til å delta i undersøkelsen! Vi setter stor pris på din besvarelse. En høy svarprosent vil sikre gode resultater, og et godt grunnlag for å kunne evaluere piloteringen av ordningen med lærerspesialister. Ved hvert spørsmål skal du sette kryss i det svaralternativet som stemmer best med din oppfatning. Der dette er angitt har du anledning til å sette flere kryss. Du flytter deg frem og tilbake i spørreskjemaet ved å klikke på "Tilbake"- og "Neste"-knappene nederst på siden. Svarene dine registreres hos NIFU, som gjennomfører undersøkelsen. Du kan til enhver tid avbryte din besvarelse, for senere å gå inn i spørreskjemaet og fortsette der du sluttet. Du kan også endre de allerede innlagte svarene dine ved å gå inn igjen i spørreskjemaet så lenge du ikke har fullført undersøkelsen ved å trykke "Avslutt" på siste side.

Q1: Innenfor hvilket fagfelt er du lærerspesialist? Flere kryss mulig

- Norsk med særlig vekt på grunnleggende lese- og skriveopplæring
- Matematikk
- Naturfag
- Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q2: Hvor mange studiepoeng har du innenfor følgende fagfelt?

Norsk	<input type="text"/>
Matematikk	<input type="text"/>
Naturfag	<input type="text"/>
Pedagogikk	<input type="text"/>

Q3: Hvilke fag underviser du i dette året? Flere kryss mulig

- Norsk
- Naturfag
- Samfunnsfag
- Musikk
- KRLE
- Mat og helse
- Matematikk
- Engelsk
- Kroppsøving
- Fremmedspråk / språklig fordypning
- Kunst og håndverk
- Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q4: Ved hvilken type skole er du lærer?

1. - 7. trinn (barneskole) 8. - 10. trinn (ungdomsskole)
 1. - 10. trinn (kombinert barne- og ungdomsskole) Videregående skole
 Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q5: Har du fullført lærerutdanning?

- Nei Ja, allmennlærerutdanning
 Ja, universitets-/høgskoleutdanning og PPU Ja, annen lærerutdanning, spesifiser:

If you have chosen "other", please specify:

Q6: Hva er ditt høyeste fullførte utdanningsnivå?

- Videregående opplæring Studier ved universitet/høgskole i mindre enn 3 år
 Bachelor / Cand. Mag. Master / hovedfag
 Doktorgrad / PhD Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q7: Hvor lenge har du arbeidet som lærer? Vennligst rund av til antall hele år:

År som lærer ved denne skolen

År som lærer totalt

Q8: Har du erfaring fra følgende stillinger i skolen? Flere kryss mulig

- Administrativ lederstilling Faglig lederstilling
 Ressurslærer fra Ungdomstrinn i utvikling Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q9: I hvilken grad har du erfaring med følgende arbeid innenfor ditt spesialiseringsområde?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Gjennomføre faglige prosjekter sammen med lærerkolleger i samme fag	☐	☐	☐	☐	☐
Gjennomføre tverrfaglige prosjekter sammen med lærerkolleger	☐	☐	☐	☐	☐
Ha ansvar for å følge med på, bruke og dele forskning/fagutvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Ha ansvar for veiledning av kolleger	☐	☐	☐	☐	☐
Delta aktivt i det lokale arbeidet med lærerplaner	☐	☐	☐	☐	☐
Delta aktivt i skolebasert vurdering	☐	☐	☐	☐	☐
Delta aktivt i arbeidsplassbasert kompetanseutvikling	☐	☐	☐	☐	☐

Q10: Hvordan ble du rekruttert til funksjonen som lærerspesialist?

- Jeg sendte inn søknad på eget initiativ Skoleledelsen anbefalte at jeg skulle sende inn søknad
 Kolleger anbefalte at jeg skulle sende inn søknad Jeg ble tilbudt jobben uten å søke
 Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q11: I hvilken grad er følgende grunner til at du kunne tenke deg å bli lærerspesialist?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Økt lønn	☐	☐	☐	☐	☐
Oppgavebeskrivelse av lærerspesialistrollen	☐	☐	☐	☐	☐
Redusert undervisningstid	☐	☐	☐	☐	☐
Anseelse blant kolleger	☐	☐	☐	☐	☐
Anseelse fra skoleledelsen	☐	☐	☐	☐	☐
Egen faglig utvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Muligheten til å bidra til andres faglige utvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Muligheten til å bidra til å øke eller stryke lærersamarbeidet ved skolen	☐	☐	☐	☐	☐
En ny karrierevei for meg selv	☐	☐	☐	☐	☐
Nye utfordringer for meg selv	☐	☐	☐	☐	☐
Løse særlige utfordringer for skolen	☐	☐	☐	☐	☐

Q12: Er det andre grunner til at du kunne tenke deg å bli lærerspesialist?

Q13: Hvordan er lærerspesialistordningen organisert på skolen din? Flere kryss mulig

- Lærerspesialisten skal jobbe med kolleger innenfor samme fagområdet
- Lærerspesialisten skal jobbe med alle lærerne på skolen
- Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q14: Hvis ordningen med lærerspesialister blir en fast ordning, kunne du tenke deg å beholde funksjonen utover pilotperioden?

- Ja Nei Vet ikke

Q15: Kan du begrunne svaret?

Q16: Hvor mange timer med undervisning hadde du hver uke før du ble lærerspesialist?

Antall timer

Q17: Hvor mange timer med undervisning har du hver uke etter at du ble lærerspesialist?

Antall timer

Q18: Funksjonen som lærerspesialist skal bidra til faglig styrking av skolen, og ikke være en administrativ ressurs. Blir du likevel pålagt administrative oppgaver som lærerspesialist?

- Ja Nei

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2] in question 18, skip the following question

Note: if you have answered/chosen item [2] in question 18, skip the following question

Q19: Kan du gi en kort beskrivelse av hva slags administrative oppgaver dette dreier seg om?

Q20: Hvor ofte gjør du følgende i din rolle som lærerspesialist?

	Aldri	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
Observerer andre læreres undervisning og bidrar med tilbakemeldinger	☐	☐	☐	☐
Veiledning av lærere i team	☐	☐	☐	☐
Veiledning av lærere en-til-en	☐	☐	☐	☐
Tar initiativet til og koordinerer pedagogisk kompetanseheving hos kolleger i mitt eget spesialiseringsfelt	☐	☐	☐	☐
Tar initiativet til og koordinerer pedagogisk kompetanseheving hos kolleger i alle fagfelt	☐	☐	☐	☐
Tar initiativet til og koordinerer faglig kompetanseheving hos kolleger i mitt eget spesialiseringsfelt	☐	☐	☐	☐
Tar initiativet til og koordinerer faglig kompetanseheving hos kolleger i alle fagfelt	☐	☐	☐	☐
Oppdaterer deg på skoleutvikling	☐	☐	☐	☐

Oppdaterer deg på skolefaglig forskning	☐	☐	☐	☐
Oppdaterer deg på fagdidaktiske temaer	☐	☐	☐	☐
Oppdaterer deg på alternative undervisningsformer	☐	☐	☐	☐
Samarbeider med universitets- og høyskolesektoren om gjennomføring faglige prosjekter	☐	☐	☐	☐
Planlegger og/eller gjennomfører utviklingsprosjekt knyttet til satsingsområder ved skolen	☐	☐	☐	☐
Holder forelesninger eller seminarer for lærerteam	☐	☐	☐	☐
Holder forelesninger eller seminarer for hele lærerkollegiet	☐	☐	☐	☐
Holder forelesninger eller seminarer for skoleledelsen	☐	☐	☐	☐
Samordner kriterier for elevvurdering	☐	☐	☐	☐
Deltar aktivt i skolebasert vurdering	☐	☐	☐	☐
Deltar aktivt i arbeidsplassbasert kompetanseutvikling	☐	☐	☐	☐

Q21: Har du noe du vil legge til om oppgaver knyttet til lærerspesialistrollen?

Q22: Hva vurderer du som de største hindringene for at du skal lykkes som lærerspesialist?

Det prøves ut to finansieringsmodeller i ordningen med lærerspesialister:

Modell 1: En modell der alle midlene settes av til lønn, dvs. 48 000 kr per år i lønnstillegg (4 000 kr i måneden). Det forventes av lærerne bruker den tiden de allerede har til disposisjon til å utføre de oppgavene som ligger til funksjonen.

Modell 2: En modell som kombinerer lønn og redusert undervisningstid. Inntil halvparten av rammen på 48 000 kr kan brukes til redusert undervisningstid.

Q23: Hvilken modell er du omfattet av?

- Modell 1 (alle midler til økt lønn)
- Modell 2 (økt lønn kombinert med redusert undervisningstid)
- Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q24: Hvilken modell foretrekker du?

- Modell 1 (alle midler til økt lønn)
- Modell 2 (økt lønn kombinert med redusert undervisningstid)
- Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q25: I hvilken grad mener du at modellene gir tilstrekkelig fleksibilitet til å kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Modell 1 (alle midler til økt lønn)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Modell 2 (økt lønn kombinert med redusert undervisningstid)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q26: Hvor mye tid forventer du å bruke hver uke for å utøve rollen som lærerspesialist?

Antall timer

Q27: Hvor viktig mener du at følgende er for at lærerspesialistordningen skal lykkes?

	Svært lite viktig	Lite viktig	Verken eller	Viktig	Svært viktig
At lærerspesialisten får redusert undervisningstid for å utøve rollen	☐	☐	☐	☐	☐
At lærerspesialisten får økt lønn for å utøve rollen	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om ansiennitet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om ledelseerfaring for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om undervisningsbakgrunn i spesialiseringfeltet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om avlagte studiepoeng i spesialiseringfeltet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐

At det stilles krav om PPU/allmennlærerutdanning for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det tilbys faglig og profesjonell utvikling av lærerspesialisten	☐	☐	☐	☐	☐
At lærerspesialisten får lederstøtte	☐	☐	☐	☐	☐

Q28: I hvilken grad bør den faglige og profesjonelle utviklingen bestå av følgende aktiviteter?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Nettverk av lærespesialister	☐	☐	☐	☐	☐
Fagdidaktisk kompetanseheving	☐	☐	☐	☐	☐
Pedagogisk kompetanseheving	☐	☐	☐	☐	☐
Faglig kompetanseheving	☐	☐	☐	☐	☐

Q29: Er det andre aktiviteter den faglige og profesjonelle utviklingen bør bestå av?

Q30: Hvilke aktiviteter for faglig og profesjonell utvikling har du deltatt på i din rolle som lærerspesialist? Flere kryss mulig

- Nettverk av lærespesialister
 Fagdidaktisk kompetanseheving
 Pedagogisk kompetanseheving
 Faglig kompetanseheving
 Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Note: if you have answered/chosen item [4] in question 4, skip the following question

Q31: Hvem tok initiativ til aktiviteter for faglig og profesjonell utvikling? Flere kryss mulig

- Meg selv Skoleledelsen Kommunen Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Note: if you have answered/chosen item [1, 2, 3, 5] in question 4, skip the following question

Q32: Hvem tok initiativ til aktiviteter for faglig og profesjonell utvikling? Flere kryss mulig

- Meg selv Skoleledelsen Fylkeskommunen Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q33: Hvor positiv er du til lærerspesialistordningen som helhet?

- Svært lite positiv Lite positiv Verken eller Positiv Svært positiv

Q34: Hvor enig er du i følgende påstander?

Lærerspesialistordningen kan ...

	Svært uenig	Uenig	Verken eller	Enig	Svært enig	Vet ikke
øke elevenes læringsresultater	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedre lærersamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedre lærernes arbeidsformer i klasserommet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
øke elevenes engasjement og motivasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐

bidra til god undervisningskvalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor skoleutvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor relevant forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor fagdidaktikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor ny undervisningspraksis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til mer samkjørt undervisning på tvers av klasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gjøre at gode lærere blir værende i læreryrket	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gjøre at skolen utvikler en felles kultur for læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gjøre hverdagen lettere for nye lærere	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedre samhold i personalet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
føre til misunnelse fra kolleger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
føre til splittelse i personalet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
føre til dårligere forhold mellom kolleger	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q35: Hvor enig er du i følgende påstander?

	Svært uenig	Uenig	Verken eller	Enig	Svært enig
Det er lett å kommunisere med skoleledelsen	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg får nødvendig støtte hos skoleledelsen	☐	☐	☐	☐	☐
Skoleledelsen har vist interesse for skolens deltakelse i lærerspesialistordningen	☐	☐	☐	☐	☐
Skoleledelsen har utarbeidet en plan eller strategi for lærerspesialistrollen	☐	☐	☐	☐	☐
Kolleger i mitt fagområde støtter meg i rollen som lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐

Kollegaer utenfor mitt fagområde støtter meg i rollen som lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har tilstrekkelig med tid til utøve rollen som lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har fått informasjon om hva som forventes av meg som lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg kjenner meg trygg på hva som forventes av meg som lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
Skoleledelsen har formidlet hva de forventer av meg som lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg oppfatter at mine forventinger til lærerspesialistrollen samsvarer med forventningene som skoleledelsen stiller til denne rollen	☐	☐	☐	☐	☐

Ta stilling til hvorvidt de følgende påstandene stemmer for deg og din skole. Om en påstand refererer til en praksis som sjelden eller aldri inntreffer, krysser du av for svaralternativ 1. Om en påstand referer til en praksis som ofte eller alltid inntreffer, krysser du av for svaralternativ 7.

Det finnes ingen rette eller gale svar. Oppgi kun din oppfatning om hvordan påstandene forholder seg til arbeidssituasjonen slik du opplever den i dag.

Q36: Generelt ved denne skolen ...

	Nesten aldri						Nesten alltid
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
behandler lærerne hverandre med respekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
identifiserer lærerne de evnene og egenskapene som er nødvendige for å imøtekomme fremtidige arbeidsoppgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
forandrer teamene retning og mål dersom en gruppediskusjon eller konsensus i teamet tilsier dette	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
forteller lærerne om utfordringer tilknyttet arbeidet og diskuterer disse åpent for å lære av dem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

spør lærerne om de andres mening når de fremmer egne meninger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
har lærerteamene frihet til å sette sine egne mål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kan lærerne få økonomiske ressurser til å støtte egen læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
får lærerne avsatt tid til egen læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gir lærerne åpne og ærlige tilbakemeldinger til hverandre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bruker lærerne tid på å bygge opp tillit til hverandre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fokuserer teamene på oppgavene, men også på hvordan selve gruppen samarbeider	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

har teamene tillit fra skolens ledelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
blir lærerne oppmuntret til å stille spørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
behandler teamene sine medlemmer likt uavhengig av utdanning, stilling og kulturell bakgrunn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lytter lærerne til andres synspunkter før de kommer med egne forslag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
blir lærerne belønnet for å lære	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
hjelper lærerne hverandre å lære	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
belønnes teamene dersom den samlede innsatsen er bra	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

blir utfordringer betraktet som en mulighet til å lære mer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Lærerrollen er kompleks, og består av mange ulike oppgaver og utfordringer. Spørsmålene nedenfor er laget for å kartlegge hvilke utfordringer lærere greier best og hvilke utfordringer som er de største problemene.

Q37: Hvor sikker er du på at du kan ...

	Absolutt ikke sikker	Svært usikker	Ganske usikker	Litt usikker	Ganske sikker	Svært sikker	Helt sikker
få et godt samarbeid med de fleste lærere?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
finne gode løsninger på interessekonflikter med andre lærere?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
få et konstruktivt samarbeid med din nærmeste ledelse?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
samarbeide effektivt og konstruktiv med andre lærere, f.eks. i lærerteam?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ta i bruk hvilke som helst nye arbeidsformer hvis skolen beslutter det?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

mestre undervisningen like godt uansett hvordan den blir organisert (klasse, trinn, aldersblanding osv.)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
mestre undervisningen godt selv om det faglige innholdet blir endret?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
holde god undervisning selv om du tvinges til å bruke arbeidsformer som du ikke tror på?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Du har nå kommet til slutten av spørreskjemaet og har tre valg:

1. Hvis du er helt ferdig med undersøkelsen, og har besvart alle spørsmålene, kan du trykke på "Avslutt". Da blir svarene dine sendt inn og tatt vare på i databasen. Skulle du trykke på "Avslutt", og siden angre og ønsker å få åpnet undersøkelsen igjen, kan du ta kontakt med oss på e-post:

laererspesialist@nifu.no

2. Hvis du ikke er ferdig, og ønsker å lukke undersøkelsen foreløpig, kan du gå ut ved å trykke på X øverst til høyre på skjermbildet. Du kan da gå inn igjen på undersøkelsen når det passer med den tilsendte lenken. Alle spørsmål du har besvart blir tatt vare på til neste gang du går inn. Du kan også gå inn og endre på svarene, hvis det er aktuelt.

3. Hvis du har bladd deg fram til slutten av undersøkelsen og ønsker å gå tilbake igjen, kan du trykke på "Tilbake" og bla deg bakover en side av gangen.

Q38: Dersom du har spørsmål eller kommentarer til undersøkelsen, kan du skrive dem her:

Tusen takk for at du satt av tid til å besvare undersøkelsen!

Spørreundersøkelse til lærerspesialistens kolleger

Evaluering av lærerspesialistordningen

Takk for at du tar deg tid til å delta i undersøkelsen! Vi setter stor pris på din besvarelse. En høy svarprosent vil sikre pålitelige resultater, og et godt grunnlag for å kunne evaluere piloteringen av ordningen med lærerspesialister.

Ved hvert spørsmål skal du sette kryss i det svaralternativet som stemmer best med din oppfatning. Der dette er angitt har du anledning til å sette flere kryss. Du flytter deg frem og tilbake i spørreskjemaet ved å klikke på "Tilbake"- og "Neste"-knappene nederst på siden. Svarene dine registreres hos NIFU, som gjennomfører undersøkelsen. Du kan til enhver tid avbryte din besvarelse, for senere å gå inn i spørreskjemaet og fortsette der du sluttet. Du kan også endre de allerede innlagte svarene dine ved å gå inn igjen i spørreskjemaet så lenge du ikke har fullført undersøkelsen ved å trykke "Avslutt" på siste side.

Q1: Hvilke fag underviser du i dette året? Flere kryss mulig.

☐ Norsk	☐ Matematikk
☐ Naturfag	☐ Engelsk
☐ Samfunnsfag	☐ Kroppsøving
☐ Musikk	☐ Fremmedspråk / språklig fordypning
☐ KRLE	☐ Kunst og håndverk
☐ Mat og helse	☐ Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q2: Ved hvilken type skole er du lærer?

☐ 1. - 7. trinn (barneskole)	☐ 8. - 10. trinn (ungdomsskole)
☐ 1. - 10. trinn (kombinert barne- og ungdomsskole)	☐ Videregående skole
☐ Annet:	

If you have chosen "other", please specify:

Q3: Har du fullført lærerutdanning?

☐ Nei	☐ Ja, allmennlærerutdanning
☐ Ja, universitets-/høgskoleutdanning og PPU	☐ Ja, annen lærerutdanning, spesifiser:

If you have chosen "other", please specify:

Q4: Hva er ditt høyeste fullførte utdanningsnivå?

☐ Videregående opplæring	☐ Studier ved universitet/høgskole i mindre enn 3 år
☐ Bachelor / Cand. Mag.	☐ Master / hovedfag
☐ Doktorgrad / PhD	☐ Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q5: Hvor lenge har du arbeidet som lærer? Vennligst rund av til antall hele år:

År som lærer ved denne skolen	<input type="text"/>
År som lærer totalt	<input type="text"/>

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2, 3] in question 1, skip the following question

Q6: Hvor mange studiepoeng har du innenfor følgende fagfelt?

Norsk	<input type="text"/>
Matematikk	<input type="text"/>
Naturfag	<input type="text"/>
Pedagogikk	<input type="text"/>

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2, 3] in question 1, skip the following question

Q7: Har du erfaring fra følgende stillinger i skolen? Flere kryss mulig.

☐ Administrativ lederstilling	☐ Faglig lederstilling
☐ Ressurslærer fra Ungdomstrinn i utvikling	☐ Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Høsten 2015 starter piloteringen av en ordning med lærerspesialister. Ordningen vil gå over to år. Formålet med lærerspesialistordningen er at dyktige lærere skal ha en faglig karrierevei, men samtidig ha undervisning som sin hovedoppgave. Lærerspesialisten skal bidra til å utvikle skolen som en kollektivt lærende organisasjon, knyttet til elevenes læring og til hva lærerne bidrar med i klasserommet. Funksjonen som lærerspesialist skal bidra til faglig styrking, og ikke være en administrativ ressurs. Ordningen skal bidra til å heve læreryrkets status og til å rekruttere og beholde gode lærere.

Q8: Kjenner du til ordningen med lærerspesialister?

- Ja Nei

Q9: Hvor positiv er du til lærerspesialistordningen som helhet?

- Svært lite positiv Lite positiv Verken eller Positiv Svært positiv

Q10: Kan du begrunne svaret?

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2, 3] in question 1, skip the following question

Q11: Er det en lærerspesialist ved din skole knyttet til ditt trinn og fagområde?

- Ja Nei

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2, 3] in question 1, skip the following question

Q12: Er lærerspesialisten tenkt som en ressurs for deg?

- Ja Nei

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2, 3] in question 1, skip the following question

Q13: Opplever du at lærerspesialisten er en ressurs for deg?

- Ja Nei

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2, 3] in question 1, skip the following question

Q14: Er det noe du vil legge til?

Det prøves ut to finansieringsmodeller i ordningen med lærerspesialister:

Modell 1: En modell der alle midlene settes av til lønn, dvs. 48 000 kr per år i lønnstillegg (4 000 kr i måneden). Det forventes av lærerne bruker den tiden de allerede har til disposisjon til å utføre de oppgavene som ligger til funksjonen.

Modell 2: En modell som kombinerer lønn og redusert undervisningstid. Inntil halvparten av rammen på 48 000 kr kan brukes til redusert undervisningstid.

Q15: Hvis det var aktuelt for deg å bli lærerspesialist, hvilken modell ville du ha foretrukket?

- Modell 1 - alle midler til økt lønn
 Modell 2 - økt lønn kombinert med redusert undervisningstid
 Annet:

If you have chosen "other", please specify:

Q16: Hvis du fikk tilbud om å bli lærerspesialist, i hvilken grad mener du at modellene gir tilstrekkelig fleksibilitet til å kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Modell 1 (alle midler til økt lønn)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Modell 2 (økt lønn kombinert med redusert undervisningstid)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q17: I hvilken grad kunne du tenkte deg å bli lærerspesialist?

- I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad
 Vet ikke

Q18: Kan du begrunne svaret?

Q19: I hvilken grad er følgende grunner til at du kunne tenke deg å bli lærerspesialist?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Økt lønn	☐	☐	☐	☐	☐
Oppgavebeskrivelse av lærerspesialistrollen	☐	☐	☐	☐	☐
Redusert undervisningstid	☐	☐	☐	☐	☐
Anseelse blant kolleger	☐	☐	☐	☐	☐
Anseelse fra skoleledelsen	☐	☐	☐	☐	☐
Egen faglig utvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Muligheten til å bidra til andres faglige utvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Muligheten til å bidra til å øke eller stryke lærersamarbeidet ved skolen	☐	☐	☐	☐	☐
En ny karrierevei for meg selv	☐	☐	☐	☐	☐
Nye utfordringer for meg selv	☐	☐	☐	☐	☐
Løse særlige utfordringer for skolen	☐	☐	☐	☐	☐

Q20: Er det andre grunner til at du kunne tenke det å bli lærerspesialist?

Note: if you have answered/chosen none of the following items: [1, 2, 3] in question 1, skip the following question

Q21: Hvor viktig mener du at følgende er for at lærerspesialistordningen skal lykkes?

	Svært lite viktig	Lite viktig	Verken eller	Viktig	Svært viktig
At lærerspesialisten får redusert undervisningstid for å utøve rollen	☐	☐	☐	☐	☐
At lærerspesialisten får økt lønn for å utøve rollen	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om ansiennitet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om ledelseerfaring for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om undervisningsbakgrunn i spesialiseringsfeltet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om avlagte studiepoeng i spesialiseringsfeltet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om PPU/allmennlærerutdanning for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det tilbys faglig og profesjonell utvikling av lærerspesialisten	☐	☐	☐	☐	☐
At lærerspesialisten får lederstøtte	☐	☐	☐	☐	☐

Q22: Hvor enig er du i følgende påstander?

Lærerspesialistordningen kan ...

	Svært uenig	Uenig	Verken eller	Enig	Svært enig	Vet ikke
øke elevenes læringsresultater	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedre lærersamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedre lærernes arbeidsformer i klasserommet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
øke elevenes engasjement og motivasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til god undervisningskvalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor skoleutvikling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor relevant forskning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor fagdidaktikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor ny undervisningspraksis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bidra til mer samkjørt undervisning på tvers av klasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gjøre at gode lærere blir værende i læreryrket	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gjøre at skolen utvikler en felles kultur for læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐

gjøre hverdagen lettere for nye lærere	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bedre samhold i personalet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
føre til misunnelse fra kolleger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
føre til splittelse i personalet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
føre til dårligere forhold mellom kolleger	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ta stilling til hvorvidt de følgende påring;standene stemmer for deg og din skole. Om en påring;stand refererer til en praksis som sjelden eller aldri inntreffer, krysser du av for svaralternativ 1. Om en påring;stand referer til en praksis som ofte eller alltid inntreffer, krysser du av for svaralternativ 7. Det finnes ingen rette eller gale svar. Oppgi kun din oppfatning om hvordan påring;standene forholder seg til arbeidssituasjonen slik du opplever den i dag.

Q23: Generelt ved denne skolen ...

	Nesten aldri						Nesten alltid
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
behandler lærerne hverandre med respekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

identifiserer lærerne de evnene og egenskapene som er nødvendige for å imøtekomme fremtidige arbeidsoppgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
forandrer teamene retning og mål dersom en gruppediskusjon eller konsensus i teamet tilsier dette	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
forteller lærerne om utfordringer tilknyttet arbeidet og diskuterer disse åpent for å lære av dem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
spør lærerne om de andres mening når de fremmer egne meninger	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
har lærerteamene frihet til å sette sine egne mål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kan lærerne få økonomiske ressurser til å støtte egen læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
får lærerne avsatt tid til egen læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

gir lærerne åpne og ærlige tilbakemeldinger til hverandre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
bruker lærerne tid på å bygge opp tillit til hverandre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fokuserer teamene på oppgavene, men også på hvordan selve gruppen samarbeider	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
har teamene tillit fra skolens ledelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
blir lærerne oppmuntret til å stille spørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
behandler teamene sine medlemmer likt uavhengig av utdanning, stilling og kulturell bakgrunn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lytter lærerne til andres synspunkter før de kommer med egne forslag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

[Redacted]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[Redacted]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[Redacted]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[Redacted]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[Redacted]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[Redacted]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[Redacted]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Du har nå kommet til slutten av spørreskjemaet og har tre valg:

1. Hvis du er helt ferdig med undersøkelsen, og har besvart alle spørsmålene, kan du trykke på "Avslutt". Da blir svarene dine sendt inn og tatt vare på i databasen. Skulle du trykke på "Avslutt", og siden angre og ønsker å få åpnet undersøkelsen igjen, kan du ta kontakt med oss på e-post: laererspesialist@nifu.no
2. Hvis du ikke er ferdig, og ønsker å lukke undersøkelsen foreløpig, kan du gå ut ved å trykke på X øverst til høyre på skjermbildet. Du kan da gå inn igjen på undersøkelsen når det passer med den

tilsendte lenken. Alle spørsmål du har besvart blir tatt vare på til neste gang du går inn. Du kan også gå inn og endre på svarene, hvis det er aktuelt.

3. Hvis du har bladd deg fram til slutten av undersøkelsen og ønsker å gå tilbake igjen, kan du trykke på "Tilbake" og bla deg bakover en side av gangen.

Q25: Dersom du har spørsmål eller kommentarer til undersøkelsen, kan du skrive dem her:

Tusen takk for at du satt av tid til å besvare undersøkelsen!

INFORMASJON OM EVALUERING AV LÆRERSPESIALISTORDNINGEN

Denne undersøkelsen sendes til alle skoleledere ved skoler som er med på piloteringen av ordningen med lærerspesialister i norsk og realfag. Vi har innhentet epostadresser til kontaktpersoner via Utdanningsdirektoratet. Piloteringen pågår over en toårsperiode fra høsten 2015 til sommeren 2017. Utdanningsdirektoratet har gitt forskningsinstitusjonene NIFU og NTNU Samfunnsforskning oppdraget med å evaluere hvordan lærerspesialistordningen settes i verk og utvikles ved skolene.

En viktig del av evalueringen er å samle inn synspunkter og erfaringer fra skoleledere som har en eller flere lærerspesialister.

Vi ber derfor om at du som skoleleder svarer på et elektronisk spørreskjema om pedagogisk utviklingsarbeid og lærersamarbeid ved skolen. Skjemaet er ganske kort og det vil ta rundt 10-20 minutter å besvare undersøkelsen.

Våren 2017 vil du få et nytt spørreskjema der vi spør om eventuelle endringer i det pedagogiske utviklingsarbeidet og lærersamarbeidet i perioden.

Evalueringen inneholder også spørreundersøkelser til lærere og lærerspesialister, og til skoleledere og lærerspesialister ved skoler som ikke er med i piloteringen, for å få et godt sammenligningsgrunnlag.

Personvern

Undersøkelsen er meldt til Personvernombudet for forskning ved Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD). Alle data som vi samler inn, oppbevares på brannmur- og passordbeskyttede servere, separat fra adresselister eller andre opplysninger som kan bidra til å identifisere personer og skoler. Kun forskerne i prosjektgruppen vil ha tilgang til listene og spørreskjemadataene. I rapporteringer fra prosjektet vil det være umulig å kjenne igjen enkeltpersoner (se nedenfor).

Offentliggjøring av resultater fra evalueringen

Vår evaluering skal munne ut i to forskningsrapporter, en delrapport høsten 2016 og en sluttrapport nærmere årsslutt 2017. Rapportene vil bli tilgjengelig for offentligheten via direktoratets, NIFUs og NTNU Samfunnsforskning nettsider.

For spørsmål angående undersøkelsen til skoleledere ta gjerne kontakt med Joakim Caspersen, NTNU Samfunnsforskning. Epost: joakim.caspersen@samfunn.ntnu.no, tlf: 73 59 63 38. Hvis du har spørsmål angående hele evalueringen kan du kontakte prosjektleder Idunn Seland, NIFU. Epost: idunn.seland@nifu.no, tlf: 975 45 652

Organisering av ordningen

1. Det prøves ut to finansieringsmodeller i ordningen med lærerspesialister:

Modell 1: En modell der alle midlene settes av til lønn, dvs. 48 000 kr per år i lønnstillegg (4 000 kr i måneden). Det forventes av lærerne bruker den tiden de allerede har til disposisjon til å utføre de oppgavene som ligger til funksjonen.

Modell 2: En modell som kombinerer lønn og redusert undervisningstid. Inntil halvparten av rammen på 48 000 kr kan brukes til redusert undervisningstid.

Hvilken finansieringsmodell er valgt ved din skole?

- Modell 1 (alle midler til økt lønn)
- Modell 2 (økt lønn kombinert med redusert undervisningstid)
- Annet, beskriv:

2. I hvilken grad mener du at modellene gir tilstrekkelig fleksibilitet til å kombinere lærerspesialistrollen med undervisningsrollen?

Under visningsperioden:

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Modell 1	☐	☐	☐	☐	☐
Modell 2	☐	☐	☐	☐	☐

3. Hvor mange timer i uken forventer du at lærerspesialisten(e) skal bruke på nettopp denne oppgaven?

Oppgi antall timer (snitt pr. lærerspesialist)

4. Har skolen valgt finansieringsmodell selv?

- Ja
 Nei
 Hvis nei, utdyp

5. Hvilke(t) fagområde(r) er lærerspesialisten(e) ved din skole knyttet til? Dersom du har flere lærerspesialister ved din skole, oppgi også antall lærerspesialister på hvert område.

La stå tomt dersom skolen ikke har lærerspesialist på området.

	Antall fagspesialister
Realfag	<input type="text"/>
Norsk med særlig vekt på grunnleggende lese- og skriveopplæring	<input type="text"/>

Samfunnsforskning

Lærerspesialistordningen

Samarbeid med skoleeier

6. I hvilken grad har ledere på kommunalt eller fylkeskommunalt nivå skolefaglig kompetanse?

- I svært liten grad I liten grad I noen grad I stor grad I svært stor grad

7. Har skoleeier utarbeidet en strategi eller plan for kompetanseutvikling for deg eller skolen som helhet?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

8. Er skolens deltakelse i lærerspesialistordningen en del av denne strategien eller planen?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

9. Ta utgangspunkt i din egen arbeidshverdag og ta stilling til følgende påstander. I hvilken grad opplever du at...

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Det er vanskelig å kommunisere med skoleeier	☐	☐	☐	☐	☐
Du finner nødvendig kompetanse hos skoleeier	☐	☐	☐	☐	☐
Du får nødvendig støtte hos skoleeier	☐	☐	☐	☐	☐
Skoleeier stiller klare resultatkrav med tanke på elevenes læringsresultater	☐	☐	☐	☐	☐
Skoleeier stiller klare krav til arbeidsmiljø og	☐	☐	☐	☐	☐

sykefravær	☐	☐	☐	☐	☐
Skoleeier har vist interesse for at skolen skal delta i lærerspesialistordningen	☐	☐	☐	☐	☐
Skoleeier har utarbeidet egne planer for hvordan lærerspesialisten(e) skal brukes på skolen	☐	☐	☐	☐	☐

Samfunnsforskning

Lærerspesialistordningen

Erfaringer med lignende tiltak

10. Har skolen tidligere hatt ordninger som minner om lærerspesialistordningen?

- Ja
- Nei
- Vet ikke
- Hvis ja, utdyp:

11. Har skolen tidligere hatt styringslærer i enkelte timer?

- Ja, i norsk
- Ja, i realfag
- Ja, andre fag
- Nei
- Hvis ja, utdyp:

12. Har skolen to-lærersystem i undervisningen?

- Ja
- Nei
- I noen fag/timer

13. Har skolen som regel to kontaktlærere på hvert trinn?

- Ja
- Nei
- Hvis ja, konkretiser:

14. Har skolen mottatt tilskudd for å øke lærertettheten?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Om skoleledelse

15. Hvor viktig er følgende påstander for deg for å oppleve at du virkelig lykkes som skoleleder?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Når elevenes læringsresultater blir forbedret	☐	☐	☐	☐	☐
Når elevenes trivselsundersøkelser blir forbedret	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolens budsjett er i balanse	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolens administrative rutiner går på skinner	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolen har gjennomført et vellykket utviklingsarbeid	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolen har utarbeidet en strategiplan	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolen har oppnådd en god ekstern skolevurdering	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolen har oppnådd en god intern vurdering (for eksempel HMS-undersøkelse) fra personalet	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolen har lavt sykefravær blant de ansatte	☐	☐	☐	☐	☐
Når du får gode personlige tilbakemeldinger fra foreldre	☐	☐	☐	☐	☐
Når du ser elever som er engasjerte og viser mestring	☐	☐	☐	☐	☐
Når du observerer lærere som gir god undervisning	☐	☐	☐	☐	☐
Når du mottar personlige positive tilbakemeldinger fra personalet	☐	☐	☐	☐	☐
Når du har løst en personalsak	☐	☐	☐	☐	☐
Når du opplever at det er et godt samarbeidsklima på skolen	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolen kommer godt ut på nasjonale tester, sammenlignet med andre skoler	☐	☐	☐	☐	☐
Når skolen bidrar til en positiv utvikling av lokalsamfunnet	☐	☐	☐	☐	☐

Om skolen

16. I hvilken grad synes du følgende beskrivelser passer på samarbeidet og miljøet på skolen din?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Skolen er preget av tillitsfulle relasjoner	☐	☐	☐	☐	☐
Skolen har et godt samarbeidsklima	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelsen stiller høye forventninger til personalets arbeidsinnsats	☐	☐	☐	☐	☐
De ansatte stiller store krav til ledelsen	☐	☐	☐	☐	☐
Skolekulturen gir rom for prøving og feiling	☐	☐	☐	☐	☐

Vi har en kultur som gir støtte til nye initiativ	☐	☐	☐	☐	☐
Ved denne skolen legges det stor vekt på personalets faglige utvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Vi oppnår gode resultater ut fra skolens økonomiske forutsetninger	☐	☐	☐	☐	☐
På skolen bruker vi ofte felles refleksjon for å drøfte skolens mandat	☐	☐	☐	☐	☐
Skolen legger til rette for at kommunikasjonen er god mellom alle ansatte	☐	☐	☐	☐	☐
Vi forholder oss til arbeidsmiljøloven på en korrekt måte	☐	☐	☐	☐	☐
Denne skolen er preget av vi-kultur	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelsen løser opp i konflikter umiddelbart når de kommer til syne	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelsen ved skolen er svært opptatt av å følge lover og regler	☐	☐	☐	☐	☐
Ved denne skolen har lærerne positive holdninger til hverandre	☐	☐	☐	☐	☐
Skolen har fokus på å utvikle et trygt arbeidsmiljø	☐	☐	☐	☐	☐
Vi har en arbeidskultur preget av respekt for hverandre	☐	☐	☐	☐	☐
På denne skolen får alle lærerne uttale seg i viktige saker	☐	☐	☐	☐	☐
På denne skolen tas de fleste beslutninger i fellesskap	☐	☐	☐	☐	☐

Samfunnsforskning

Lærerspesialistordningen

Forventninger til lærerspesialistordningen på din skole

17. I hvilken grad tror du deltagelse i lærerspesialistordningen vil være med på å skape positive endringer på følgende områder på din skole?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Samarbeid eksternt	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse av endringsprosesser	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse av læringsprosesser	☐	☐	☐	☐	☐
Skole-hjem samarbeid	☐	☐	☐	☐	☐
Styring og administrasjon	☐	☐	☐	☐	☐
Læreplanarbeid	☐	☐	☐	☐	☐
Motivere personalet	☐	☐	☐	☐	☐
Teambygging	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeid internt	☐	☐	☐	☐	☐
Ekstern skolevurdering	☐	☐	☐	☐	☐
Engasjerte og motiverte elever	☐	☐	☐	☐	☐
God undervisningskvalitet	☐	☐	☐	☐	☐
Elevenes læringsresultater	☐	☐	☐	☐	☐

Lærernes samarbeidsformer	☐	☐	☐	☐	☐
Lærernes arbeidsformer	☐	☐	☐	☐	☐
Elevenes engasjement og motivasjon	☐	☐	☐	☐	☐
God undervisningskvalitet	☐	☐	☐	☐	☐
Faglig oppdatering av personalet innenfor skoleutvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Faglig oppdatering av personalet innenfor relevant forskning	☐	☐	☐	☐	☐
Faglig oppdatering av personalet innenfor fagdidaktikk	☐	☐	☐	☐	☐
Faglig oppdatering av personalet innenfor ny undervisningspraksis	☐	☐	☐	☐	☐
Mer samkjørt undervisning på tvers av klasser	☐	☐	☐	☐	☐
Beholde gode lærere i læreryrket	☐	☐	☐	☐	☐
Beholde gode lærere i klasserommet	☐	☐	☐	☐	☐
Felles kultur	☐	☐	☐	☐	☐
Lettere hverdag for nye lærere	☐	☐	☐	☐	☐

Samfunnsforskning

Lærerspesialistordningen

Tilrettelegging

18. I hvilken grad tilrettelegger du for at lærerspesialisten er i stand til å...

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
...observere andre læreres undervisning og bidrar med tilbakemeldinger	☐	☐	☐	☐	☐
...veilede lærere i team	☐	☐	☐	☐	☐
...veilede lærere en-til-en	☐	☐	☐	☐	☐
...ta initiativet til og gjennomføre <u>pedagogisk kompetanseheving</u> hos kolleger i samme spesialiseringsfelt	☐	☐	☐	☐	☐
...ta initiativet til og gjennomføre <u>pedagogisk kompetanseheving</u> hos kolleger i alle fagfelt	☐	☐	☐	☐	☐
...ta initiativet til og gjennomføre <u>faglig kompetanseheving</u> hos kolleger i samme spesialiseringsfelt	☐	☐	☐	☐	☐
...ta initiativet til og gjennomføre <u>faglig kompetanseheving</u> hos kolleger i alle fagfelt	☐	☐	☐	☐	☐
...oppdatere seg på skoleutvikling	☐	☐	☐	☐	☐
...oppdatere seg på skolefaglig forskning	☐	☐	☐	☐	☐
...oppdatere seg på fagdidaktiske temaer	☐	☐	☐	☐	☐
...oppdatere seg på alternative undervisningsformer	☐	☐	☐	☐	☐
...samarbeide med universitets- og høyskolesektoren om gjennomføring faglige prosjekter	☐	☐	☐	☐	☐
...planlegge og/eller gjennomføre utviklingsprosjekt knyttet til satsingsområder ved skolen	☐	☐	☐	☐	☐
...holde forelesninger eller seminarer for lærerteam	☐	☐	☐	☐	☐

...holde forelesninger eller seminarer for hele lærerkollegiet	☐	☐	☐	☐	☐
...holde forelesninger eller seminarer for skoleledelsen	☐	☐	☐	☐	☐
...samordne kriterier for elevvurdering	☐	☐	☐	☐	☐

19. Hva anser du som de største hindringene for at lærerspesialistene skal lykkes på din skole?

Spesifiser her:

Lærerspesialistordningen

Om lærerspesialistordningen

20. Hvor viktig er følgende for at lærerspesialistordningen skal lykkes?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
At lærerspesialisten får redusert undervisningstid for å utøve rollen	☐	☐	☐	☐	☐
At lærerspesialisten får økt lønn for å utøve rollen	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om ansiennitet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om ledelseserfaring for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om undervisningsbakgrunn i spesialiseringsfeltet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om avlagte studiepoeng i spesialiseringsfeltet for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det stilles krav om PPU/allmennlærerutdanning for å bli lærerspesialist	☐	☐	☐	☐	☐
At det tilbys faglig og profesjonell utvikling av lærerspesialisten	☐	☐	☐	☐	☐

21. I hvilken grad mener du at lærerspesialistordningen kan...

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
... øke elevenes læringsresultater	☐	☐	☐	☐	☐
... bedre lærersamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐
... bedre lærernes arbeidsformer i klasserommet	☐	☐	☐	☐	☐
... øke elevenes engasjement og motivasjon	☐	☐	☐	☐	☐
... bidra til god undervisningskvalitet	☐	☐	☐	☐	☐
... bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor skoleutvikling	☐	☐	☐	☐	☐
... bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor relevant forskning	☐	☐	☐	☐	☐

... bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor fagdidaktikk	☐	☐	☐	☐	☐
... bidra til faglig oppdatering av personalet innenfor ny undervisningspraksis	☐	☐	☐	☐	☐
... bidra til mer samkjørt undervisning på tvers av klasser	☐	☐	☐	☐	☐
... gjøre at gode lærere blir værende i læreryrket	☐	☐	☐	☐	☐
... skolen utvikler en felles kultur for læring	☐	☐	☐	☐	☐
... gjøre hverdagen lettere for nye lærere	☐	☐	☐	☐	☐
... bedre samhold i personalet	☐	☐	☐	☐	☐
... føre til misunnelse fra kolleger	☐	☐	☐	☐	☐
... føre til splittelse i personalet	☐	☐	☐	☐	☐
... føre til dårligere forhold mellom kolleger	☐	☐	☐	☐	☐

22.

	Svært lite positiv 1	2	3	4	5	6	Svært positiv 7
Hvor positiv er du til ordningen som helhet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Samfunnsforskning

Lærerspesialistordningen

Autonomi og handlingsrom som leder

23. Tenk over jobben din som helhet og ta stilling til følgende påstander:

	Stemmer ikke 1	2	3	4	Stemmer helt 5
Jeg føler at jeg har stor frihet til å prioritere hva jeg skal bruke tiden min til	☐	☐	☐	☐	☐
I min stilling har jeg stor frihet til å arbeide med det som interesserer meg	☐	☐	☐	☐	☐
I mitt arbeid står jeg ganske fritt til å prioritere det jeg selv syntes er viktig	☐	☐	☐	☐	☐

24. Det kan være ulike aktører utenfor skolen som ønsker å påvirke måten skolen arbeider på (f.eks. skoleeier, FAU, driftsstyre). I hvilken grad står skolen fritt til å utforme innhold og praksis innenfor følgende områder?

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Organisering av undervisningen	☐	☐	☐	☐	☐
Konkretisering av læreplanen	☐	☐	☐	☐	☐
Skolens vurderingspraksis	☐	☐	☐	☐	☐
Bruk av kartleggingsverktøy (f.eks. prøver og tester)	☐	☐	☐	☐	☐
Implementering av pedagogiske tiltak	☐	☐	☐	☐	☐
Tilbakemeldingsrutiner til foresatte	☐	☐	☐	☐	☐

Bakgrunn

25. Kjønn

- Kvinne
 Mann

26. Alder?

27. Hva er din stilling ved skolen?

- Rektor
 Assisterende rektor
 Inspektør
 Avdelingsleder
 Annet, spesifiser:

28. Hvor mange år har du totalt arbeidet som skoleleder?

Oppgi antall år

29. Hvor mange år har du totalt arbeidet som skoleleder ved nåværende skole?

Oppgi antall år

30. Hvor mange år har du arbeidet som skoleleder i din yrkeskarriere?

Oppgi antall år

31. Har du ledererfaring fra annen virksomhet enn skole?

Oppgi antall år

32. Hva er din høyeste utdanning?

- Allmennlærerutdanning
 Allmennlærerutdanning med tilleggsutdanning
 Universitet / Høgskole 3-4 år + PPU (cand.mag / bachelor)
 Universitet / Høgskole 5 år eller mer + PPU (master)
 PhD
 Annet, spesifiser:

33. Har du deltatt/deltar du på nasjonal rektorutdanning?

- Ja
 Nei

34. Hvis ja, hvilket år startet du?

Oppgi år

35. Hos hvilken tilbyder var/er du student?

Kryss av

- AFF/NHH
 BI
 Høgskolen i Oslo (og Akershus)
 Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU)
 Universitetet i Oslo (UiO)

- Universitetet i Oslo (ULS)
- Universitetet i Bergen
- Høgskolen i Sogn og Fjordane
- Universitetet i Agder

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no